სარბიელი

სპორტული გაზეთი გამოიცემა 1990 წლის 28 დეკემბრიდან შაბათი, 27 დეკემბერი 1997 №169 (534) ფასი 50 თეთრი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

25 დეკემბრის არასაშობაო აჟიოტაჟი დიდუბეში

ანუ რა მოხდა საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის აღმასრულებელი კომიტეტის გუშინწინდელ სხდომაზე

1. ვლადიმერ გუცაევი საქართველოს ნაკრების მთავარ მწვრთნელად დაინიშნა;

2. საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის მორიგი, მეოთხე ყრილობა 1998 წლის 24 ივლისს გაიმართება;

3. თბილისის „დინამოს“ მთავრი მწვრთნელის დავით ყიფიანის მიერ მსაჯის ფიზიკური შეურაცხყოფისთვის კლუბს ხუთი ქულა გამოაკლდა.

ვლადიმერ გუცაევი ეს-ესაა დანიშნეს საქართველოს ნაკრების მთავარ მწვრთნელად

ისეთი ტყუილი ჯერ არავის უთქვამს, ნახევრად მართალი რომ არ იყოს. აღმასკომამდე ქალაქში ჭორად მოარულ მრავალ ვერსიას გაიგონებდით. ამათგან ყველაზე მნიშვნელოვანი ეს გახლდათ — აღმასკომის სხდომა მთლიანად ფარსი იქნება და ფედერაციას უკვე ყველაფერი გათვლილ-გადაწყვეტილი აქვსო. მართლაც აღმასკომი წინასწარ შეთხზული სცენარით დადგმულ სპექტაკლს ჰგავდა. ყოველ შემთხვევაში, ფედერაციასთან შეკრებილთა უმეტესობას ასე მოეჩვენა. აშკარად არა, მაგრამ ჩუმ-ჩუმად მრავალმა გაგვანდო თავისი ვარაუდი, რომლებიც ბოლოს სინამდვილეს დაემთხვა. გასაოცარი ის იყო, რომ მავანნი გვიმტკიცებდნენ, ჩვენს ნათქვამს წყალი არ გაუვა, ყველაფერი უკვე კარგა ხანია, გადაწყდაო.

EXCLUSIVE

საქართველოს ნაკრების ახალი მთავარი მწვრთნელის ვლადიმერ გუცაევის ექსკლუზიური ინტერვიუ იხილეთ მე-3 გვერდზე

ალმასკომზე ნოდარ ახალკაცის მოსვლას ელოდნენ. პრეზიდენტის გარეშე ასეთი ღირსშესანიშნავი მოვლენა ადრე როდის ჩატარებულა, მაგრამ ფედერაციის თავკაცი არც გუშინ გამოჩენილა თავის სამუშაო კაბინეტში. ექიმებს მისთვის დატვირთვა და მღელვარება აუკრძალავთ.

ფეხბურთის მამებმა თავყრილობა დათქმულ დროს დაიწყეს. გასულ წელთან შედარებით ფედერაციასთან შეკრებილ ჟურნალისტებს გუშინწინ უკეთესი სამუშაო პირობები შეგვექმნა. ფედერაციის თანამშრომლებს წელს შესასვლელი კარები არ ჩაურაზავთ, ის კი არა, შენობაში შესვლისა და მეორე სართულის დერეფანში დგომის უფლებაც მოგვცეს. იქაურთა მოწყალება აღმასკომზე მოსულმა დავით ყიფიანმაც შენიშნა, დერეფანში თავმოყრილთ მოგვესალმა და სიტყვაც შეგვაწია — წელს პროგრესისთვის მიგიღწევიათო.

ალმასკომი დაიწყო თუ არა, მთავარ კაბინეტში ვიდეოოპერატორები და ფოტოკორესპონდენტები შეუშვეს, სამუშაო სიტუაცია დააფიქსირებინეს და ბოდიშის მოხდით ისევ გარეთ გამოისტუმრეს. ამის შემდეგ ჯადოსნური კარები ჩაიკეტა და ალმასკომზე საქმეთლეულთაგან თუ შევიტყობდით რამეს.

პირველად საშეჯიბრო განყოფილების ანგარიში განიხილეს. ამათ თავისი თქვეს და განაჩენის მოლოდინში ჩვენ შემოგვეერთდნენ. მალე ისინი უკან იხმეს და მათი მუშაობა დამაკმაყოფილებლად შეაფასეს. არც ტაში მოაკლეს და კვლავ ისე გააგრძელეთო, უსურვეს.

იხილეთ მეორე გვერდი

გიორგი კანდელაკი მსოფლიოს ჩემპიონის მედლითა და ქამრით

გიორგი კანდელაკი
1997 წლის
საუკეთესო სპორტსმენია

პრესის, ტელევიზიის, რადიოს, საინფორმაციო სააგენტოების 37 ჟურნალისტი მონაწილეობდა ტრადიციულ საახალწლო რეფერენდუმში, რომელიც საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციამ საქართველოს 1997 წლის 10 საუკეთესო სპორტსმენისა და 3 საუკეთესო გუნდის გამოსავლენად მოაწყო.

გამოკითხულთა ანკეტებში სულ დასახელებული იყო 29 სპორტსმენი და 9 გუნდი. ხმათა აბსოლუტური უმრავლესობით ჩვენი ქვეყნის წლის საუკეთესო სპორტსმენად აღიარებულია მსოფლიოს ჩემპიონი მძიმე წონაში მოკრივეთა შორის, გორელი გიორგი კანდელაკი. მას პირველი ადგილი მიაკუთვნა 36-მა ჟურნალისტმა.

უძლიერეს სპორტსმენთა ათეული

1. გიორგი კანდელაკი (კრივი)	369
2. ელდარ კურტანიძე (თავისუფალი ჭიდაობა)	282
3. გიორგი ვაზაგაშვილი (ძიუდო)	240
4. გიორგი რევაზიშვილი (ძიუდო)	161
5. შოთა არველაძე (ფეხბურთი)	152
6. დავით ბოღოსიანი (თავისუფალი ჭიდაობა)	148
7. თემურ ქეცბაია (ფეხბურთი)	141
8. კობა გოგოლაძე (კრივი)	94
9. არჩილ ჩოხელი (სამბო)	89
10. ერეკლე გურჩიანი (მკლავჭიდი)	62

ანკეტებში დასახელებულთა შორის არიან: გიორგი ჯინჭველაშვილი (ბერძნულ-რომაული ჭიდაობა) — 58, რუსუდან გოლეთიანი (ჭადრაკი) — 55, ვახტანგ ნაცვლიშვილი (კალათბურთი) — 51, რუსუდან ხოფერია (ბატუტი) — 47, ანა დოღონაძე (ბატუტი) — 45, აკაკი ჩაჩუა (ბერძნულ-რომაული ჭიდაობა) — 44, ვეფხია სამხარაძე (მკლავჭიდი) — 33, შოთა ბეჟაშვილი (ძალისმიერი სამჭიდი) — 22, მაია ჩიბურდანიძე (ჭადრაკი) — 18, იოსებ ახალბედაშვილი (სამბო) — 16, თამაზ იმნაიშვილი (სასტენდო სროლა) — 14, ჯონდო მუზაშვილი (სამბო) — 12, გიორგი წმინდაშვილი (ძიუდო) — 11, ზურაბ აზმაიფარაშვილი (ჭადრაკი) — 9, გიორგი ნემსაძე (ფეხბურთი) — 6, ლევან კობიაშვილი (ფეხბურთი) — 5, გენადი გურალია (წყალთხილამურები) — 3, ვლადიმერ სტეფანია (კალათბურთი) — 2, ნიკა ტოგონიძე (ფეხბურთი) — 1.

საუკეთესო გუნდების სამეული

1. სამბისტთა ნაკრები	41
2. მოჭადრაკე ქალთა ნაკრები	29
3. ფეხბურთელთა ახალგაზრდული ნაკრები	24

ანკეტებში დაასახელეს აგრეთვე 18 წლამდე ფეხბურთელთა ნაკრები, მოკრივეთა ნაკრები, მორაგბეთა ნაკრები, ძიუდოისტთა ნაკრები, ბერძნულ-რომაული სტილის მოჭიდავეთა ნაკრები, ბათუმის „დინამო“.

მომდევნო, საახალწლო „სარბიელს“ სამშაბათს, 30 დეკემბერს მიიღებთ. საშობაო-საახალწლო არდადეგების მერე 1998 წლის №1 „სარბიელი“ შაბათს, 10 იანვარს გამოვა.

25 დეკემბრის არასაშობაო აჟიოტაჟი დიდუბეში

ანუ რა მოხდა საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის აღმასრულებელი კომიტეტის გუშინწინდელ სხდომაზე

დასაწყისი პირველ გვერდზე

ასე, ერთიც უნდა ითქვას, აღმასკომმა ყველას დადებითად შეუფასა გარჯა და ავსაც და კარგსაც მადლობა მოახსენა. გამონაკლისი მხოლოდ სადისციპლინო კომიტეტი გახლდათ. ესენი კრიტიკის ქარცეცხლში გაატარეს, მუშაობა დაუწუნეს, არაკორექტულობაში ამხილეს, მოკლედ, გვარიანად შეახურეს, მაგრამ რად გინდა, განაჩენი მაინც ლმობიერი გამოუტანეს. სადისციპლინო კომიტეტის თავმჯდომარე გააფრთხილეს, ან წესების დაცვით და ტაქტიანად იმუშავე, ანაც ყველაფერს შენი ნებით დაანებე თავიო. ისე, მეტი სირცხვილი რა უნდა იყოს — კომიტეტმა სულ რაღაც ორიოდ თვის წინ სამი საქმე გაარჩიოს, აქედან ორის განაჩენი აღმასკომმა გააუქმოს და სხვა ვერდიქტი დაადგინოს.

ეს მართლაც მოულოდნელი გახლდათ. ხალხი კი ბჭობდა, აღმასკომი „მალაროელი“ — „დინამოს“ სკანდალურ მატჩს უნდა დაუბრუნდეს და ჩემპიონები დასაჯოსო, მაგრამ არავის ეგონა, ფედერაცია „დინამოს“ ამდენს თუ გაუბედავდა, ადრე ხომ ყოველმხრივ ხელს უმართავდა და იფარავდა, ამ ბოლო დროს კი ობიექტურობამ იძალა. ჩვენი აზრით, ფედერაციას უფრო თელაველთა, ბოლნისელთა და ამათნაირთა ამბოხის შეეშინდა. ისინი ერთი ხანობა ფედერაციასთან მიტინგის მოწყობას აპირებდნენ, მინუს ხუთი მარტო ჩვენთვის მოიგონეთო?!

სხდომის დაწყების წინ

აღმასკომმა „დინამოს“ ხუთი ქულა მოაკლო. ყიფიანს, მიუხედავად დიდი ავტორიტეტისა, იდაყვის უშნოდ აქნევა არ ეპატია. ჩემპიონი დაზარალდა. ახლა მას მდევართან ქულაღა აშორებს.

„დინამოს“ მეორეჯგუფელი პოლიციელთა „აკადემიაც“ მიაყოლეს. ამათაც ხუთი ქულის დაკარგვად დაუჯდათ მსაჯის ცემა. ერთმა ენამოსწრებულმა მაშინვე იხუმრა, ამაღლების მსურველ „აკადემიას“ კონკურენტთა ძლევის თეორიული შანსიღა ჰქონდა, ახლა ხუთი ქულა ჩამოაკლეს და პირველ ჯგუფში ღამით თუ გადაიპარებიან, აბა, ახლა სხვა რაღა შეუძლიათო.

ერთი სიტყვით, საკითხავია, ასეთი სადისციპლინო კომიტეტი იმსახურებს თუ არა საერთოდ ნდობას.

ყველაზე მთავარი მერე დაიწყო. აღმასკომის წინაშე ნაკრებთა მწვრთნელები წარდგნენ თავიანთი ანგარიშებით. პირველობა, ბუნებრივია, ყიფიანს ეკუთვნოდა. რა და როგორ მოხდა, ვერ გეტყვით, მაგრამ გარკვეული დროის შემდეგ დავით ყიფიანი დერეფანში გამოვიდა, ჟურნალისტები მოგვიკითხა — სად ხართო, სათითაოდ შეგვათვალიერა და მოკლედ მოჭრა, ხვალ, პირველ საათზე დილმის ბაზაზე პრესკონფერენციას ვმართავ, მსურველებს შეგიძლიათ მობრძანდეთ და ჩემს სათქმელს იქ გეტყვითო. ყიფიანი წუთით უკან შებრუნდა, მერე კი სულაც დაგვემშვიდობა და ფედერაცია დატოვა.

ამის შემდეგ ნათელი იყო, ეროვნულ გუნდს ახალი ხელმძღვანელი ეყოლებოდა და ის პიროვნება ვლადიმერ გუცაევი იქნებოდა. საკითხავი მხოლოდ ის გახლდათ, ვინ გაწვრთნიდა ახალგაზრდულ გუნდს. აღმასკომზე რატომღაც გიგლა იმნაძეც დაიბარეს. თურმე ფედერაციის თავკაცებს ახალგაზრდული გუნდი მისთვის ჩაებარებინათ. აღმასკომმა კანდიდატურა მოიწონა და უსიტყვოდ დაამტკიცა. ამის მერე, ახალი არაფერი შეგვიტყვია, სხდომაც მალე დასრულდა.

ჟურნალისტებს ვითარებაში გასარკვევად ფედერაციის თავკაცებისგან შეპირებული პრესკონფერენცია გვეგულებოდა. გვეგონა, ჩვენს წინაშე ფედერაციის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი და აღმასკომის რამდენიმე წევრი მაინც წარმოდგებოდა, მაგრამ საბოლოოდ ფედერაციის პრესცენტრის ხელმძღვანელმა მოგვახსენა დანარჩენი.

— ეროვნულ ნაკრებს ახალი მწვრთნელი ჰყავს — ვლადიმერ გუცაევი, დავით ყიფიანმა წარმოადგინა თავისი ანგარიში. მან ისიც აღნიშნა, რომ მასსა და ფედერაციას შორის ბოლო დროს ჩამოვარდნილი უთანხმოება ხელოვნურადაა შექმნილი. ყიფიანმა უარყო ხმები, თითქოს მას პოლონელებთან შეხვედრის წინ ნაკრებიდან თავისი წასვლის შესახებ ეთქვას. მისი განცხადებით, ეს ჟურნალისტების მოგონილია. ბოლოს ყიფიანმა ნაკრებში მუშაობის გაგრძელების სურვილი გამოთქვა.

აღმასკომმა ყიფიანს გაწეული მუშაობა დადებითად შეუფასა, მადლობა მოახსენა, მაგრამ „მანდატის გაგრძელებაზე“ უარი უთხრა. მან, ფაქტობრივად, გააგრძელა ჩივაძის საქმე. ნაკრებს ახალი სული ვერ შთაბერა, იყო ცალკეული უდისციპლინობები, რამაც პოლონური ფიასკო გამოიწვია. აღმასკომმა გაითვალისწინა გუცაევის დამსახურება და მიღწევები, ამიტომ საბოლოოდ მწვრთნელის შეცვლა გადაწყვიტა.

ახალგაზრდული გუნდი იმნაძეს ჩააბარეს, თერამეტწლამდელებში კოპალეიშვილი დატოვეს. თექვსმეტწლამდელები ოთარ შენგელიას ანდეს, ჰოლო ახალშექმნილი თოთხმეტწლიანთა ნაკრები თენგიზ სულაქველიძის ხელმძღვანელობით გაიწვრთნება.

აღმასკომმა ყორდანიას სახელობის პრემია აწ უკვე ეროვნული გუნდის თავკაც ვლადიმერ გუცაევს უბოძა. შარშან პრემია არავისთვის მიუციათ — ღირსად არავინ ცნეს.

ბოლოს კი ყველაზე მთავარი: ფედერაცია ყრილობას 24 ივლისს, მსოფლიოს ჩემპიონატის დამთავრების შემდეგ მოიწვევს. მანამდე იქნება მოსამზადებელი ეტაპი, რომელშიც აუცილებლად სახელმწიფო კომისიაც მიიღებს მონაწილეობას. ასეთი გახლდათ პრეზიდენტის ბრძანებულებაც.

აღმასკომის სხდომა დამთავრდა, ფედერაციაც ნელ-ნელა იცლებოდა. ჩვენ კი სასაუბროდ ვიცე-პრეზიდენტი ნოდარ ანდრიაძე მოვიხელთეთ...

— დავით ყიფიანის მუშაობა დადებითად შეფასდა, მას მადლობა მოახსენეს, მაგრამ მწვრთნელობაზე უარი უთხრეს.

— იცით, ახლა საქმისთვის ასე სჯობდა. პრაქტიკამ გვაჩვენა, რომ კლუბში და ნაკრებში ერთდროულად მუშაობა არ ამართლებს. ყიფიანს „დინამოში“ ბევრი საქმე აქვს, ამიტომ აღმასკომმა გუცაევი ირჩია. ვოვას მიღწეული შედეგიც უწყობდა ხელს.

— ყიფიანს თუ ჰქონდა არჩევანის საშუალება?

— არა, ფედერაციას მისთვის ასეთი წინადადებით არ მიუმართავს. არ ჩავთვალეთ საჭიროდ.

— ნაკრების ახალ მწვრთნელს რა პირობები შესთავაზეთ, კონტრაქტი როდემდე ექნება?

— ჯერ რა კონტრაქტზეა საუბარი, მწვრთნელი ეს-ესაა დამტკიცდა. ალბათ, სულ ცოტა, ორი წლით დარჩება გუცაევი სათავეში, ესე იგი, მომავალი ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის ბოლომდე, მერე ვნახოთ. პირობებზე რა გითხრათ, ფედერაცია შესაძლებლობებისამებრ ყველაფერს აკეთებდა. პრემიებიო, გაიძახიან, ფეხბურთელი ნაკრების მაისურს რომ მოირგებს, პატივი და პრემია არ არის? რაც გვქონდა, არ დაგვიმალავს — საპრემიოდ მინიმალური 10 ათასი იყო გამოყოფილი, მაქსიმალური კი 15 ათასი გახლდათ. ახლა მეტის საშუალება არ არის. ერთსაც გეტყვით, აწი ჩვენი ნაკრებები დილმის ბაზაზე აღარ მოემზადებიან. „დინამოს“ თავკაცებს მადლობას მოვახსენებთ გაწეული დახმარებისთვის, მათაც ხომ თავიანთი პრობლემები აქვთ. ნაკრებს თავისი ბაზა ექნება. ოქროყანაში, სამთავრობო აგარაკები რომ არის, ტერიტორიის და სახლების ნაწილი დაგვეთმობა. ამაზე ბატონმა პრეზიდენტმა უკვე დაადო რეზოლუცია. ფიფა და უეფა კი იქაუროობის მოსაწყობად თანხებს გადმოგვირიცხავენ და კეთილმოწყობილი ბაზაც მალე გვექნება.

მორჩა, სულ ეს იყო. ბოლოს ისლა მოგვახსენეს, ნაკრებთა ახალდანიშნულმა თავკაცებმა ორშაბათამდე თავიანთი თანაშემწეების ვინაობა უნდა დაასახელონო. მალე ფედერაციის კარიც დაიხურა.

ვახტანგ კოპალეიშვილი ისევ თვრამეტწლამდელთა ნაკრებს უხელმძღვანელებს

დასასრულ, გვინდა ისევ დავით ყიფიანის აღმასკომზე ნათქვამს დავუბრუნდეთ — არასდროს განმიცხადებია, ნაკრებიდან მივდივარ და ეს ჩემი ბოლო თამაშია, ყველაფერი ჟურნალისტების მოგონილი გახლავთო.

ასე გითქვამთ და ამაზე კამათი შეიძლება, ბატონო დავით. 10 ოქტომბერს დილმის ბაზაზე „სარბიელს“ განუცხადეთ, ხვალ, 11 ოქტომბერს ჩემი ხელმძღვანელობით საქართველოს ნაკრები, შედეგის მიუხედავად, თავის ბოლო მატჩს ატარებსო. მაშინ დაგვპირდით, უახლოეს მომავალში ყველაფერს ვიტყვი, ჩემი გადაწყვეტილების მიზეზსაც მაშინ შეიტყობთ, ან პრესკონფერენციას მოვაწყობ, ან ინტერვიუს მოგცემთ, ანაც ტელევიზიით საჯაროდ ვილაპარაკებო.

ნაკრებიდან წასვლის შესახებ თქვენ 10 ოქტომბერსვე გუნდის წევრებსაც ესაუბრეთ. ეს ხმა იმ დღესვე ელვის სისწრაფით გავრცელდა.

ახლა გამოდის, რომ ყველაფერი ჩვენ მოგვეგონებია და ხალხისთვის ტყუილი გვითქვამს. ჯანდაბას, რაკი გსურთ, იყოს ასე, მაგრამ მაშინ სარბიელელები გულთმისნები ვყოფილვართ.

ყველა ტყუილში ნახევარი სიმართლეაო. დავით ყიფიანისთვის პოლონელებთან მატჩი მართლაც ბოლო გამოდგა ნაკრების თავკაცის რანგში.

მამუკა ქვანტალიანი

ყიფიანი მუხრუჭის წინააღმდეგ

ვის გულისხმობდა „დინამოს“ მწვრთნელი?

ძნელი სათქმელია, გუშინ დილმის ბაზაზე მისულ ჟურნალისტებს დავით ყიფიანი როგორ ხასიათზე დაგვხვდა, ვერც იმას დავიჩემებ, ჩემგან აღქმული რამდენად შეეფერება სიმართლეს, მაგრამ ასე ჩანდა — ფეხბურთის ფედერაციის აღმასკომის გადაწყვეტილებამ და ყველაფერმა, რაც იქ მოხდა, მწვრთნელს თავმოყვარეობა შეულახა. საუბარი იმით დაიწყო, თუ რატომ აღარ შესთავაზეს ყიფიანს ეროვნულ გუნდში დარჩენა:

„აღმასკომს ნაკრებში 25 მარტიდან 11 ოქტომბრამდე გაწეული მუშაობის ანგარიში მოვახსენე. ჩემი საქმიანობა დადებითად შეაფასეს, მაგრამ თანამშრომლობა რომ აღარ შემომთავაზეს, მიზეზად ეს მითხრეს, ფედერაციასა და ნაკრების მოთამაშეთა შორის კონტაქტი ვერ უზრუნველყავი, თანაც გუნდში და ნაკრებში მუშაობის შეთავსება არ შეიძლებაო. „დინამოს“ პრეზიდენტი მერაბ ყორდანიაც ამის წინააღმდეგი იყო, ქართული ფეხბურთის საკეთილდღეოდ კი მაინც დათანხმდა, თუმცა, მხოლოდ ციკლის დასრულებამდე. ამის აღნიშვნა ჩემთვის მნიშვნელოვანია, რადგან არალოგიკურია, მწვრთნელის მუშაობა გაკმაყოფილებდეს და მასთან ურთიერთობა გაწყვიტო აბსურდული მიზეზით — ვერ უზრუნველყო ფედერაციასთან ნაკრების წევრთა კონტაქტი. ეს ჩემთვის აბსოლუტურად გაუგებარია. თუმცა, აღმასკომზე ზეწოლაც იყო ჩემი მუშაობა არადამაკმაყოფილებლად რომ ეცნოთ, ეს აზრი კვინიკაძისგან მოდიოდა. თურმე ჩემი მწვრთნელობისას არაფერი გაკეთებულა, ნაკრები ძველი შემადგენლობით თამაშობდა და სასიკეთო ძვრებიც არ ყოფილა. მე კი ფაქტებს მოვიშველიებ: ჩემი მისვლისას ნაკრების ანგარიშზე ქვეჯგუფში ქულა არ ირიცხებოდა, 11 ოქტომბერს კი 10 ქულა გვქონდა. მოვიხმობ ევროპის გუნდების რეიტინგს. წლის შედეგებით საქართველო მე-13—მე-14 ადგილს იყოფს ჰოლანდიასთან და იცით, ვის ვუსწრებთ? იტალიას, ხორვატიას, რუმინეთს, თურქეთს, პორტუგალიას, რუსეთს, ჩეხეთს, უკრაინას, ლიტვას და შვეიცარიას. გაიხსენეთ, 1996 წლის ბოლოს ფიფას კლასიფიკაციაში ჩვენ ასეულშიც ვერ მოვხვდით, წელს კი 69-ე ადგილზე დავწინაურდით. აი, ამით ვუპასუხებ ფედერაციის ზოგიერთ პასუხისმგებელ მუშაკს, რომლებიც გაიძახიან, ნაკრებს პროგრესი არ განუცდიაო. ჩავარდნა იყო პოლონეთთან, მაგრამ პერიოდისთვის, როცა სატრანსფერო სეზონი დაწყებულია და ჩემპიონატები კი დასრულებული, ყოვლად დაუშვებელია ასეთი საპასუხისმგებლო შეხვედრების ჩატარება. ზუსტად ერთი წლის წინ, ამავე დროს რუმინეთში გავნადგურდით. ეს მარცხი მაშინ ვერავინ ახსნა. მე კი ყოველივე გავაანალიზე: სატრანსფერო სეზონში არც ერთი მოთამაშე ფეხბურთზე სერიოზულად არ ფიქრობს, მათი მობილიზება მხოლოდ მატერიალური დაინტერესებით შეიძლება, ეს კი არ იყო.

ახლა მწვრთნელობა რომ შემოეთავაზებინათ, ჯერ სათანადო პირობებს მოვითხოვდი. ფედერაციაც კუთხეშია მიმწყვდეული, უნდა თუ არა, ნაკრებს წარმატებული გამოსვლისთვის პირობები უნდა შეუქმნას და ვთქვი, რომ ამ მხრივ სიკეთე გავაკეთე, პირობებზე დროზე რომ დავიწყე საუბარი.

აღმასკომზე უცნაური შთაბეჭდილება შემექმნა — თითქოს ყველაფერი წინასწარ იყო გადაწყვეტილი, მათ შორის, ჩემი ბედიც. დღის წესრიგში მწვრთნელთა არჩევა იყო, მაგრამ რას უნდა მივაწეროთ, აღმასკომამდე ორი დღით ადრე ფედერაციიდან უეფაში ევროპის ჩემპიონატის ქვეჯგუფების კენჭისყრაზე დასასწრებთა სია რომ გააგზავნეს? მასში მე არ ვიყავი. ამ კითხვაზე ჩივაძემ, კვინიკაძემ და ანდრიაძემ ვერაფერი მიპასუხეს, არაფერი ვიცითო. ესე იგი, ჩემი ვარაუდი, რომ აღმასკომამდე გადაწყვიტეს ყველაფერი, მართალი ყოფილა.

ჩემს განწყობას არ ვმალავდი, ადრეც მითქვამს, რომ ამ ხალხთან არ ვიმუშავებდი. მაგრამ აღმასკომის წევრთა პასიურობამ გამაოცა, მათ ჩემთვის არც ერთი შეკითხვით არ მოუმართავთ. უნდა ვიფიქროთ, რომ ან საერთოდ არ აინტერესებთ, რა ხდება ჩვენ საფეხბურთო მეურნეობაში, ან ყველაფერი წინასწარ იცოდნენ.

საზოგადოებას აქვს უფლება დაინტერესდეს, რატომ მოიხსნა ნაკრების მწვრთნელების კანდიდატობიდან დავით ყიფიანი. იმ ფორმულირებით, რომელიც ფედერაციას გააჩნია, მთელი მსოფლიო მასხრად აგვიგდებს. ფედერაციასთან მოთამაშეთა კონტაქტი არ უზრუნველყოო, იტალიასთან და პოლონეთთან შეხვედრების წინ რომელიმე მათგანმა ნახა ფეხბურთელები, აქეთ რომ მიყენებენ პრეტენზიებს? ან შეპირებულ პრემიებს რომ სანახევროდ იძლევიან, ესაა გამართლებული?

მოლდოვეთთან შეხვედრამდე გაზეთი „სარბიელი“ აქვეყნებს ჩემსა და კვინიკაძეს შორის გაცვლილ წერილებს შოთა არველაძის ნაკრებში არგამოძახების თაობაზე. მე რომ ის თამაში წამეგო, თბილისში დავბრუნდებოდი? რამდენად ზნეობრივი იყო ფედერაციის ეს ნაბიჯი? შოთა რომ მაშინ გამომეძახა, თურმე „აიაქსის“ 18 კაცშიც ვერ მოხვდებოდა — ასე მითხრა ოლსენმა. ახლა თავად თქვით, ის ნაბიჯი რამდენად გამართლებული იყო. უშლის თუ არა ხელს მწვრთნელის მუშაობას განცხადება, ყიფიანმა ფეხბურთელები სამთავრობო რეზიდენციაში უნდა ჩაკეტოსო. ეს ხომ ფაქტია — ფედერაციის წარმომადგენელმა კობერიძემ განუცხადა „რეზონანსის“ კორესპონდენტს.

„დინამოსთვის“ 5 ქულის ჩამორთმევაზეც მოგახსენებთ. მე ვაღიარე ჩემი შეცდომა, მაგრამ ადამიანი ვარ, გამაღიზიანეს. მთელი შეხვედრის მანძილზე ისეთი სიტყვებით შეურაცხმყოფდნენ, რასაც ვერ გავიმეორებ. სპორტულ-ტექნიკურმა კომიტეტმა მაშინ დამსაჯა, მსაჯთან შევრიგდი, მაგრამ რუსიშვილმა თქვა, რომ მისთვის ხელი არ დამირტყამს, მხოლოდ იდაყვი ვკარი. ხელი რომ დამერტყა, კომიტეტის სხდომაზე ვერც მოვიდოდა. მაგრამ ამ ცოტა ხნის წინ იყო პუბლიკაცია, რომელშიც ფედერაციის წარმომადგენელი ამბობდა, რომ არა „დინამო“, საქართველოს ჩემპიონატი გაცილებით დაბალი იქნებოდაო. ეტყობა ფედერაციას „დინამო“ ყელში ეჩხირება.

„დინამოს“ პრეზიდენტი მერაბ ყორ-

გადაწყდა — ეროვნული გუნდის მწვრთნელი ვლადიმერ გუცაევია. 25 დეკემბერს ეს ფაქტი ოფიციალურად დაადასტურა საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის აღმასკომის სხდომამ. ვფიქრობთ, გასაკვირი არაფერი მომხდარა, მწვრთნელად ის კაცი დაინიშნა, რომელიც დღემდე ყველაზე რეალურ კანდიდატად იყო მიჩნეული.

ამიერიდან ქართველ ფეხბურთელთა ნაკრებს ვოვა გუცაევი უხელმძღვანელებს. გუშინწინდელ „სარბიელში" კი ვწერდით, სავარაუდოდ სწორედ გუცაევს დანიშნავენო, მაგრამ მაინც გვეეჭვებოდა, ვაითუ ფედერაციამ მორიგი ხრიკი მოიგონოს და იამანიძის ქუჩიდან ისე გამოგვისტუმროს, ნაკრების მწვრთნელის ვინაობა გაუგებარი დაგვრჩესო. საბედნიეროდ, ყველაფერი კარგად დასრულდა, ეროვნულ გუნდს რიგით მეოთხე მწვრთნელი ჰყავს.

გასაუბრებაც ბუნებრივი გახლდათ. დღეს ვოვა გუცაევი უკვე ეროვნული გუნდის თავკაცის რანგში პირველ ექსკლუზიურ ინტერვიუს „სარბიელს" აძლევს.

გუცაევი ყველაფერს თავიდან იწყებს

— ბატონო ვოვა, ამბობენ, თქვენი მწვრთნელად დანიშვნა გაცილებით ადრე იყო გადაწყვეტილი, ვიდრე აღმასკომის სხდომაზე დაგამტკიცებდნენ...

— დასამალი არაფერი მაქვს. რომ გითხრათ, საერთოდ არ ვიცოდი ჩემი ნაკრების მწვრთნელად დანიშვნის თაობაზე, მართალი არ ვიქნები. ვიცოდი, ოღონდ ეჭვის დონეზე. ბევრჯერ უთქვამთ, ვოვა, მართალია, თითქოს შენ განიშნავენ მწვრთნელადო. მე კი მუდამ ვპასუხობდი, მერამდენე ხარ თუ იცი, ვინც ამას მეკითხება-მეთქი. ყველაფერი დღეს, 25 დეკემბერს, გაირკვა. მანამდე ისიც შესაძლებელი გახლდათ, ნაკრები ისევ ყიფიანისთვის ჩაებარებინათ. ახლა დავრწმუნდი, ეროვნული გუნდის თავკაცი რომ ვარ.

— მერედა, რას ფიქრობთ? ახალგაზრდულში ნაყოფიერად იმუშავეთ, მაგრამ ეროვნული გუნდი სულ სხვაა. გულშემატკივრებს მოსწყინდათ ამდენი წარუმატებლობა.

— რა თქმა უნდა, ახალგაზრდული სხვა დონეა. ეროვნული ნაკრების მწვრთნელს გაცილებით მეტი პასუხისმგებლობა ეკისრება, მეტი მართებს. მე ყველაფერს ვილონებ ძლიერი გუნდის ჩამოსაყალიბებლად, მაგრამ მთავარია, ფეხბურთელები ამყვნენ, თვითონ ირწმუნონ, რომ სწორი გზით მივდივართ. ახალგაზრდებმა დამიჯერეს და, ვფიქრობ, არაფერი წაუგიათ...

შოთა არველაძე „აიაქსში" თამაშობს, თემურ ქეცბაია „ნიუკასლში", ორივე ამ კლუბს სათავეში დიდი, მცოდნე სპეციალისტები უდგანან, ჰოდა, იმის თქმა მსურს, შოთასაც, თემურსაც და ნაკრების ყველა წევრსაც უნდა სჯეროდეს, რომ ვოვა გუცაევი არანაკლებ მცოდნეა, ვიდრე სხვა მისი კოლეგები. მთავარი რწმენაა, ჩვენ ბევრი შეგვიძლია. ერთმანეთს თუ ავყევით, ძალების ვირწმუნეთ, დამიჯერეთ, მიზანსაც მივაღწევთ, თუ ასე არ მოხდა, წარუმატებლობაც ნუ გაგვიკვირდება.

— თქვენზე ამბობენ, ნაკრების მწვრთნელის პოსტზე ყოფნისას ჟურნალისტებთან ურთიერთობა დაეძაბებაო. პირველ სახელდახელო ინტერვიუზე კი სიამოვნებით დაგვთანხმდით. მომავალში რა იქნება?

— ძალიან დიდ პატივს ვცემ ჟურნალისტებს. ვიცი მათი მუშაობის ფასი და იმაშიც დარწმუნებული ვარ, თქვენი კეთილდღეობა, რესპოდენტების თქვენდამი პატივისცემა მთელი ქართველი ერისათვის ბევრს რომ ნიშნავს. გასაკვირი არაფერია, ბუნებრივია, ხალხს ეროვნული ნაკრების ბედი აინტერესებს, ამაზე პასუხისმგებელი კი მწვრთნელია. რაც შეეხება სამომავლო ურთიერთობას, მე არავის, არც ერთ ჟურნალისტს არ დავამადლი ორიოდ სიტყვას, მაგრამ ყველაფერს ცივილიზებული ფორმა მიეცემა, თუნდაც იმიტომ, რომ საუბარი მკითხველისთვის საინტერესო იყოს. მაგალითად, თვეში ერთხელ თუ ერთმანეთს შევხდებით, ურიგო სულაც არ იქნება. თუმცა, არც ცალკეულ ჟურნალისტებთან საუბარს მოვერიდები, გააჩნია დროს.

— იმასაც ამბობენ, გუცაევის მწვრთნელობის შემთხვევაში დღევანდელი ნაკრების წევრთა უმრავლესობა ეროვნულ გუნდს ვერ ეღირსებაო...

— ვინც ამას ამბობს, თავის გულში ჩაიხედოს. ათვალწუნებული, მერწმუნეთ, არავინ მყავს. რა სისულელეა, ვინც დაიმსახურებს, ყველა ითამაშებს. რა თქმა უნდა, გუცაევს ფეხბურთზე თავისი შეხედულება აქვს, აქედან გამომდინარე, მოცემული მატჩისთვის სასურველ კანდიდატებს ავარჩევ და ეს საწყენად ნურავის დარჩება. მე ჩემი მოსაზრება მაქვს. ფეხბურთელის მომზადების დონე დამაკმაყოფილებს? სიამოვნებით, ნაკრების კარი ყველასთვის ღიაა, არადა, ლაპარაკი ზედმეტად მიმაჩნია. პირდაპირ გეტყვით — დიახ, ვაპირებ, ახალგაზრდული ნაკრებიდან რამდენიმე ფეხბურთელი ეროვნულში მოვიწვიო. რატომ? იმიტომ, რომ საკმაოდ ნიჭიერები და პერსპექტიულები არიან, შეუძლიათ მაღალ დონეზე თამაში. თუმცა, დარწმუნებული იყავით, დღევანდელი ნაკრების ბირთვს შევინარჩუნებ. მათ ხომ უკვე საკმაო გამოცდილება აქვთ. თუ რომელიმე მათგანს ნაკრებში არ დავუძახე, იცოდეთ, ეს წმინდა საფეხბურთო ასპექტებით იქნება განპირობებული.

— ფედერაციის მუშაკებმა იმის გარანტია თუ მოგცეს, რომ თქვენს მუშაობაში არ ჩაერევიან? უთქვამთ, მსგავსი პრეცენდენტები ბევრჯერ იყოო.

— ამას რა გარანტია სჭირდება. ორი წელი ახალგაზრდული ნაკრების მწვრთნელი ვიყავი და მსგავსი არაფერი მიგრძნია. რაც შეეხება თანამშრომლობას, უეჭველია, ერთმანეთთან მჭიდროდ დაკავშირებულნი ვიქნებით, ეროვნულ ნაკრებს ხომ ფედერაცია აფინანსებს, ყველა ხარჯებს ის იღებს თავის თავზე, ნაკრებს რომ შეკრება და ამხანაგური მატჩი დასჭირდება, ეს ფედერაციამ უნდა გაახერხოს. რაც შეეხება ჩარევას, არა მგონია, ასეთი რამ თავიანთ თავს აკადრონ.

— თქვენი წინამორბედი ყიფიანი გახლდათ. მასთან როგორი ურთიერთობა გაქვთ?

— ჩვეულებრივი, როგორც მეგობარს მეგობართან. სულაც არ მინდა, მეგობრის დაკარგვა, მით უმეტეს ისეთისა, როგორიც დათოა. ჩვენ მშვენიერი დამოკიდებულება გვაქვს და იმედია, ასეც გაგრძელდება. ვფიქრობ, ჩემი ნაკრების მწვრთნელად დანიშვნა არაფერს შეცვლის ჩვენს ხანგრძლივ, ნაცად ურთიერთობაში. მართალია, მისი ადგილი დავიკავე, მაგრამ ეს ხომ ცხოვრებაა, ხან მოგხსნიან, ხან დაგნიშნავენ. მე რა გარანტია მაქვს, ვინ იცის, როდის ჩამომაშორებენ ეროვნულ გუნდს. მანამდე ცხონებული გიგა ნორაკიძე იყო, შემდეგ საშა ჩივაძე, დათო ყიფიანი, ახლა ვოვა გუცაევი ჯერ დადგა. თუ ერთმანეთს საშეილიშვილოდ გადავეკიდეთ, მაშინ საშველი აღარ ყოფილა და ეგაა.

— რომ ვთქვათ, რაც დღეს მოხდა, მოულოდნელი იყოო, ტყუილი იქნება, მაგრამ მაინც მწვრთნელის პოსტი პირველად მხოლოდ ახალგაზრდულში მუშაობისას დაიკავეთ. დიდი ნაბიჯი ხომ არ მოგივიდათ, პირდაპირ ეროვნულში დანიშვნით? მზად ხართ ასეთი საპასუხისმგებლო მისიისთვის?

— გულახდილად გეტყვით — თავს ჯერ იდეალურ მწვრთნელად არ ვთვლი. უდიდესი ვალი მაკისრია საქართველოს წინაშე. ვეცდები, ჩემი ცოდნა შედეგით დავამტკიცო. საკუთარი იდეები მაქვს, ვნახოთ, რა გამომივა. ახალგაზრდულ ნაკრებში რომ დავრჩენილიყავი, ახლა ძველის განმეორება მომიწევდა, ფაქტობრივად ხომ ახალი გუნდი უნდა ჩამომეყალიბებინა. ასე ვთქვათ, ფეხბურთელთა ასაკის გამო მუშაობა შუა გზაზე შემიწყდა. ჩემი დარიგებები ახალგაზრდულის ფეხბურთელებს თან გაჰყვა, დებიუტანტებისთვის ყველაფერის თავიდან ახსნა დამჭირდებოდა. ეროვნული სულ სხვაა, ნათქვამის მეორედ განმეორება აღარ გჭირდება, ერთს იტყვი და ყველასთვის გასაგებია, ამ პრინციპით მუშაობაც იოლია.

— შედეგი ახსენეთ. გულშემატკივრები მართლაც შედეგს ელიან. რაც ახალგაზრდულმა იტალიასთან გააკეთა, მისი განმეორება შესაძლებელია?

— გარანტიას ვერავის მივცემ, ვერ გეტყვით, მომავალ ციკლში უცილობლად პირველ ადგილს დავიკავებთ-მეთქი, მაგრამ გპირდებით, მსაჯის სასტვენიდან დაწყებული ბოლო წუთამდე იბრძოლებენ ეროვნული ნაკრების ფეხბურთელები, მეტოქეს ერთ გოჯს არ დაუთმობენ. 90 წუთი თავდაუზოგავად ითამაშებენ, მოწინააღმდეგეს საკადრისად გაუმკლავდებიან. თუმცა, ვინ იცის, ეს ხომ ფეხბურთია, უფალი როგორც გადმოგვხედავს, შედეგიც ისეთივე გვექნება. წინასწარ ვთქვა, ამას მოვუგებთ, ამასთან დავმარცხდებითო, ცოტა გადაჭარბებული იქნება.

— თანაშემწეებზე არაფერი გითქვამთ. ვინ დაგეხმარებათ ნაკრებში მუშაობისას?

— ჯერჯერობით მეც არ ვიცი. ორშაბათამდე დრო მაქვს. ვიფიქრებ და საბოლოო გადაწყვეტილებას მივიღებ...

აღმასკომის სხდომა ახალდამთავრებული იყო, ნახევარი საათიც არ გასულიყო, ვოვა გუცაევი თავის პირველ ინტერვიუს „სარბიელს" რომ აძლევდა.

ჩვენც მხოლოდ ამას დავჯაბულდით, დანარჩენი და ახალი, ახალ წელს იყოს. თუმცა, მანამდე, საახალწლო ნომერში ერთი სიურპრიზი კიდევ გელით...

ქოგა ინასარიძე

რომან შოთაძე, მერაბ ჟორდანია და დავით ყიფიანი გუშინდელი პრესკონფერენციის დროს

დანია კი გამოცდილი დიპლომატივით საუბრობდა. მისი თქმით, არც „დინამო" და არც სპორტის დეპარტამენტი ფედერაციასთან დაპირისპირებული არ ყოფილა. პირიქით: „ჩვენ ფედერაციასთან კარგი ურთიერთობა გვქონდა, სანამ ქინქლაძის ტრანსფერზე არ დაიწყო საუბარი. ჩემი აზრით, ახალკაცი თბილისში რომ ყოფილიყო, ამ ამბავს ფედერაციაში სხვაგვარად განსჯიდნენ. ნუთუ გამართლებულია, საქართველოდან გერმანიის რომელიღაც მხარის გუნდს გადავურიცხოთ თანხა? იურიდიულ მხარეს თავი რომ დავანებოთ, ეს მორალურადაც გაუმართლებელია.

გახსოვთ, ალბათ, 1993 წელს უეფამ კავკასიის რესპუბლიკები თავის გათამაშებებში არ დაუშვა. მაშინ ბატონმა ახალკაცმა და მე უეფას გადაწყვეტილება შევაცვლევინეთ, რაც ამ ორგანიზაციის ერთ-ერთმა ჩინოსანმა გაიკვირვა, ოცი წელია, ასეთი რამ არ მომხდარაო. ეს იმის მაგალითია, თუ რა შეგვიძლია „დინამოსა" და ფედერაციას ერთად. მაგრამ „მრეტების" საქმემ გაართულა ფედერაციასთან ჩვენი და დეპარტამენტის ურთიერთობა. უსამართლოდ ამბობენ, თითქოს ბრძოლა იყო სკამისთვის და ეს სკამი მე მსურდა. „მრეტების" საქმე ფეხბურთის მიტმასნილი ხალხის ინსპირირებულია."

რომან შოთაძე, „დინამოს" ვიცე-პრეზიდენტი:

„ფედერაციის იურისტებს ვთხოვე კარგად გაცნობოდნენ კონტრაქტსა და განაწყვეტილებას. ჩემდა გასაოცრად, მათ ორი კვირის შემდეგაც არ წაეკითხათ ეს დოკუმენტი."

ყიფიანმა უკმაყოფილება გამოთქვა ფედერაციის ყრილობა 24 იენისს რომ დანიშნეს: „ამ დროს ევროთასები იწყება და ადვილი შესაძლებელია, ყრილობას ვერც დავესწროთ."

მერაბ ჟორდანიამ, კითხვაზე, აპირებს თუ არა თავისი კანდიდატურის წამოყენებას ფედერაციის პრეზიდენტის პოსტზე, ბრძანა: „ჯერ ასეთი სურვილი არ მქონია, მაგრამ თუ მსგავსი აზრი მომწიფდება, მაშინ იგი ყრილობას ახალკაცმა, ანაც საფეხბურთო სამყარომ უნდა მიაწოდოს. მე კი ახალკაცს ფედერაციის პრეზიდენტის პოსტზე არასდროს დავუპირისპირდები. პირიქით, ფედერაციის თავკაცებს მუდამ თანამშრომლობას ვთავაზობ. დაპირისპირება ჩვენი ფეხბურთისთვის დამღუპველია. ყოველ შემთხვევაში, სანამ საფეხბურთო სამყაროში კონფლიქტები იქნება, „დინამოს" კანდიდატურას არ წარვადგენთ. ქვანია ჩემი ბავშვობის მეგობარია და სწორედ ახლაკაცთან უთანხმოების გამო იძულებული გახდა, გუნდიდან წასულიყო."

და სწორედ აქ ერთი შეხედვით მოულოდნელად, ბომბი გასკდა — ყიფიანმა საქმელი აღარ დამალა და პირდაპირ თქვა: „კიდევ კომპრომისებზე ფიქრი შეუძლებელია. არ უნდა იყოს ის კაცი მანდ და მორჩა ლაპარაკი, თუ გინდათ, ფეხბურთს ეშველოს — „ტორმუზია", დაწერეთ პირდაპირ ჩემი სიტყვები. თუ იქნება, მაგასაც ვნახავთ. ხომ ეგრე მოინდომეს, კაი ბატონო. ეს ჩემი აზრია. მაგას რომ უნდა, ყიფიანი მასე არასდროს იქნება, ყიფიანი მამამისთან არ ყოფილა მორჩილი."

ყიფიანმა რომ აღარ გეისაყვედუროს, ჟურნალისტები ჩემს სიტყვებს არასწორ ინტერპრეტაციას აძლევთო, ამიტომ მის მიერ მოხსენიებული ნაცვალსახელები კონკრეტული გვარებით არ შემიცვლია. ვინ იცის, მე რომ მეგონა, ყიფიანი ახალკაცზე საუბრობდა, მან სინამდვილეში ვინ იგულისხმა. ასეა თუ ისე, ყიფიანის თქმით, ფედერაციის თავკაცთა აბსურდულმა ბრალდებებმა, იგი კარგ ხასიათზე ნამდვილად არ დააყენა და ფედერაციამაც ერთ-ერთი ყველაზე ავტორიტეტული ქართველი საფეხბურთო მოღვაწისგან საახალწლოდ საარტილერიო ზალპი დაიმსახურა. ეს კი სულაც არ ჰგავს საზეიმო ფეიერვერკს. ეტყობა, საქმეს კვლავ შავ-თეთრი ელფერი ეძლევა.

მერაბ მამულაშვილი

სარეკლამო სააგენტო
კოკი და კომპანია
რეკლამის დამზადება
1. ფარების დამზადება, მოხატვა და განთავსება მოკლე ვადაში
2. განათებული აბრების დამზადება
3. ფერადი წებოვანი რეკლამები
4. სარეკლამო საათებზე რეკლამის განთავსება
კომპიუტერული მომსახურება
ესკიზების, ბუკლეტების, საფირმო და მოსაწვევი ბარათების დამზადება
25% ფასდაკლებით!!!
მისამართი: ალ. ყაზბეგის 42
ვაჭრობის სამინისტრო, 2 კორ. 3 სარ.
ტელ. 95 96 56

გიო აზვლედიანის

სვეტი

ლონდონში (თბილისში) შუქი არ არის!

ო, იესპიენო, ქართველი ქომაგის ერთგულო მეგობარო.

ფეხბურთის მოყვარული კაცი ბევრ რასმეს გაპატიებს, იმასაც კი, რომ როცა ნაღდი დიდი ფეხბურთი გაქვს გამოცხადებული, კრიკეტის ლაივს დაგვაჯახებ, კალიფსოს სერიას ან რაღაც ეგეთს. განა არ ვიცით?

ხალხში აზიურ ვერსიას გეძახიან, ჰინდუსტანს კი ფეხბურთზე ათასჯერ მეტად უყვარს ეს გრძნეული სიკტაფელობა.

ამიტომაც გპატიობთ, რადგან საფეხბურთო ამბავში მაინც ჩვენი პატრონი და მეოხი გამოდიხარ.

ჩემპიონთა ლიგა შენგანა გვაქვს, ჰოლანდიის ერთი კარგი თამაში, ბრაზილია — არგენტინის ჯახაჯუხი და პრემიერლიგის საორშაბათო გეიმი.

მენა, როგორც პრემიერლიგის მოყვარულს და იქაურ ბურთაობაზე ორი სიტყვის დამწერს დიახაც რომ მიხარია — ორშაბათ საღამო ჩემია, ჩემი თამაშია და ჩემი გართობა. მაგრამ დაზე ვერაგობას? პრემიერლიგის შაბათ-კვირა „სქაი სპორტსა" აქვს ნაყიდი და ეს არხი კი საქართველოში არ იპოვება. ორშაბათობით კი არცთუ გადამწყვეტი და არცთუ საინტერესო თამაშებია. იშვიათად, რომ რამე ასეთი გამოერიოს. მაგრამ ლიგის მოყვარულს მაინც ტკბილი საღამო აქვს. დაჯე, თუნდ, „ნიუკასლი" — „ბოლტონი" ნახე, რაღაც მაინც გამოდნება, „ბარნსლი" — „ქოვენთრიც", ასე ვთქვათ, ომია.

ეს ყველაფერი კარგი, მაგრამ განა საერთაშორისო ფეხბურთის ჩვენებურ ქომაგს ულრუბლო ზეცა და მშვიდი ცხოვრება აქვს?

რა თქმა უნდა, არა.

ზამთარში, როცა მთელი სანი ჯორჯია თავის დროზე რჩება და ბომბეისა და თბილისში საათი ერთ დროს უჩვენებს, განსხვავება ჩვენს მზიურ საქართველოსა და ნისლიან ალბიონს შორის ხუთი საათია. ასე რომ, ჩვენი დროით თამაში ღამის პირველი საათისთვის იწყება.

პირველ საათზე კი თბილისში ის დროა, რომ შუქი პეროვის ბარებში თუ ჩაზჩაზებს. ასე რომ, ბრაზ! და ეგებ ვერც ნახო პრემიერლიგური ჯაზი. მაგრამ, სიმართლე რომ ვთქვა, ამ სეზონში ზშირად მიღიმის ბედი — განსაკუთრებით — ორშაბათობით. ორში ერთ თამაშს უეჭველად ვუყურებ, თუ არა და სამშაბათს გამეორებას ჩავუჯდები და ეგ არის. გამეორება, ჩვეულებრივ, შუქიან საათებშია.

მაგრამ ეს ოხერი, მე ჩვენს უშუქობას მივტირი და ყისტი კი სულ სხვა მხრიდან დამიდეს.

წლეულს პრემიერლიგურ თამაშებზე სამჯერ ჩაქრა შუქი. სამჯერ ჩაბნელდა სტადიონი და სამჯერ გადაიდო მატჩი. ორჯერ ეს ორშაბათს მოხდა, ორჯერვე იმ დღეს, როცა ჩვენმა მეშუქეებმა ელექტროენერგიით დამასაჩუქრეს. ბედი არ გინდა?

მოდიხარ ქომაგი ვინმე სახლში და ღამეს ტეხ, ისიც არ იცი, მოვა თუ არა შუქი, მაგრამ ფეხბურთის სიყვარული სძლევს გამოძინების სურვილს და ზიხარ და ელი. ბედი შენია — შუქი არ ქრება და ფეხბურთსაც უყურებ.

ორივე კარგი თამაში იყო: „ვესტ ჰემი" „კრისტალ პალასს" მასპინძლობდა, თავიდან 0:2-ს აგებდა შიპერლის გოლებით, მაგრამ მეორე ტაიმი დაიწყო და ჯერ ჰართსონმა და მერე ფრენკ ლამპარდ-უმცროსმა ანგარიში გაათანაბრეს. „ვესტ ჰემი" მოგები ჩანდა, მაგრამ სინათლე გამოირთო და ნახევარსაათიანი წვალების შემდეგ მსაჯმა თამაში შეწყვიტა. ეს იყო ერთი თვის წინათ.

ამ ორშაბათს კი, „უიმბლდონი" მასპინძლობდა გაფრანგებულ და ბოა მორტეთა „არსენალს". ჭიდაობა გაზურდა, დედა შვილს არ აიყვანდა ხელში. მოთამაშეებს შუბლებიც კი დაუსკდათ. დონებმა ძელსაც გლიჯეს ბურთი და სიმენი ბევრს ყვიროდა. ასე დამთავრდა პირველი ტაიმი. მოგეცათ ლხენა, მეორე იწყებოდა. გუნდები გვირაბიდან ამოვიდნენ და ისევ არ ჩაქრა შუქი? ორმოცდახუთწუთიანი ლოდინის შემდეგ დავიძინე და დღესაც არ ვიცი, გაგრძელდა თუ არა ის თამაში. ალბათ, არა.

რა უნდა ქნას კაცმა?

სინათლე ან თბილისში არ არის, ან ლონდონში.

ლონდონელო მეშუქეებო (თბილისელებს ადრეც მივმართე) გვაყურებინეთ ორშაბათის პრემიერლიგა.

ფეხბურთი

საშობაო ტური

ინგლისი

XX ტური

არსენალი 2:1 ლესტერი
1:0 პლატი (36), 2:0 უოლში (56ს.კ.), 2:1 ლენონი (75)

ბოლტონი 1:1 ბარნსლი
0:1 ხრისტოვი (20), 1:1 ბერგსონი (38)

ჩელსი 1:1 უიმბლდონი
1:0 ვიალი (8), 1:1 მაიკლ ჰიუზი (28)

კრ. პალასი 1:1 საუთჰემპტონი
0:1 ოუკლი (39), 1:1 შიპერლი (62)

ლივერპული 3:1 ლიდსი-
1:0 ოუენი (46), 2:0, 3:0 ფაულერი (79, 83), 3:1 ჰაალანდი (84)

მანჩესტერი 2:0 ევერტონი
1:0 ბერგი (14), 2:0 კოული (34)

შეფილდი 0:0 ბლექბერნი

ვესტ ჰემი 1:0 ქოვენთრი
1:0 კიტსონი (17)

დერბი 1:0 ნიუკასლი
1:0 ერანიო (43.)

ასტონ ვილა 4:1 ტოტენჰემი
1:0 დრაპერი (38), 1:1 კალდერვუდი (59), 2:1 დრაპერი (68), 3:1, 4:1 კოლიმორი (81, 88)

კარგა ხანია ინგლისელებს შვიდი დღის განმავლობაში სამი ტურის მატჩები არ უთამაშია, თუმცა დროს მაინც არ კარგავდნენ უქმად. აბა რის ინგლისელები იქნებოდნენ, თუნდაც სამდღიანი შუალედი სათამაშოდ არ გამოეყენებინათ და აგერ შუა კვირაში ტური გამართეს. მათი ეს ნაბიჯი გასაკვირი სულაც არაა — შარშან პირველ იანვარს (!) ითამაშეს და მიუხედავად ამისა უკლებლივ ყველა შეხვედრა სავსე ტრიბუნების თვალწინ გაიმართა. ეს წელს გამართულ პირველ კალენდარულ ტურში იყო, გუშინ კი 1997 წელს გასამართი ბოლოსწინა ტურში სტადიონები გაჭედილი სულაც არ ყოფილა. თუმც ამით შეხვედრებს ინტრიგა და დაძაბულობა იოტისოდენადაც არ მოკლებია.

აქამდე ინგლისის ჩემპიონატის ყველა ტურის მიმოხილვას ჩვენებური თემურ ქეცბაიას „ნიუკასლის" თამაშის საკმაოდ დიდი გარჩევით ვიწყებდით, თუმცა ბოლო ხანებში ჩრდილოინგლისელებმა მოუკლეს თამაშს. ამჯერად „ნიუკასლმა", როგორც ამ სეზონში დაეჩვია, მეტად სუსტად ითამაშა და „დამსახურებულად" წააგო — „დერბიმ" ასოციაციის თასზე განცდილი მარცხისთვის რევანში აიღო. ერთადერთი გოლი თამაშის დასაწყისშივე გაიტანა იტალიელმა მცველმა სტეფანო ერანიომ პენალტიდან. რაც შეეხებათ სტუმრებს, მეათე წუთიდან მოყოლებული ისინი ათნი თამაშობდნენ — მსაჯმა დევიდ ბეტი გააძევა. ბევრი რომ არ გავაგრძელოთ, „ნიუკასლი" საშინელ ფორმაშია. ერთ უსახურ თამაშს მეორეს აყოლებს და თუ ასე გააგრძელა, ჩემპიონობაზე საუბარი ზედმეტია, ევროთასებზე გასვლაც სანატრელი გაუხდება.

რაც შეეხებათ დაწინაურებულებს, ევროპის ერთ-ერთმა საუკეთესო გუნდმა, ინგლისური ფეხბურთის ისტორიაში ერთადერთმა ორი დუბლის ავტორმა „მანჩესტერ იუნაიტედმა" ყოველგვარი გართულებების გარეშე სძლია „ევერტონს". ჩემპიონებს ძირითადი მეკარე პიტერ შმაიხელი, ტედი შერინგემი და რაიან გიგზი აკლდათ, თუმცა მათი უპირატესობა ოსტატობაში იმდენად დიდი იყო, რომ მასპინძლებს სამი უდაოდ წამყვანი მოთამაშის არყოლა სრულიადაც არ დატყობიათ. რაც შეეხება გოლებს, ანგარიში ნორვეგიელმა ბერგმა თავურით გახსნა — მან თანამემამულე მეკარე ტომას მერის პრემიერლიგაში პირველი ბურთი გაუტანა, თანაც გოლი მისთვისაც პირველი აღმოჩნდა „მანჩესტერის" შემადგენლობაში. ანგარიში ენდი კოულმა გააორმაგა — მიუხედავად იმისა, რომ გვერდში ტედი შერინგემი აკლდა, ექსნიუკასლელს ჩემპიონატში მეთორმეტე გოლის გატანა არ გასჭირვებია. სხვათაშორის, მოგეიანებით არბიტრმა კოული გააფრთხილა. ეს ფეხბურთელისთვის მესამე გაომდგა ამ სზეონში. ამ მატჩში, მეორე ტაიმში ერთი აღსანიშნავი მოვლენა მოხდა: „ევერტონმა", რომელსაც ძირითადის რვა მოთამაშე აკლდა, მეორე ტაიმში კაპიტნის, დეივ უოტსონის ნაცვლად 16 წლის ფრენსის ჯეფერსი ათამაშა, რომელიც ამ სეზონში პრემიერლიგის უმრწმესი ფეხბურთელია.

— ჩვენ დაფლეთილი გუნდი ვართ. გული მწყდება, თამაშს რომ ვერ ვაწყობთ, არადა, შემადგენლობა არ გვყავს ცუდი. რა ხდება, ვერ გამიგია, ისე დავჩაჩანაკდით, მეტოქეებს ჩვენს დასამარცხებლად დიდი ძალისხმევა არ სჭირდებათ. ეს სამწუხაროა, მაგრამ რეალობა ასეთია — განაცხადა „ევერტონის" მწვრთნელმა ჰოვარდ კენდალმა.

ეს ტური ფერგიუსონის გუნდისთვის საკმაოდ კარგი გამოდგა. გარდა იმისა, რომ მათ მორიგი მეტოქე დაამარცხეს, მანჩესტერელთა უშუალო კონკურენტებმა „ჩელსიმ" და „ბლექბერნმა" წაიფორხილეს.

„სტემფორდ ბრიჯზე" „ჩელსი" გადარეულთა გუნდს „უიმბლდონს" მასპინძლობდა. რუუდ გულიტის ბიჭებს გამარჯვების შესანიშნავი შანსი ჰქონდათ, თუმცა, მათივე უყურადღებობის გამო ვერ იმარჯვეს. აქ ჯანლუკა ვიალიმ დაამტკიცა, რომ რუდ გულიტი მას სათადარიგოთა შორის უბრალოდ დროს აკარგვინებს. ზედიზედ მეორე შეხვედრაში ძირითადში და გამწესებულმა ხოტორა იტალიელმა ნორვეგიელი ტორე ანდრე ფლოს პასით ანგარიში გახსნა. ეს მისი მე-12 გოლია ამ სეზონში. მიუხედავად დაწინაურებისა, სტუმარმა მაიკლ ჰიუზმა სინკლერის მირთმეული საჩუქრით იხეირა — მცველს მეკარისთვის ბურთის დაბრუნება ეწადა, თუმცა ზურგსუკან თავდამსხმელის სუნთქვა ვერ შეეგრძნო და „უიმბლდონს" გოლი, ამასთანავე ქულაც აჩუქა.

— მეორე ტაიმში შეხვედრის ტემპი შედარებით დაბალი იყო და ეს ჩვენ ძლიერ წაგვადგა. „ჩელსის" გადავურჩით. სტუმრად მოპოვებულმა ქულამ ნაღდად გამახარა — ასეთი იყო „უიმბლდონის" მწვრთნელის ჯო კინარის აზრი.

— „ჩელსიზე" ოდნავ წინ მყოფმა „ბლექბერნმა" ყველას გასაკვირად ვერ შეძლო „შეფილდ უენსდეის" არათუ დამარცხება, მისთვის გოლის გატანაც კი, არადა, როი ჰოჯსონის გუნდი ერთ-ერთი ყველაზე შემტევია პრემიერლიგაში.

ლიდერთა კიდევ ერთმა წევრმა, მეოთხე ადგილზე ანაცვლებულმა „ლივერპულმა" შინ უშუალო კონკურენტს „ლიდსს" 3:1 სძლია და ჯორჯ გრემის გუნდს გატანილ-გაშვებული ბურთების ხარჯზე გადაასწრო. „ენფილდ როუდზე" მასპინძელთა დაწინაურება ყმაწვილკაცმა მაიკლ ოუენმა ითავა. შემდგომ კი „ლივერპულელთა" უპირველესმა თავდამსხმელმა რობი ფაულერმაც გაილაღა, „ლიდსი" დიდი ანგარიშით მარცხს სკანდინაველმა ლეგიონერმა, ნორვეგიელმა ალფ ინგე ჰაალანდმა გადაარჩინა.

როგორც იქნა, იხარა შუაზე გახლეჩილმა „არსენალმა". ფრანგ და ინგლისელ ფეხბურთლებს შორის მომხდარმა უთანხმოებამ გუნდს თავისი, საკმაოდ შესამჩნევი დაღი დააჩნია — „მეთოფეებს" რამდენიმე ტურის განმავლობაში უიღბლობა მუდამ თან სდევდათ, თუმცა, ალბათ, ფრანგი არსენ ვენგერის შეგონებებმა შედეგი გამოიღო და გუნდი ძველებურად ათამაშდა. მართალია, „ლესტერის" გაცილებით დიდი ანგარიშით დამარცხება შეიძლებოდა — ლონდონელებმა მინიმალურ ანგარიშით მოგება იკმარეს. მასპინძლები, ერთ დროს ინგლისის ნაკრების კაპიტანმა დევიდ პლატმა დააწინაურა. შემდგომ ლესტერელებმაც იზრუნეს სხვაობის გაზრდაზე. ბოლოს კი თავად ერთიც გაიტანეს — ნილ ლენონმა სიმენის შეცდომით იხეირა.

ლონდონში გამართულ კიდევ ერთ შეხვედრაში „ვესტ ჰემმა" 1:0 სძლია „ქოვენთრის" და ამ სეზონში შინ ცხრა მატჩიდან მერვე მოიგო. სტუმრებს 55 წუთზე ჰოლანდიელი ჯორჯ ბოატენგი გაუგდეს, თუმცა ანგარიში უკვე გახსნილი იყო. რაც შეეხება „ჩაქუჩების" ახალ შენაძენს, ფრანგ ბერნარ ლამას, მას არ უთამაშია, თუმცა სათადარიგოთა შორის იყო.

და ბოლოს „ტოტენჰემის" მორიგ განადგურებაზე ვთქვათ — „მამლებს" როგორც ჩანს, ვერც ახალმა მწვრთნელმა, შვეიცარიელმა კრისტიან გროსმა უშველა — გუნდმა მესამე შეხვედრა წააგო დიდი ანგარიშით. ბირმინგემის „ვილა პარკზე" მათი ნგრევის მიზეზი სტენ კოლიმორი იყო — ერთ დროს ინგლისის უძვირფასესმა ფეხბურთელმა შესანიშნავად ითამაშა და გარჯაც ბოლო რვა წუთში ორი გოლით დაუფასდა.

—„ტოტენჰემის" იმედი, გერმანელი იურგენ კლინსმანი ტრიბუნაზე იჯდა.

ლაშა გოდუაძე

მანჩესტერი	20	14	4	2	47:13	46
ბლექბერნი	20	11	7	2	36:19	40
ჩელსი	20	12	3	5	46:20	39
ლივერპული	19	10	4	5	34:18	34
ლიდსი	20	10	4	6	29:22	34
არსენალი	19	9	6	4	34:22	33
დერბი	20	9	5	6	34:27	32
ვესტ ჰემი	20	9	1	10	26:31	28
ლესტერი	20	7	6	7	24:20	27
ნიუკასლი	19	7	5	7	20:23	26
ასტონ ვილა	20	7	4	9	24:26	25
უიმბლდონი	19	6	6	7	20:22	24
კრ. პალასი	20	5	7	8	18:26	22
შეფილდი	20	6	4	10	31:43	22
საუთჰემპტონი	20	6	3	11	24:30	21
ბოლტონი	20	4	9	7	17:30	21
ქოვენთრი	20	4	8	8	17:26	20
ტოტენჰემი	20	5	4	11	18:36	19
ევერტონი	20	4	5	11	17:29	17
ბარნსლი	20	4	3	13	18:51	15

პირველი დივიზიონი

24-ე ტური. ჩარლტონი — ნორვიჩი 2:1; ქრიუ — სიტი 1:0; ჰადერსფილდი — მიდლსბრო 0:1; იფსვიჩი — ბირმინგემი 0:1; ნოტინგემი — სვინდონი 3:0; პორტსმუთი — ქუინზ პარკი 3:1; რედინგი — ვესტ ბრომვიჩი 2:1; სტოკპორტი — პორტ ვეილი 3:0; სტოკ სიტი — შეფილდი 2:2; სანდერლენდი — ბრედფორდი 2:0; ტრანმერი — ბერი 0:0; ვულვერჰემპტონი — ოქსფორდი 1:0

მიდლსბრო	24	14	6	4	40:19	48
ნოტინგემი	24	14	6	4	40:21	48
ჩარლტონი	24	13	5	6	45:30	44
შეფილდი	24	11	10	3	36:24	43
სანდერლენდი	23	12	6	5	37:21	42
ვესტ ბრომვიჩი	24	12	4	8	26:23	40
ვულვზი	24	11	6	7	30:26	39
სტოკპორტი	24	11	5	8	42:32	38
სვინდონი	24	11	5	8	32:34	38
ბირმინგემი	24	9	8	7	25:19	35
ბრედფორდი	24	8	9	7	22:24	33
ქუინზ პარკი	24	8	6	10	29:39	30
ნორვიჩი	24	8	6	10	24:34	30
სტოკ სიტი	24	7	7	10	26:32	28
რედინგი	24	7	7	10	23:36	28
იფსვიჩი	23	6	9	8	27:26	27
ოქსფორდი	24	7	5	12	29:34	26
პორტ ვეილი	24	7	5	12	26:33	26
სიტი	24	6	6	12	26:28	24
ქრიუ	24	7	3	14	27:39	24
ტრანმერი	23	6	5	12	28:34	23
პორტსმუთი	23	6	5	12	29:37	23
ბერი	24	4	11	9	22:32	23
ჰადერსფილდი	24	6	5	13	24:38	23

სტენ კოლიმორმა ნავსი გატეხა და ბოლო ორი წლის მანძილზე პირველად შეაგდო ორი გოლი

ინგლისელები საფრანგეთშიც წესრიგს ამყარებენ

ბრიტანეთის შინაგან საქმეთა მინისტრმა ჯეკ სტროუმ განაცხადა, რომ მისი თანამემამულე საფეხბურთო ხულიგნები მომავალ ზაფხულზე საფრანგეთში მსოფლიოს პირველობაზე არ უნდა გაემგზავრონო. საამისოდ სტროუ დაკავშირებია ქვეყნის პოლიციას, სასამართლოებსა და პროკურატურას. მას ჩამოთვლილ ორგანიზაციათა თანამშრომლებისთვის შეუხსენებია, რომ ყველა, ვინც ოდესმე სტადიონებზე ამტყდარ არეულობაში უმხელიათ, საზღვარგარეთ ვერ უნდა გავიდეს.

— ახლა მე მათგან, უახლოეს თვეებში, ძალაუფლების გამოყენებას ველი — ბრძანა სტროუმ გავრცელებულ განცხადებაში — ნამხელ ხულიგანისთვის ბრძანება ბრიტანეთიდან ვერგასვლის თაობაზე იმის მაუწყებელი იქნება, რომ ისინი მსოფლიოს ჩემპიონატის ნაცვლად პოლიციის განყოფილებებში მოხვდებიან.

მინისტრმა დასძინა, რომ ხულიგანთათვის ქვეყნიდან გასვლის აკრძალვა ფრანგ ორგანიზატორთა და მონაწილე სახელმწიფოების თანამშრომლობის ჩინებული მაგალითი იქნება. მისი აზრით, ასეთი მეთოდით ივნის-ივლისში საფრანგეთის სტადიონებზე შესაძლო ძალადობა ერთიორად შემცირდება.

— ბრიტანეთის პოლიცია ყველა ღონეს იხმარს არა მხოლოდ ნახმარ, არამედ პოტენციურ ხულიგანთა აღსაწერად და შეგროვებულ ინფორმაციას საფრანგეთის შესაბამის სტრუქტურებს გადასცემს — განაცხადა სტროუმ.

ინგლისელ გულშემატკივრებს მართლაც ბარბაროსთა სახელი აქვთ გავარდნილი, მაგრამ ისიც აღსანიშნავია, რომ ბოლო წლებში ქვეყნის პოლიციის მიერ შემოღებულმა მეთოდებმა, კერძოდ კი სტადიონებზე პოტენციურ ხულიგანთა ვიდეოგადაღებამ გარკვეული შედეგი გამოიღო. პრობლემამ თავი ხელახლა წამოყო 11 ოქტომბერს რომში, იტალიისა და ინგლისის ნაკრებთა შეხვედრის დროს, თუმცა მაშინ ინგლისში გავრცელდა ხმები, რომ „სტადიო ოლიმპიკოზე" მომხდარი შეხლა-შემოხლა იტალიის პოლიციის მოუქნელობის ბრალი იყო. ამ ამბიდან ცოტა ხნის შემდეგ სტროუმ გამოაცხადა, რომ თებერვალში გამართავს სემინარს, სადაც მთელი ევროპის ექსპერტებს შეკრებს და გაუზიარებს ბრბოს მართვის მოწინავე მეთოდებს. საქმე ის გახლავთ, რომ ბრიტანეთი ამაყობს ევრო-96-ით, რომელიც, მოგეხსენებათ, ინგლისში გაიმართა და თან ისე, რომ სერიოზული ინციდენტი ჭრ მომხდარა.

— ჩვენ ბრბოს მართვის დიდი გამოცდილება გვაქვს და ამიტომაც დარჩენილ თვეებში ჩვენი მხრიდან ყველა ღონეს ვიხმართ, რათა 1998 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატი მოედანს მიღმაც ისეთივე ლამაზი იყო, როგორც მოედანზე იქნება. ამით ჩვენ 2006 წლის პირველობის მასპინძლობაზე შეტანილ განაცხადსაც გავუმყარებთ საფუძველს — დაავეირგვინა სტროუმ.

ყველაზე, ყველაზე, ყველაზე...

საშობაოდ მთელი ევროპა სუფრას მიუჯდა, მხოლოდ ინგლისელები თამაშობენ. შობის წინ იტალიის ჩემპიონატში წაუგებელმა „ინტერმა" წააგო, ჰოლანდიაში „აიაქსმა" იწვნია პირველი მარცხი. დაუმარცხებლები დარჩნენ „იუვენტუსი", „ბრიუგე" და „პორტუ".

„აიაქსმა" თავისი ქვეყნის პირველობის ბოლო შეხვედრაში „ეინდჰოვენთან" 4 გოლი გაუშვა. ამდენი ამსტერდამის გუნდს მანამდე ყველა თამაშში ჰქონდა გაშვებული, მაგრამ მიუხედავად ამისა, ევროპის საუკეთესო დაცვა, როგორც ციფრები ამბობენ, მას ჰყავს — 20 შეხვედრაში 8 გოლი ცოტაა.

სააგენტო როიტერის რეიტინგში, რომელსაც ქვემოთ გთავაზობთ არა მარტო მოგება-წაგება და გატანა-გაშვება, არამედ ჩემპიონატების სიძლიერე — სისუსტე და გუნდების ევროპულ და შინაურ თასებზე ასპარეზობაცაა გათვალისწინებული.

ევროპის საუკეთესო კლუბი ტურინის იუვენტუსი. დგანან (მარცხნიდან): ფერარა, ზიდანი, ინძაგი, კონტე, დიმაში, რამპულა, მონტერო; სხედან: პესოტო, დეშამპი, დელ პიერო, დი ლივიო

20 საუკეთესო კლუბი

იუვენტუსი	იტალია	106.27
ინტერი	იტალია	99.57
პარმა	იტალია	91.37
აიაქსი	ჰოლანდია	89.36
მანჩესტერი	ინგლისი	88.48
რეალი	ესპანეთი	87.25
ბაიერნი	გერმანია	86.97
ბარსელონა	ესპანეთი	85.67
ბრიუგე	ბელგია	84.76
ფიორენტინა	იტალია	83.77
რომა	იტალია	83.30
კაიზერი	გერმანია	82.73
ბაიერი	გერმანია	80.76
ლაციო	იტალია	79.97
უდინეზე	იტალია	78.62
ჩელსი	ინგლისი	78.19
პსჟ	საფრანგეთი	77.50
მეცი	საფრანგეთი	77.16
მონაკო	საფრანგეთი	76.50
შტურმი	ავსტრია	75.79

უარესი ხუთეული

(354-358 ადგილები)

სტადლერი	უნგრეთი	19.37
ადმირა	ავსტრია	18.19
ეტოილი	შვეიცარია	12.10
ზაპოროჟიე	უკრაინა	11.64
პეტროსანი	რუმინეთი	6.75

ზედიზედ მოგებული მატჩები

აეკი	საბერძნეთი	9
ბრონდბიუ	დანია	8
ბრიუგე	ბელგია	6
პაოკი	საბერძნეთი	6
მანჩესტერი	ინგლისი	5
სეზონის რეკორდი: აიაქსი		11

წაუგებელი სერია

ბრიუგე	ბელგია	17
სოსიედადი	ესპანეთი	15
ლეგია	პოლონეთი	14
პორტუ	პორტუგალია	14
ბაიერი	გერმანია	13
იუვენტუსი	იტალია	13
სეზონის რეკორდი: აიაქსი		19

არ გაუმარჯვიათ

ხიხონი	ესპანეთი	18
ვანსფორი	თურქეთი	17
ჟაპოროჟიე	უკრაინა	15
ბუდუჩნოსტი	იუგოსლავია	13
ჰიბერნიანი	შოტლანდია	13

დამარცხებათა სერია

ანტვერპენი	ბელგია	6
მოლენბეკი	ბელგია	6
იკასტი	დანია	5
პეტროსანი	რუმინეთი	4
სტადლერი	უნგრეთი	4
უნივერსიტატეა	რუმინეთი	4
სეზონის რეკორდი:		
ლოკომოტივი (ნიჟნი ნოვგოროდი)		11

საუკეთესო თავდასხმა

(გოლი, თამაში, საუშალო)

აიაქსი	ჰოლანდია	62	20	3.10
PSV	ჰოლანდია	56	19	2.95
პარტიზანი	იუგოს.	49	17	2.88
გრასჰოპერი	შვეიცარია	59	22	2.68
ბრიუგე	ბელგია	45	17	2.65

უარესი თავდასხმა

ბელენენსეში	პორტუგ.	8	14	0.57
ვარზიმი	პორტუგალია	8	14	0.57
კალამატა	საბერძნეთი	8	14	0.57
ბოჰდანეცი	ჩეხეთი	8	15	0.53
ეთნიკოსი	საბერძნეთი	7	15	0.47
ჟაპოროჟიე	უკრაინა	7	15	0.47

საუკეთესო დაცვა

აიაქსი	ჰოლანდია	8	20	0.40
დინამო	უკრაინა	8	15	0.53
ბრიუგე	ბელგია	10	17	0.59
ცრვენა ზვეზდა	იუგოს.	10	17	0.59
დინამო (მ)	რუსეთი	20	34	0.59

უარესი დაცვა

მოლენბეკი	ბელგია	45	17	2.65
იკასტი	დანია	49	18	2.72
ზაპოროჟიე	უკრაინა	42	15	2.80
ეტოილი	შვეიცარია	63	22	2.86
პეტროსანი	რუმინეთი	66	20	3.30

ბომბარდირები

მარკო ნეგრი (რეინჯერსი)	28
ნიკოს მახლასი (ვიტესი)	22
ოლეგ ვერეტენიკოვი (როტორი)	22
ებე სანდი (ბრონდბიუ)	19
ოლეგ ტერიოხინი (დინამო მ.)	17
ვიორელ მოლდოვანი (გრასჰოპერი)	16
მარიო ჟარდელი (პორტუ)	16
სტეფან გივარში (ოსერი)	15
ჰაქან შუქური (გალათასარაი)	15
ულფ კირსტენი (ბაიერი)	14
მატს ლილიენბერგი (ჰალმშტადი)	14
ჰამი (ტრაბზონსფორი)	14
კრისტერ მატიასონი (ელფსბორგი)	14
დან სალინი (ერებრუ)	14

გოლები ერთ მატჩში

დანია	3.57
ჰოლანდია	3.21
შვეიცარია	3.18
ბელგია	3.08
გერმანია	3.03
იტალია	3.00
შოტლანდია	2.99
უნგრეთი	2.90
იუგოსლავია	2.88
საბერძნეთი	2.87
ავსტრია	2.86
შვედეთი	2.86
რუმინეთი	2.79
ინგლისი	2.76
თურქეთი	2.76
უკრაინა	2.62
ესპანეთი	2.59
ჩეხეთი	2.47
საფრანგეთი	2.37
რუსეთი	2.34
პოლონეთი	2.33
პორტუგალია	2.25

გათვალისწინებული არ არის ინგლისის ჩემპიონატის გუშინდელი ტურის შედეგები

ფეხბურთის რუკასთან

ლიბერიელ ობლებს სერია A-ს ლეგიონერებმა, ლიბერიელმა ჟორჟ ვეამ და ნიგერიელმა ტარიბო ვესტმა საშობაო საჩუქრები უძღვნეს. ფეხბურთელებმა ქვეყნის თითოეულ უპატრონო ბავშვთა სახლს რამდენიმე ათასი დოლარი შესწირეს, ამასთანავე 20-20 ათასი დოლარი გადარიცხეს ქვეყნის სპორტული კომპლექსების აღსადგენად. ვესტს და ვეას ლიბერიის პრეზიდენტმა ჩარლზ ტეილორმაც აღუთქვა თანადგომა.

იუგოსლავიის საუკეთესო სპორტსმენად ქვეყნის სპორტულმა ჟურნალისტებმა ერთხმად აღიარეს მადრიდის „რეალის" თავდამსხმელი პრედრაგ მიატოვიჩი, რომელიც წლევანდელ ევროპის „ვერცხლის" ბურთის მფლობელიც გახდა.

ინგლისის ნაკრების თავდამსხმელი სტენ კოლიმორი, რომელსაც გოლები იშვიათად გააქვს, პოლიციამ უწესრიგობასა და უზრდელობაში ამხილა. „ასტონ ვილას" ფორვარდი პატარა ქალაქ კენოკში საშობაო ნაძვის ხის ზეიმზე დააკავეს, სადაც გვარიანად შეზარხოშებული მავან ქალბატონს ჯერ გაეარშიყა, მერე კი ერთი-ორიც გაულაწუნა.

ჩილელმა თავდამსხმელმა მარსელო სალასმა, რომლის გადაბირებაც ბევრ ევროპულ გუნდს, პირველ რიგში კი „მანჩესტერ იუნაიტედს" ეწადა, განაცხადა, სანამ მსოფლიოს ჩემპიონატზე არ ვითამაშებ, „რივერ პლეიტიდან" არსად წავალო. ფეხბურთელის ადვოკატმა, გუსტავო მასკარდიმ უარყო ხმები, თითქოს „ლაციომ" „რივერ პლეიტს" სალასში 30 მილიონი დოლარი შესთავაზა.

საბერძნეთის ჩემპიონატის მეთხუთმეტე ტურის ბოლო შეხვედრაში, ორშაბათს რომ გაიმართა, ათენის აეკმა სტუმრად „კალამატა" დაამარცხა 2:1 და სამი ქულით გაასწრო უახლოეს მდევარს პირეოსას „ოლიმპიაკოსს". ხვალ I წრის გამოტოვებული მატჩი გაიმართება — „იონიკოსი" „კალამატას" უმასპინძლებს. ჩემპიონატს 40 ქულით „ეკი" ლიდერობს. მეორეა „ოლიმპიაკოსია" (37), მესამე კი „პანათინაიკოსი" (36).

კამერუნის ნაკრებმა მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის მზადება აქედანვე დაიწყო და ფიფას მიერ რეგისტრირებულ ოფიციალურ შეხვედრათა შორის, წლის უკანასკნელ მატჩში ტოგოს უმასპინძლა და მიუხედავად იმისა, რომ პირველი ტაიმი 0:1 დათმო, საბოლოოდ 3:1 იმარჯვა.

შოტლანდიის ერთ დროს სახელოვანი გუნდის „აბერდინის" მწვრთნელმა ალექს მილერმა განაცხადა, მზად ვარ ყველა ფეხბურთელი სათანადო თანხად დავთმო მეკარე ჯიმ ლეიტონის და ახლად შეძენილი დერეკ უაიტის გარდაო.

ბულგარეთის ფეხბურთის ფედერაციის გამოკითხვის შედეგად ქვეყნის საუკეთესო ფეხბურთელად ნაკრების ნახევარმცველი კრასიმირ ბალაკოვი აღიარეს. მსოფლიოს ჩემპიონატის ბრინჯაოს მედალოსანს, „შტუტგარტის" ნახევარმცველს კუთვნილი ჯილდო პარასკევს გადაეცა.

რუსეთის საუკეთესო ფეხბურთელად ყოველკვირეულმა „ფუტბოლმა" სპორტულ ჟურნალისტთა გამოკითხვის საფუძველზე 25 წლის დმიტრი ალენიჩევი დაასახელა. „ფუტბოლის" რედაქცია აზრს 200-მდე ჟურნალისტს დაეკითხა, რომელთაგან ნახევარზე მეტმა ალენიჩევი საუკეთესოდ ცნო. სამშაბათს ალენიჩევი საუკეთესოდ რუსეთის ფეხბურთის კავშირმაც აღიარა.

არგენტინაში აპირებენ პოლიციის საგანგებო რაზმის ჩამოყალიბებას. ეს იდეა მას მერე იშვა, რაც ქვეყნის პირველი დივიზიონის თამაშის დროს ტყვიით მოკლეს გულშემატკივარი. ამიერიდან მალადობის წინააღმდეგ ბრძოლა უშიშროების დეპარტამენტის უშუალო მოვალეობა იქნება. მან უნდა შექმნას ცნობილ ხულიგანთა მონაცემთა ბაზა.

ამაყნი, მაგრამ ღარიბნი

ბორის იგნატიევი

მიუხედავად იმისა, რომ რუსეთის ნაკრები მსოფლიოს ჩემპიონატზე ვერ გაიყვანა, ბორის იგნატიევი მის სათავეში დარჩება, ყოველ შემთხვევაში, ჯერჯერობით.

ქვეყნის საფეხბურთო კავშირის აღმასრულებელმა კომიტეტმა ორი საათის განმავლობაში იმსჯელა. მართალია, წევრთა ერთმა ნაწილმა გვარიანად გააკრიტიკა იგნატიევის მოღვაწეობა, საბოლოოდ მაინც მისი თანამდებობაზე დატოვება გადაწყდა.

— იგნატიევის კონტრაქტი ძალაში 1998 წლის აგვისტომდეა. ასე რომ, საბოლოო გადაწყვეტილების მისაღებად დრო ჯერ კიდევ გვაქვს — განაცხადა სხდომიდან გამოსულმა კავშირის პრეზიდენტმა ვიაჩესლავ კოლოსკოვმა — ამ წუთას ახალი მწვრთნელის ძებნას აზრი არ აქვს.

როგორც ჩანს, კოლოსკოვს ესმის, რომ ალტერნატივა ერთობ შეზღუდული აქვს.

— ჩვენი უწინდელი მწვრთნელები, ანატოლი ბიშოვეცი, პაველ სადირინი და ოლეგ რომანცევი იგნატიევზე უკეთესნი სულაც არ იყვნენ — თქვა მან.

საბოლოო გადაწყვეტილებას, ალბათ, ევროპის 2000 წლის ჩემპიონატის შესარჩევი ტურნირის კენჭისყრის შემდეგ მიიღებენ.

ცნობისთვის, კოლოსკოვს უნდოდა, იგნატიევისთვის 2000 წლამდე გაეგრძელებინა კონტრაქტი, რუსეთის ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ვიტალი სმირნოვი კი მწვრთნელს და მთელს საფეხბურთო კავშირს საშინლად აკრიტიკებდა.

— რუსები ამაყი ხალხი ვართ და ფეხბურთელთა ეროვნული გუნდის ჩავარდნას ძლიერ განვიცდით. ჩვენ ვერ დავამარცხეთ კვიპროსი, ქვეყანა, რომლის მოსახლეობაც მარტო მოსკოვისაზე 15-ჯერ მცირეა. როგორ მეტყველებს ეს ჩვენი გუნდის დონეზე? ფეხბურთი რუსეთში მთავარი სპორტია და მისი მარცხი მთავრობაში აღიქმება, როგორც სპორტის მთელი სისტემის მარცხი.

ქვეყნის პრეზიდენტმა ბორის ელცინმა და პრემიერ-მინისტრმა ვიქტორ ჩერნომირდინმა საჯაროდ გამოხატეს თავიანთი უკმაყოფილება ფეხბურთელთა ეროვნული გუნდის გამოსვლით, რის გამოც სპორტის მინისტრმა ლეონიდ ტიაგაჩევმა იგნატიევის თანამდებობიდან გაშვება მოითხოვა.

რაც შეეხებათ ფეხბურთელებს, მათ იგნატიევს მხარი დაუჭირეს და თქვეს, მწვრთნელს მდგომარეობის გამოსასწორებლად ძალზე ცოტა დრო ჰქონდაო. იგნატიევი ნაკრებს 17 თვის განმავლობაში ედგა სათავეში. ის სამ წელიწადში რუსთა ნაკრების მესამე მწვრთნელი გახლავთ. მან აღმასკომის ზემოხსენებულ სხდომაზე აღიარა შეცდომები, თუმცა აღნიშნა, რომ ფეხბურთელთა ცუდი შედეგები ქვეყნის ეკონომიკურ მდგომარეობასთან პირდაპირ კავშირშია.

— სხვა ქვეყნებთან შედარება გვიჩვენებს, რომ ჩამორჩენილები ვართ. ისრაელში, რომლის ნაკრები შესარჩევ ჯგუფში ჩამოგვრჩა, თავიანთ მწვრთნელს ახალი კონტრაქტი გაუფორმეს, რომლის თანახმადაც იგი 182 ათას დოლარს მიიღებს, მე კი თვეში 350 დოლარს მიხდიან.

გაიძვერა პრეზიდენტი

ირანის ფეხბურთის ფედერაციას ახალი თავკაცი ჰყავს. დარიუშ მოსტაფავის ნაცვლად გუშინდლიდან ქვეყნის ფეხბურთის გამგეობა მოშენ საფეი ფარახანიმ იტვირთა, კაცმა, რომელიც ადრე ირანის მრეწველობის, მოგვიანებით კი ენერგეტიკის მინისტრი იყო. ფარახანი მეთავსებით ირანის ფეხბურთის ფედერაციის ხელმძღვანელთა საბჭოშიც შედიოდა.

დარიუშ მოსტაფავი ოფიციალურად ჯანმრთელობის საუარესების გამო გადადგა, მაგრამ მისი თანამდებობიდან წასვლის მიზეზი ავადმყოფობა კი არა, ძალაუფლების ხელში ჩაგდების სურვილი ყოფილა. თურმე მოსტაფავის ნაკრები გუნდის მსოფლიოს ჩემპიონატზე გამოყვანის, ბრაზილიელი ვალდირ ვიერას გადაყენება და მის ნაცვლად გაცილებით სახელოვანი იოჰან კრუიფის და კარლოს ბილარდოს მიწვევა ეწადა. ქვეშევრდომებმა პრეზიდენტის აზრი არ მოიწონეს და მისი გადაყენების საკითხი წამოჭრეს, რაც მიწვეულმა საგანგებო სხდომამ უმალ დაამტკიცა. მწვრთნელების შეცვლის გარდა მოსტაფავი ირანის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტობას ბოროტად იყენებდა და საკმაოდ გვარიან თანხებს იჯიბავდა.

მოკლედ, მოსტაფავი წავიდა ფარახანი კი მოვიდა. რას მოუტანს ირანულ ფეხბურთს ახალი ხელმძღვანელი, ძნელი სათქმელია, თუმცა, თუ წინამორბედის მიღწევების დაჩრდილვა უნდა, სამსოფლიოჩემპიონატოდ გუნდს მომზადების ხეირიანი პირობები უნდა შეუქმნას.

ისე, მას შემდეგ, რაც 1979 წელს ირანში მუსულმანური რევოლუცია მოხდა, ფარახანი ქვეყნის ფეხბურთის ფედერაციის მე-16 თავკაცია.

...და შლრიკა ჯონსონის ვნებანი

Merry CHristmas ყველას, ვისთვისაც ოდენ თარიღია მნიშვნელოვანი და არა პლანეტების განლაგება ქრისტეშობის დღეს. მე მგონი, პირველნი უფრო მართლები არიან, თუმცა არც ჩვენებურად ყველაფრის ორმაგად აღნიშვნაა ურიგო საქმე. თან აღნიშვნასაც გააჩნია.

თუმცა, ფეხბურთელები, დანარჩენი მოსახლეობისგან განსხვავებით, შობის დღეებში ვარჯიშზე იმყოფებიან, ანაც საგარეო მატჩზე მიემგზავრებიან — აქაური ტრადიციით, ამ დღეებში ყველა ლიგაში ტურია დაგეგმილი. ჰოდა, რომელ ქეიფსა და ლხენაზეა ლაპარაკი. აი, მაგალითად: ალან შირერი ამხელა კაცია და ეს მისთვის ბოლო 15 წლიწადში პირველი შემთხვევაა, როცა მსოფლიოს ერთ-ერთი უძვირესი ფეხბურთელი შობას ოჯახთან ერთად გაატარებს. „მე კი მერჩივნა, ამ დღესაც ბურთი გამეგორებინა, მაგრამ არა უშავს — იმასაც გავიგებ, ნორმალური შობა რაა. ალბათ, ჩემი მშობლები გვესტუმრებიან, ცოლი კი რაიმე განსაკუთრებულ კერძს დაამზადებს. თან ჩემს ორ გოგონას საჩუქრებს თავად მივართმევ" — განაცხადა შირერმა, ვისაც ტრავმამ იმის საშუალებაც მისცა, ერთ-ერთი გოგონა თავად წაეყვანა პირველ გაკვეთილზე.

შირერის თანაკლუბელი ქეცბაია და მისი მეგობრები კი ამ დროს განსაკუთრებულად ვარჯიშობენ: კვირას „ნიუკასლი" „ლივერპულს" ხვდება, ეს კი დიდი მატჩია, რომელიც, თუ ბოლო ორი წლით ვიმსჯელებთ, „ლივერპულმა" 4:3 უნდა მოიგოს. მაგრამ მაშინ ჯორდებს ქეცბაია არ ჰყავდათ...

ამასობაში „სიტი"...ქინქლაძისა და ახლა უკვე შელიას გუნდი ცხრილის ქვედა ნაწილში მასსავით მოკალათებულ გუნდებს ვერაფერს აკლებს, ლიდერებს კი კუდით ქვას ასროლინებს. აგერ, ბატონო, რა უქნა „მიდლსბროს". სხვათა შორის, „სანის" კორესპონდენტი „სიტის" „მიდლსბროსთან" მატჩზე პრეს-ლოჟაში კი არ გამოიჭიმა, ჩვეულებრივ ხალხში ჩაჯდა და იქ მოსმენილი მეორე დღეს გამოამზეურა. რაც იქ „სიტის" ერთმა ქომაგმა და მისმა მეგობარმა გიოზე ილაპარაკეს, ისედაც ცხადი იყო და აღარ გავიმეორებ, აი, შელიაზე...

— ო, ეს შელია ნამდვილად ნადირივითაა, მტრების სისხლს დალევს — წამოიძახა ერთმა ჯენტლმენმა, როცა ჩვენებური უკვე მერამდენედ ჩაუვარდა მეტოქეს ფეხებში.

— ევრე რა, მაგის დედა...ხუთი წელია, ეგეთ მცველს ველოდებით და მგონი, ვეღირსეთ — გაიხარა ჯენტლმენის მეგობარმა.

რატომ არ იყო ჯენტლმენის მეგობარი ჯენტლმენი, ეს „სანმა" იცის, ჩვენ კი ის ვიცით, ვინ არის შელია. პირველივე თამაშში გოლის გამტანი მურთაზი გასულ კვირას იმავე „სანმა" რატომღაც ხორვატად მოიხსენია, მაგრამ ახლა არავის აღარაფერი ეშლება. „მიდლსბროსთან" მოგებული მატჩის შემდეგ ყველა გაზეთმა აღნიშნა ახალი ქართველის თავდადებული თამაში, თუმცა ბრაიან რობსონის გუნდთან გამარჯვების სულისჩამდგმელი, ცხადია, მაინც ქინქლაძე იყო.

„ჩვენ გაგვიჭირდა, რადგან არ თამაშობდა ქართველი ქინქლაძე" — ეს სიტყვები ფრენკ კლარკს კი არა, „ბირმინგემ სიტის" მწვრთნელ ტრევორ ფრენსისს ეკუთვნის. რა თქმა უნდა, გიო იმავე „სიტიში" თამაშობს, მანჩესტერისაში, მაგრამ ფრენსისმა ეს ათიოდ დღის წინ თქვა, როცა მისმა გუნდმა მსაჯის მიერ წამატებულ 12 წუთში (მაგ მსაჯის წამზომით რომ ვიცხოვრო, სამი საუკუნის მერე მოვკვდებიო — თქვა როსლერმა) შელიას თავური არათუ გაქვითა, გამარჯვებასაც მიაღწია. ფრენსისმა კი ქინქლაძის არყოფნა მეტოქის რიგებში იმად აღნიშნა, რომ: „გიორგი რომ არ ჰყავდათ, დაცვაში ბასტიონები ააგეს, ამიტომ ხეირიანად ვერც შევუტიეთ. ქართველი რომ ყოფილიყო, „მანჩესტერ სიტიც" შეგვიტევდა და თამაშიც გაიხსნებოდა".

ჯანდაბას ის მსაჯი და წაგებული მატჩი. ისევ „მიდლსბროსთან" მოგებას დავუბრუნდეთ, თუმცა ამ ორ თამაშს შორის ქინქლაძის გვარი კვლავ წამოტივტივდა პრესაში — ახლა უკვე „ევერტონის" მწვრთნელი ჰოვარდ კენდალი შეეცადა მის ყიდვას. ეს საკითხი საბოლოოდ ჯერ არ ამოწურულა, მაგრამ ამაზე ოდნავ მოგვიანებით.

„სიტის" წლევანდელ ფენომენზე ახლა ბევრს წერენ და ლაპარაკობენ. მოტივაცია აკლია გუნდსო — ამასაც ამბობენ, როცა მაჩანჩალებთან მის წაგებებს იხსენებენ. გუნდმა სტუმრად „ნოტინგემსა" და „ვესტ ბრომვიჩს" მოუგოს, შინ „სვინდონი" 6:0 გაანადგუროს, „მიდლსბრო" გაანბითუროს და მე-15 ადგილზე იყოს? „სიტის" გერმანელი ფორვარდი უვე როსლერი ამას ასე ხსნის: „ყველაფერი იმაზეა დამოკიდებული, როგორ მიუდგება ესა თუ ის მეტოქე ქინქლაძეს. ზოგი ლამის ნახევარ პოტენციალს მის გაჩერებაზე ხარჯავს და თუ ამას მიაღწია, ჩვენ, დანარჩენები, ბევრს ვეღარაფერს ვახერხებთ. მაგრამ თუ გიოს ჯეროვნად არ დახვდნენ, მაშინ... ამის ნათელი მაგალითი ბოლო მატჩია, როცა „მიდლსბროს" მცველთაგან ქინქლაძეს პერსონალურად არავინ ეთამაშა და ამისთვის მეტოქემ საკადრისი პასუხი მიიღო".

ბრაიან რობსონი მწვრთნელი კია, მაგრამ ქართველი არ არის, ამიტომაც თავისი შეცდომა უმალ, მატჩის დამთავრებისთანავე აღიარა: „ჩემი გადაწყვეტილება, ქინქლაძე პერსონალურად არავის აეყვანა, გმირული მეგონა, მაგრამ პირველივე ტაიმში მივხვდი, რომ ის გმირული კი არა, სულელური იყო. ნამდვილად მივხვდი, მაგრამ გვიანი იყო".

გიომ ამ მატჩში პირველ დივიზიონში ერთადერთმა ათბალიანი სისტემით ცხრიანი დაიმსახურა, მაგრამ მერე რა ხეირი? და საერთოდ, ეს შეხვედრა მას ხომ საერთოდ აღარ უნდა ეთამაშა? ხომ ამბობდა ორი კვირის წინ — „ვულვერჰემპტონთან" „სიტიში" ჩემი ბოლო მატჩი იქნებაო?

მართალი გითხრათ, ვერაფერი გავიგე. კარგი, „ლესტერი" მხოლოდ 6 მილიონ გირვანქას იძლეოდა და ლიმ თანხა იცოტავა. აგერ, ბატონო „ევერტონი", რომელიც, გიოს თქმით, 7 მილიონს იძლევა. თუ „სანს" დავუჯერებთ, ქინქლაძემ „ევერტონს" უთხრა — მირჩევნია „სიტისთან" ერთად ვიბრძოლო პირველ დივიზიონში დასარჩენად, ვიდრე თქვენთან ერთად უმაღლესში დასარჩენადო. „სანს" არაფერს ვერჩი, მაგრამ მე საკუთარი ყურების უფრო მჯერა, ამათ კი გიოსგან შემდეგი მოისმინეს — „შევხედავ „ევერტონს", თუ ცოტა მოუმატეს, მათი წინადადების განხილვაც შეიძლებაო. გიოსვე თქმით, ფრენსის ლი საახალწლოდ სხვა წინადადებებსაც ელოდება, თუმცა „ევერტონის" ვარიანტი ჯერ ხელაღებით არ უუარიაო. ისე, აქაური გაზეთების აზრით, ახალი წლის მერე ასეთი რამ მოხდება: „ევერტონი" თავის უელსელ ნახევარმცველ გარი სპიდს მისცემს „ნიუკასლს", რომელიც ამაში მცველ დარენ პიკოკს და 4 მილიონს ჩამოვა, ხოლო მერე „ევერტონი" ამ 4 მილიონს და ინგლისის ნაკრების 5 მილიონად შეფასებულ მცველ ენდი ჰინჩქლიფს მისცემს „მანჩესტერ სიტის" და ქინქლაძეს დაითრევს. რა მოხდება სინამდვილეში, აბა, ვინ იცის. ისე, მგონია, ეს ვარაუდი ვარაუდადვე დარჩება ან უკეთეს შემთხვევაში მესამეკლასელთა სახელმძღვანელოში მოხვდება როგორც გამოცანა — აბა, პიკოკის ან ქინქლაძის ფასი გამოიცანითო. ღმერთმა ჰქნას, ვცდებოდე და სანტა კლაუსს გიოსთვის შესაფერისი ტრანსფერი ჰქონდეს გამზადებული.

...ლონდონი კი ისევ ისვენებს. მხოლოდ ტელევიზია არ ჩერდება და ძველ წელს აცილებს: ცუდი ამბავი? დაიღუპა პრინცესა დაიანა და დავთმეთ ჰონკონგი. კარგი? ავირჩიეთ ახალი პრემიერი და გავედით საფრანგეთის მსოფლიოს ჩემპიონატზე! ყველაფერი, აბსოლუტურად ყველაფერი ჯამდება — ხომ უნდა გვახსოვდეს, როგორი იყო 1997 წელი:

22 წლის დევიდ ბექემს აპრილში შეუყვარდა „სფაის გერლზის" 23 წლის მომღერალი ვიქტორია ადამსი და ისინი საფრანგეთის მსოფლიოს ჩემპიონატის მერე შეუღლებას აპირებენ;

7 აპრილს „მანჩესტერ სიტის" გულშემატკივარმა, ოაზისელმა ნოელ გალაჰერმა ცოლად მოიყვანა მოდელი და მსახიობი, პრინცესა დაიანას ბოლო საყვარლის დოდი ალფაიედის ყოფილი საყვარელი პატსი კენსიტი;

გაზაფხულზე მეტიუ ლე ტისიემ მიატოვა ცოლი და ორი ბავშვი და 19 წლის ვინმე ანჯელა ნაბულსისთან გადაბარგდა;

29 წლის ტელევარსკვლავ ულრიკა ჯონსონს მობეზრდა ყოფილი საყვარელი და სტენ კოლიმორის მკლავებში ამოჰყო თავი, რისგანაც „ასტონ ვილას" თავდამსხმელს ფეხები წაერთვა (სულ 2 გოლი მას შემდეგ);

გლენ ჰოდლი 18-წლიანი სიამტკბილობის შემდეგ გაშორდა მეუღლეს და ახლა მთელ თავის ენერგიას ინგლისის ნაკრებს ახმარს;

რაიან გიგზმა და 19 წლის მსახიობმა დევინია მერფიმ ოქტომბერში დიდი ჩხუბით დაამთავრეს თავიანთი რომანი;

ამ დღეებში შერილი ადვოკატებს ესტუმრა და პოლ გესქოინთან განქორწინებაზე ჩამოუგდო სიტყვა.

ვის რა აწუხებს! და მაინც:

Merry Christmas

ზურაბ მიქველია
ლონდონიდან

შელია და ქინქლაძე ჯერ მხოლოდ ნაკრებში იყვნენ თანაგუნდელები

საშობაო ნაკრები

დეკემბერი ევროთასების საშემოდგომო ეტაპის შემაჯამებელი თვეა. წელს კი კონფედერაციათა თასის თვეც გამოდგა. ამიტომაც ჩვენეული ნაკრები ამ ტურნირთა მონაწილეებით და ეროვნულ ჩემპიონატებში თავგამოჩენილებით შედგა

იენს ლემანი

მეკარე

იენს ლემანი

(„შალკე" და გერმანია)

უეფას თასის მფლობელი კლუბის კარის დარაჯმა ამ თვეში, შესაძლოა, თავი სამეკარეო ოსტატობით ვერ გამოიჩინა, მაგრამ... ბოლო წუთზე და „დორტმუნდის" მეკარე კლოსს გოლი გაუტანა.

მცველები

სერხი ბარხუანი

(„ბარსელონა" და ესპანეთი)

„ბარსაში" ბოგარდის მისვლის შემდეგ სერხიმ, თავი მცველად იგრძნო. მას შემდეგ უფრო თავისუფლად თამაშობს და წინაც ნაყოფიერად მიიწევს, დეკემბერში სერხიმ ორი გოლიც გაიტანა და თანაც ორივე იმ მარჯვენა ფეხით, თავდამსხმელობისასაც რომ არ გაუტანია.

იააპ სტამი

(„ეინდჰოვენი" და ჰოლანდია)

„აიაქსთან" მოგებაში სტამმა ლომის წილი დაიდო. შოთამ რომ უკეთ ვერ ითამაშა, ესეც მისი ბრალია. თამაშში, შეიდიდან ერთის გატანა ბევრი ვერაფერია. თუმცა, შოთამ საგოლე პასიც მიითვალა და ისე პასებიც. და ეს ყველაფერი მხოლოდ მას შემდეგ, რაც სტამს მოსცილდა. ასე რომ, შოთას გამჩერებელი ნაკრებში ტყუილად არ შეგვიყვანია.

ლუიჯი სარტორი

(„ინტერი" და იტალია)

სერია A-ს ლიდერ გუნდში მართლაც ვარსკვლავებმა მოიყარეს თავი. ძნელია, მათმა კაშკაშმა თვალი არ მოგჭრას. არადა, „ინტერის" ძალა შეტევაშია, მაგრამ დაცვაც ხომ აუცილებელია. დაცვას თითქმის გაუვალი სარტორი უვლის, თავის საქმესაც აკეთებს და მობერებულ ბერგომისაც ეშველება.

ნახევარმცველები

ფრანჩესკო მორიერო

(„ინტერი" და იტალია)

სხვა მილანელებთან ერთად მორიეროც აკაშკაშდა. უეფას თასზე მეტოქე ფრანგული კლუბების დაფრენაც მნიშვნელოვნად მისმა ბრწყინვალე თამაშმა განაპირობა. გასაკვირი არ იქნება, თუ მას „სკუადრა ამურას" ცისფერ პერანგს ანდობენ. გასაკვირი ის უფრო იქნება, თუ ამას ჩეზარე მალდინი ამას არ გააკეთებს.

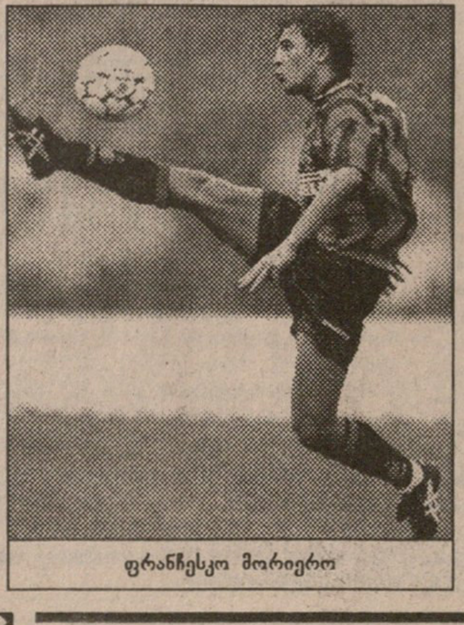

ფრანჩესკო მორიერო

ლუის ენრიკე

(„ბარსელონა" და ესპანეთი)

ეს ფეხბურთელი ერთი კარში არ დგება, თორემ მინდვრის ნებისმიერ მონაკვეთზე შეუდარებელია. „ბრასას" ნახევარმცველი (!) ესპანეთის ჩემპიონატის ბომბარდირია. ამ 11 გოლში კი „ატლეტიკოსთან" გატანილი დუბლიც ურევია.

ანდრეას მიოლერი

(„დორტმუნდი" და გერმანია)

მიოლერი დეკემბერში შეუდარებელი იყო. და განა არსებობს კალენდარში ისეთი თვე, როცა მიოლერი დიდებული არაა. ამ თვის მონაგარში საკონტინენტთაშორისო თასის ფინალში გაკეთებული ორი საგოლე პასი და ლემანის კარში გატანილი ბრწყინვალე ჯარიმაა.

ალესანდრო დელ პიერო

(„იუვენტუსი" და იტალია)

რატომ გაუჭირდა „იუვეს" „მანჩესტერ იუნაიტედთან" მოგება? მიტომაც, რომ მას არ ჰყავდა დელ პიერო. რატომ მოინელა „იუვემ" „ლაციო" და „ემპოლი"? მიტომაც, რომ მას ჰყავდა დელ პიერო. მან გაუტანა „ლაციოს" დუბლი და „ემპოლის" ჰეთ-თრიქი.

დენილსონი

(„სან პაულუ" და ბრაზილია)

ამ ფეხბურთელში „ბეტისს" 38 მილიონი დოლარი ტყუილად არ გადაუხდია. კონფედერაციათა თასზე დენილსონმა ისეთი რეიდები განახორციელა, ტურნირის საუკეთესო მოთამაშედაც ცნეს. ამიტომაცაა მსოფლიოს უძვირფასესი ფეხბურთელი.

თავდამსხმელები

რონალდო და რომარიო

(„ინტერი", „ვალენსია" და ბრაზილია)

ფახდის თასის ფინალში რონალდომ და რომარიომ წყვილი ჰეთ-თრიქი შეასრულეს. თუმცა, თუ ინტერელმა მხოლოდ ათკაციან ავსტრალიასთან აიწყვიტა, უფრო გამოცდილმა რომარიომ ყველა თამაშში შეაგდო და 7 გოლით ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირიც გახდა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სახალისო ბუნდესლიგა

რიხარდ გოლცი

ევროპაში თუ ვინმე ფასდება, ხუთი მოწინავე ქვეყანა. იტალიის, გერმანიის, ინგლისის, ესპანეთისა და საფრანგეთის ჩემპიონატები მოწინავეა. ამათი ლიდერი, ცხადია, სერია A-ა. დანარჩენების თანმიმდევრობა კი ძნელი დასადგენია, რადგან სადავოა. და მაინც, ოთხეულს აშკარა აუტსაიდერი — საფრანგეთი ჰყავს. ბუნდესლიგა კი მეორეხარისხოვან ლიდერთა სამეულშია. იქნებ, მიტომაც, რომ იგი ყველაზე მეტად ევროპული ჩემპიონატია, მიუხედავად იმისა, რომ 147 ლეგიონერი ჰყავს და ეს მთელის მხოლოდ 30 პროცენტია.

თომას ჰესლერი

ლეგიონერები

ვისა ჰყავს ბუნდესლიგაში გერმანიის შემდეგ ყველაზე მეტი წარმომადგენელი? რა თქმა უნდა, ხორვატიას. ამ ქვეყნის 14 ლეგიონერი 12 გერმანულ კლუბშია გაბნეული. ხორვატული დუეტი მხოლოდ „ლევერკუზენსა“ და „ვოლფსბურგშია“. ხორვატია იქით იყოს და ლეგიონერთა მესამედზე მეტი გერმანიის მეზობელი სახელმწიფოებიდანაა. მეზობლებში კი ჰოლანდიას უმარჯვია, 11 მოთამაშე რომ მიუვლენია ბუნდესლიგაში. ყველაზე ცოტა, ერთი წარმომადგენელი კი ლუქსემბურგს ეკუთვნის და ეს გასაგებიცაა.
საერთოდ გერმანიის ჩემპიონატში 114 ევროპელია, 14 სამხერთამერიკელი, სამ-სამიც ჩრდილოამერიკელი და ავსტრალიელი, 13 კი აფრიკელი. 49 მოთამაშე აღმოსავლეთ ევროპელია, აქედან 8 ყოფილი საბჭოელი — 6 რუსი და 2 უკრაინელი.

ნელინადის დრონი

რაგინდ უცნაურიც არ უნდა იყოს, ბუნდესლიგელები ყველაზე ხშირად შემოდგომაზე იბადებოდნენ. არავინ იცის, ჩაფიქრებული ჰქონდათ თუ არა მათ მშობლებს მომავალ პირმშოთა ფეხბურთელებად გაზრდა, მაგრამ ასე კი მოხდა. უფრო ნაკლებად დაბადებულან ზამთარში და გაზაფხულზე, ყველაზე მკვდარი სეზონი კი ზაფხულია.

ჯუჯა და გოლიათი

ბუნდესლიგა უფრო ათლეტთა პირველობაა და თავიანთი ლიდერი ამათაც ჰყავთ. გოლიათი ჰამბურგელი მეკარე რიხარდ გოლცია, რომელსაც ორ მეტრამდე სანტიმეტრიღა დააკლდა. „ჰამბურგსვე“ ჰყავს მეორე გოლიათი კარსტენ ბარონი, რომელიც გოლცზე ორი სანტიმეტრით დაბალია. ჩია კაცებზეც ვთქვათ. ყველაზე პატარა თომას ჰესლერია — მხოლოდ 1,67 მეტრი. ამხელავეა ბოხუმის ტრინიდადელი ილიდირეი ბასტურკი. ყველაზე დაბალ ბუნდესლიგელთა ოთხეულშია ჰესლერზე სანტიმეტრით მაღალი დარიუს ვოში, რომელიც ასევე ბოხუმელია და გერმანიის ნაკრების წევრიცაა. თავის მხრივ, ვოში გერმანიის ჩემპიონატის უმსუბუქესი მოთამაშეცაა. უმძიმესი კი 96 კილოგრამიანი კარლსრუელი კლაუს რეიტმაიერია.

დარიუშ ვოში

თვითმფრინავში ჰანზა სახიფათოა

ბუნდესლიგის ყველაზე მსუბუქი გუნდი „კარსლრუეა“, უმძიმესი კი „ჰანზა“. და ეს იმის მიუხედავადაც, რომ უმძიმესი გერმანელი რეიტმაიერი კარლსრუელია. ჰი „ჰანზას“ თანამგზავრებს კი იქნებ კიდეც უნდა ეშინოდეთ. ამ გუნდის ოდენ ფეხბურთელთა საერთო წონა 1540 კილოგრამია. ყველაზე დაბალი გუნდი სწორედ ვოშის და ბასტურკის „ბოხუმია“, მაღალი კი, რა გასაკვირია, ბარონისა და გოლცის „ჰამბურგი“ იყოს.

გადარჩენილი ციკლერი

წელიწადის 336 დღიდან 113 დღეს არავინ დაბადებულა. დანარჩენ დღეებში წყვილად 40 კაცი მოვლენია ამ ქვეყანას, ტრიოდ კი 6. აქედან ტყუპები მხოლოდ ანდრეას და მიხაელ ზეიერები და ოლივერ და ანდრეას შმიდტები არიან. თუმცა, ერთ გუნდში — „ჰერტაში“ მხოლოდ შმიდტები თამაშობენ. ყველაზე ცნობილი დუეტი მიოლერისა და რიცტელისაა. გარდა იმისა, რომ ანდრეასი და რუჯერო 2 ოქტომბერს მოევლინენ ქვეყანას, ტოლებიც არიან. ახალ წელს გაორმაგებული სიხარულით ხვდებიან ჰასან სალიჰამიჯიჩი, სერგეი კირიაკოვი და ნორბერტ ჰოფმანი, კათოლიკურ შობას კი რეიკ შროდერი და ხორვატი მენიკ ჰასი. უქმე დღეებში მოხვდა ნაკიანი წლის 29 თებერვალიც. არადა, ალექსანდრ ციკლერი ორი წლით ადრე თომას ფოგელი კი ერთით გვიან რომ ჩასახულიყო, იქნებ დაბადების დღე ოთხ წელიწადში ერთხელაც აღენიშნათ.

ალექსანდრ ციკლერი

„აზოტი" ახალ წელს ნაუგებელი ხვდება

ვერის ბალი
საქართველოს მე-7 ჩემპიონატი
25 დეკემბერი

მაკაბი 94:52 რიონი

მაკაბი: ხუხაშვილი (23), ანდღულაძე (21), ტალაბაძე, ახალკაცი (30), ფერიაშვილი (18), ცაცებაშვილი (2)
რიონი: ბერეკაშვილი (11), ქეიშვილი (12), ჩიკვაშვილი (3), აბდალაძე (19), ჯალაღონია (7), წერეთელი, შანიძე

თსუ 81:65 ასკ

თსუ: ჟღენტი (18), წოწელია (14), ცხვედიანი (14), ბაბიაშვილი (13), ნიჟარაძე (13), არსიაშვილი (2), ნიკოლაძე (7), გელაშვილი
ასკ: დ. მოისწრაფიშვილი (14), ქართველიშვილი (3), თაბუაშვილი (4), ჩხაიძე (4), მინაშვილი (12), პაპასკირი (1), გაგნიძე, ნუცუბიძე (12), ქვლონია (8), მჭედლიშვილი, აკულაშვილი (7)

აზოტი 89:85 დინამო

აზოტი: გაბისონია (7), წიკლაური (4), გოგობერიშვილი (17), ბოისა (16), ჯაფარიძე (31), კიკვიძე, ბერუაშვილი (14)
დინამო: ნათაძე (5), ხოშტარია (12), შანიძე (10), ქევხიშვილი (6), შენგელია (20), მაისურაძე (23), მეჭურჭლიშვილი, კილაძე (8)

მოსეშეილმა მატჩი უჩვეულო ხუთეულით დაიწყო. დინამოელების პირველი შეტევა ხოშტარიამ დააგვირგვინა, რასაც ჯაფარიძემ უპასუხა. მაგრამ კარგად ითამაშეს ახალგაზრდებმა — შანიძემ და ნათაძემ. შენგელიამაც ორჯერ გააუვნებელყო ჯაფარიძე და „დინამო" 7 ქულით დაწინაურდა 9:2. რუსთაველებმა შეტევის აქცენტი ფლანგებზე გადაიტანეს, რადგან ჯაფარიძეს ერთბაშად ორი დინამოელი მეურვეობდა და მე-7 წუთისთვის ლიდერი პირველად დაწინაურდა 13:11. კარგა ხანს გუნდები მონაცვლეობით გადიოდნენ წინ და სხვაობა ორ ქულას არ აღემატებოდა, სანამ შანიძემ სამქულიანი არ მოათავსა — 25:22 თბილისელთა სასარგებლოდ. „დინამომ" ტაიმის დამთავრებამდე ოთხნახევარი წუთით ადრე ნათაძის ზედიზედ ჩაგდებული სამი საჯარიმოთი შეიძინა უპირატესობას აღწევს 35:28. შენგელია ზედიზედ აგროვებს ქულებს და ხოშტარიას ნახტომში შესანიშნავად ჩაგდებული ბურთის შემდეგ სხვაობა 12 ქულაა 43:31. დინამოელებმა ბოლო ორ წუთში გაუმართლებლად გაფლანგეს უპირატესობა — ჯაფარიძეს, ბერუაშვილსა და გოგობერიშვილს ხუთ ქულამდე დაჰყავთ სხვაობა. 43:38.

მეორე ტაიმში ათამაშდა ბოისა და სამ წუთში გაათანაბრა ანგარიში 48:48. ცოტა ხანში კი ისევ ბოისა აწინაურებს „აზოტს", იქვე ჯაფარიძეც ტენის კალათში და 58:53 რუსთაველთა სასარგებლოდ. თითქოს გარდატეხა უნდა მოხდეს, მაგრამ აქედან მოყოლებული შესანიშნავად თამაშობს მაისურაძე, რუსთაველთა შეტევებს ზედიზედ ექვსი (!) ზუსტი სამქულიანით პასუხობს და მატჩის დამთავრებამდე 8 წუთით ადრე სხვაობა მინიმალურია, 69:67 — წინ „აზოტია". აქ მაინც თავისი სიტყვა თქვა ჯაფარიძემ და რუსთაველები ხუთი ქულით გადიან წინ, მაგრამ შენგელიაც ათამაშდა. 4,25 წუთით ადრე 76:76-ია. მალე კი ხოშტარიამ და მაისურაძემ განახორციელეს სწრაფი შეტევა და მაისურაძეს წინ „დინამო" გაჰყავს 81:79. კრიტიკულ მომენტში „აზოტს" გაბისონიას სამქულიანი შველის, შემდეგ გოგობერიშვილი ერთ შეტევაში სამ ქულას ამატებს და სხვაობა ოთხი ქულაა 87:83. ქევხიშვილის ტყორცნა — 87:85. მატჩის დასასრულამდე 44 წამია, ბურთი რუსთაველებს აქვთ, დინამოელები გაბისონიაზე ჯარიმდებიან. ზაზა ერთ ზუსტ საჯარიმოს ისვრის, „დინამოს" სამქულიანი თუ გადაარჩენს, მაგრამ ხოშტარია ვერ ათავსებს ბურთს კალათში. „აზოტი" კვლავ დაუმარცხებელია.

კოტე მგალობლიშვილი

სატურნირო ცხრილი

1.	აზოტი	17	17	0	1776:1357	34
2.	სდასუ	17	14	3	1641:1270	31
3.	დინამო	17	13	4	1738:1381	30
4.	ვითა	16	13	3	1438:1338	29
5.	თსუ	17	12	5	1582:1410	29
6.	ასკ	17	9	8	1458:1636	29
7.	მაკაბი	17	7	10	1390:1492	24
8.	შევარდენი	16	7	9	1406:1425	23
9.	სტუ	16	5	11	1331:1438	21
10.	დინამო 2	16	4	12	1214:1446	20
11.	რიონი	17	2	15	1162:1652	19
12.	კოლხა	13	1	12	1046:1200	14
13.	მერანი	12	0	12	753:1231	12

იქნებ გაისად, ავსტრალიაში...

ქართველ ფალავანთა თანავარსკვლავედში თეიმურაზ აფხაზავას მართლაც ღირსეული ადგილი უკავია. თავის დროზე ქუთაისელმა „კლასიკოსმა" ყველა სპორტული მწვერვალი დაიპყრო, გარდა ერთისა. მისი ჯილდოების კოლექციას მხოლოდ ოლიმპიური მედალი აკლია. ბედი არ გინდა? 13 წლის წინ „შავი ავაზა" დიდი ხნის ნანატრს აისრულებდა, მაგრამ ვინ დააცადა? თუმცა, ვინ იცის, იქნებ გაისად ავსტრალიაში...

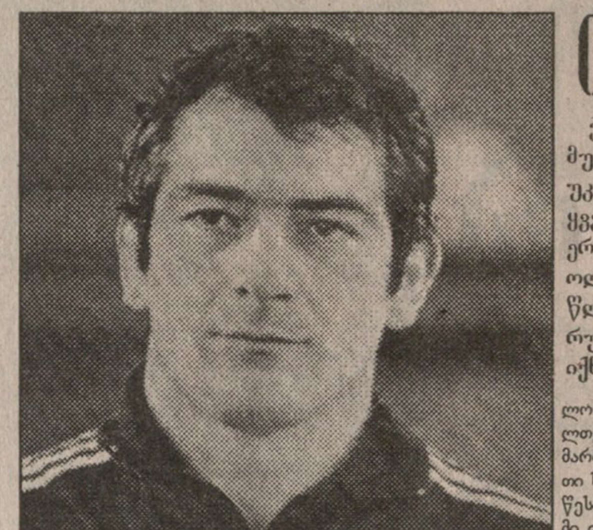

თემურ აფხაზავას წლები არ დასტყობია

— **სპორტში როგორ მოხვედით?**

— სიმართლე თუ გინდათ, რაც თავი მახსოვს, სულ სპორტით ვარ გატაცებული. ბავშვობაში ფეხბურთი მიყვარდა ძალიან. ახლაც ბევრი მეუბნება, შენგან კარგი ფეხბურთელი დადგებოდაო. ადრე „ტყავის ბურთის" პირველობები რომ ტარდებოდა, უბნის ბიჭები ყოველთვის საგანგებოდ ვემზადებოდით. ერთხელ საქალაქო შეჯიბრში საპრიზო ადგილიც დავიკავეთ. მე იმ გუნდში სხვებზე ორი წლით უმცროსი ვიყავი. ჭიდაობითაც როგორ არ ვჭიდაობდი — სკოლაში შესვენებებზე მაგის მეტს რას ვაკეთებდით, მაგრამ უფრო მაინც ბურთისკენ მეჭირა თვალი. 14 წლამდე ასე ვიყავი. მაშინ იყო, მამაჩემმა რომ დაიჭირა და მეზობლად მცხოვრებ ახალგაზრდებში საბჭოთა კავშირის ჩემპიონს გიგლა ესებუას ძალით გამაყოლა „დინამოს" საჭიდაო დარბაზში. ეს 1969 წლის სექტემბრის დამდეგს მოხდა. ორ თვეში მოსწავლეთა ქალაქის პირველობაზე მეორე ადგილი დავიკავე, ნოემბერშივე გორში რესპუბლიკურ ტურნირშიც ვიასპარეზე და იქაც მეორე ადგილზე გავედი. მომდევნო წელს საქართველოს მოსწავლეთა სპარტაკიადის ჩემპიონი გავხდი 48 კილოგრამში.

— **ეს ცხადია, იმიტომ მოხდა, რომ განსაკუთრებული ნიჭი აღმოგაჩნდათ, თორემ, ჩვეულებრივ, მეშვიდეკლასელი ბიჭი ასეთი ნაბიჯებით წინ ვერ წავიდოდა...**

— შესაძლოა, მაგრამ მე ჩემს პირველ და შემდგომ წარმატებებსაც, უმთავრესად, მწვრთნელს ვუკავშირებ. ილია ბობოხიძემ, ამ ღვაწლმოსილმა პიროვნებამ, ჭეშმარიტმა პედაგოგმა არაერთ ქუთაისელ ჭაბუკს გაუკაფა გზა დიდი სპორტისკენ. მეც სამუდამოდ მისი მადლიერი დავრჩი. ბატონი ილია თავის დროზე ძლიერი მოჭიდავე იყო, მერე მწვრთნელობაშიც ბევრს მიაღწია. კარგად მახსოვს, უკვე მოგვიანებით, ტიტულები რომ არ მაკლდა და ვფიქრობდი, ჭიდაობაში ყველაფერი გამეგება-მეთქი, მწვრთნელი ისეთ რამეს მეტყოდა და მასწავლიდა, პირს ვაღებდი. ილია ბობოხიძესთან ერთად ჯემალ კოსტავაც მინდა გავიხსენო. ისინი წლების განმავლობაში მხარდამხარ შრომობდნენ, მთელ თავის ცოდნასა და გამოცდილებას ახალგაზრდებს უშურველად გადმოგვცემდნენ.

— **თქვენი პირველი დიდი წარმატება?**

— 1973 წელს ჩელიაბინსკში საკავშირო თასი თამაშდებოდა. ყველა მოკავშირე რესპუბლიკა ძირითადთან ერთად ახალგაზრდული შემადგენლობითაც იყო წარმოდგენილი. გუნდის თითოეული წევრის გამარჯვება თუ მარცხი დიდ გავლენას ახდენდა საერთო შედეგზე. ფინალში რუსეთისა და საქართველოს ნაკრებები შეერკინენ. ქართველებმა ვიმარჯვეთ, თასი დავისაკუთრეთ. ყველას ძალიან გვიხაროდა. მით უმეტეს, ახალგაზრდებს. აბა, წარმოიდგინეთ, რურუასთან, ბლიაძესთან, ლეკვეიშვილთან, მაჭავარიანთან, გოგლიჩიძესთან ერთად ამ დიდ გამარჯვებაში ჩვენი წილიც იყო. ჩემთვის ეს მართლაც დაუვიწყარი დღე იყო. მომდევნო წელს ახალგაზრდებში საკავშირო პირველობა მოვიგე, ევროპის ჩემპიონატის ვერცხლის მედალსაც დავეუფლე. 1975 წელს ბულგარეთში თანატოლებში მსოფლიოს ჩემპიონი გავხდი. მაშინ 74 კგ წონაში გამოვდიოდი.

— **ამით დასრულდა თქვენი ახალგაზრდული ეპოპეა?**

— ეგრე იყო. ასაკთან ერთად თანდათან წონაც მომემატა. ერთხანს მაგრადაც გამიჭირდა. ვგრძნობდი, ფიზიკურად ვერ ვიყავი მზად. ამ ნაკლის კომპენსაციას ტექნიკური არსენალის ხარჯზე ვცდილობდი, მაგრამ ყოველთვის ხომ არ გამიმართლებდა? 4-5 წუთი ხალიჩაზე როგორც წესი, ყოველთვის ჩემი იყო, ამ დროში თუ მოვუგებდი ბოლოს მეტოქეს, ხომ კარგი, თუ არა, ვიღლებოდი და მერე მასაც ემლეოდა შანსი. რამ უნდა დამავიწყოს: 1976 წელს ულიანოვსკში სსრკ პირველობაზე მსოფლიოს ჩემპიონ არიფ ნეფტულაევს ოთხ წუთში 11:0 ვუგებდი, მაგრამ შეტევა-შეტევაში ისე დავიქანცე, რომ ხალიჩაზე გადაადგილებასაც კი ვეღარ ვახერხებდი. ნეფტულაევმა 5 ქულა ამართვა, მერე ძალა საერთოდ დავკარგე და აღარც კი მახსოვს, როგორ ვიცავდი თავს. მსაჯმა იმ შეხვედრაში პასიურობისთვის მომხსნა. ორთაბრძოლის შემდეგ ნეფტულაევმა მითხრა, თავიდან მაგარი შიში მაჭამე, მეგონა, მაგრად შევრცხვებოდიო. ეჰ, ცოტა ჭკუა რომ მეხმარა და თავი დამეზოგა, ასეც იქნებოდა...

— **საინტერესოა, „შავი ავაზა" ვინ გიწოდათ?**

— საზღვარგარეთ პირველად 1973 წელს მოვხვდი, გდრ-ში ჭაბუკ მოჭიდავეთა დიდი ტურნირი ტარდებოდა. ისე მოხდა, რომ ყველა მეტოქეს წმინდად, თანაც ძალიან სწრაფად ვძლიე. მაშინ იყო, ერთმა ჟურნალისტმა „შავ ავაზად" რომ მომნათლა.

— **თავადვე ბრძანეთ, ახალგაზრდობაში გამძლეობა არ მყოფნიდაო. ეს ნაკლი როდის გამოასწორეთ?**

— ამას წლები დასჭირდა. წელანაც გითხარით, ხასიათში მქონდა, რაც შეიძლება მალე უნდა გავსწორებოდი მეტოქეს, ძალებს ვერ ვანაწილებდი და ამისთვის ბევრჯერაც დავსჯილვარ. სამი წელი „ჩავარდნაც" მქონდა, მაგრამ ილია ბობოხიძის დახმარებით სასურველ ფორმაში ჩავდექი. 1979 წელს ევროპის ჩემპიონატის მესამე პრიზიორი გავხდი.

— **ადრე წესად იყო, როგორც კი პროვინციაში პერსპექტიული სპორტსმენი გამოჩნდებოდა, უმალ დედაქალაქისკენ გაუყენებდნენ. ეს არც იყო გასაკვირი — დედაქალაქში სპორტსმენებს ბევრად უკეთეს პირობებს უქმნიდნენ. თქვენ ბოლომდე ქუთაისელად დარჩით...**

— ჩემს წინაშე ეს საკითხი არც დამდგარა. ჯერ ერთი, არავისზე ნაკლები მწვრთნელი არ მყოლია და ქუთაისშიც შეძლებისდაგვარად ყველა მეხმარებოდა. დედაქალაქში კი ისედაც ხშირად მიხდებოდა ყოფნა — შეკრებებზე, შეჯიბრებებზე. ამას გარდა, მშობლებთან, ძმებთან, ერთგულ მეგობრებთან დიდხანს განშორება მიჭირდა.

— **ვიცი, თქვენი ძმებიც ჭიდაობდნენ...**

— ოთხი ძმიდან სამი ვჭიდაობდით. ნუგზარი მწვრთნელადაც მუშაობდა. სამწუხაროდ, შვიდი წლის წინ გარდაიცვალა.

— **ცნობილი მოჭიდავეებიდან ყველაზე ხშირად ვისთან გიწევდათ პაექრობა?**

— საქართველოში იოსებ ბერიშვილთან, თემურ და მალხაზ ლეჟავებთან, პაატა ყუბუსიძესთან, საკავშირო შეჯიბრებებზე ძირითადად გენადი კორბანთან, ვლადიმერ ჩებოქსაროვთან, აბდულ-ბასირ ბატალოვთან, უცხოელთაგან რუმინელ იონ დრაიგასთან, პოლონელ ანჯეი დოლგოვიჩთან, იუგოსლავ მიმორ პეტკოვიჩთან.

— **თქვენი სპორტული ფორმის პიკი?**

— 1982-1985 წლები. ამ პერიოდში მოვიპოვე ყველაფერი, რისი მოპოვებაც შესაძლებელი იყო: უნგრეთსა და შვედეთში ევროპის ჩემპიონობა, კატოვიცესა და კიევში მსოფლიოს ჩემპიონის ოქროს მედლები. 1983 წელს FILA-მ მსოფლიოს საუკეთესო მოჭიდავედ მაღიარა. იმავე წელს დამასახელეს საქართველოს საუკეთესო სპორტსმენად.

— **საკავშირო პირველობებზე კი არ გიმართლებდათ...**

— მხოლოდ ერთხელ, 1984 წელს მოვიპოვე საკავშირო ჩემპიონის წოდება.

— **იმავე წელს, ალბათ, ოლიმპიური ოქროს მოპოვებაზეც ოცნებობდით...**

— მაგ ამბავს ნუღარ გამახსენებთ, ყოველთვის გულს მტკენს. ჩემი არ იყოს, იმ წელს ბევრ სახელოვან სპორტსმენს გაუცრუვდა იმედი. სპორტი პოლიტიკას შეეწირა. სსრკ-მ და სოციალისტური ქვეყნების უმეტესობამ „სამაგიერო გადაუხადეს" „კაპიტალისტურ სამყაროს" და უარი თქვეს ლოს ანჯელესის ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობაზე. ამერიკაში 82 კგ წონაში რუმინელმა დრაიგამ გაიმარჯვა. აბა, რას იზამდა? მას ხომ ძლიერი მეტოქე არ ჰყოლია.

— **ვთქვათ, ლოს ანჯელესში აფხაზავაც გასულიყო საჭიდაოდ და დრაიგას შეხვედროდა?..**

— იონ დრაიგას სულ 13-ჯერ შევხვედრივარ. ძლიერი ფალავანი იყო. ხუთი ორთაბრძოლა მოვუგე, ხუთჯერაც დავმარცხდი, სამმა შერკინებამ კი გამარჯვებული ვერ გამოავლინა. და მაინც, ახლაც დარწმუნებული ვარ, ოლიმპიური ოქრო მე დამრჩებოდა. იმ წელს თავი იმით ვინუგეშე, უნგრეთში „მეგობრობა 84"-ის ტურნირში რომ გავიმარჯვე.

— **მომდევნო წელს ნორვეგიაში მსოფლიო თასი, იაპონიაში კი სუპერთასი მოიგეთ...**

— ოსლოში საბჭოთა კავშირის მოჭიდავეებმა კიდევ ერთხელ დაამტკიცეს თავიანთი ძალა. ტოკიოში კი სუპერთასისთვის ლოს ანჯელესის ოლიმპიადის ჩემპიონები „მეგობრობა-84"-ის გამარჯვებულებს შეგვახვედრეს. ძალიან დიდი უპირატესობით მოვიგეთ.

— **ამის შემდეგ რამდენი ხანი შერჩით ხალიჩას?**

— 86-ში კონტინენტის პირველობაზე მესამე ადგილი დავიკავე და შევატყვე, ნაკრების მწვრთნელებს ჩემი ბრინჯაო მაინცდამაინც არ ეჭაშნიკათ, მაგრამ ჩემს წონაში პირველ ნომრად ვითვლებოდი და მსოფლიოს პირველობაზე წასასვლელადაც ვემზადებოდი. მანამდე ბუქარესტში მოსამზადებელ ტურნირზე მომიწია გამოსვლამ. ჰოდა, მტერს, რაც იქ დამმართეს. ნაღდად სუსტ რუმინელ მოჭიდავესთან ძალით წამაგებინეს. ნერვები მომეშალა, მსაჯს კინაღამ ყელში ვეცი, მაგრამ ეს საქმეს აღარ უშველიდა. ნაკრების მწვრთნელები თითქოს ამას ელოდნენ, ამ ამბავს კუდი გამოაბეს და მსოფლიოზე ჩემს მაგივრად სხვა წაიყვანეს. სპორტულ ბიოგრაფიაში ამაზე მძიმე მომენტი არ მქონია. მაშინ გადავწყვიტე, რომ აღარ მეჭიდავა. ისე გამოგიტყდებით, დღევანდელი გადასახედიდან ნაკრების მწვრთნელთა მოქმედება მთლად გაუმართლებლადაც არ მეჩვენება. რაც უნდა იყოს, 31 წლისა ვიყავი, უკან კი ახალი თაობა მომყვებოდა.

— **ჭიდაობას თავი დაანებეთ და...**

— ერთხანს მიშა სალაძეს საქართველოს ნაკრებთან მუშაობაში ვეხმარებოდი, თანაც საკავშირო სპორტსაზოგადოება „დინამოს" ცენტრალური საბჭოს ნაკრების მწვრთნელი ვიყავი. მერე ქუთაისის საქალაქო სპორტკომიტეტში ვმუშაობდი, ჯერ თავმჯდომარის მოადგილედ, მერე თავმჯდომარედ. თანამდებობა საკუთარი სურვილით დავტოვე. იმ წლებში ქვეყანაში განუკითხაობა სუფევდა, ბევრ სხვა რამესთან ერთად სპორტიც ინგრეოდა და, როგორც გნებავთ, ისე გამიგეთ, არ მინდოდა ამ პროცესის მონაწილე გავმხდარიყავი. ამის მიუხედავად, საამაყო მაინც დამრჩა. ჩემი თავმჯდომარეობის პერიოდში ქუთაისელმა ბიჭებმა უდიდეს წარმატებას მიაღწიეს — ბარსელონაში დათო ხახალეიშვილი ოლიმპიური ჩემპიონი გახდა, გიორგი კოლუაშვილმა კი ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა. ერთსაც ნუ ჩამითვლით ტრაბახში: ახლა რომ ჩვენთან სპორტის რესტრუქტურიზაცია დაიწყო, მსგავსი პროგრამა ექვსიშვიდი წლის წინ გვქონდა შემუშავებული, მაგრამ მაშინ ყური არავინ გვათხოვა. ქუთაისშიც და საერთოდ რესპუბლიკაში სპორტის ტრადიციული სახეობების განვითარებას უნდა მიექცეს უმთავრესად ყურადღება, თორემ ყველას რომ მივდიოთ, შორს ვერ წავალთ.

— **ახლა რას საქმიანობთ?**

— ქუთაისში „კოკა-კოლა ბოთლერზ ჯორჯიას" წარმომადგენელი ვარ.

— **კმაყოფილი ხართ?**

— ამ ეტაპზე უკეთეს სამსახურს ვერ ვხედავ.

— **სპორტთან საერთოდ გაწყვიტეთ კავშირი?**

— არა. საჭიდაო დარბაზში ხშირად დავდივარ, ნორჩებს ვუწევ კონსულტაციას. ამასწინათ სეოკ-ის იმერეთის სამხარეო ორგანიზაციასთან შპს „ოლიმპი" დავაარსეთ. დირექტორად ამირჩიეს. გვინდა შესაძლებლობის ფარგლებში ქალაქში სპორტულ მუშაობას შევაწიოთ.

— **ბიჭად-ბიჭი ადრეც კარგი იყავით, ყველასგან გამორჩეული. წლები არც მერე დაგტყობიათ. აქამდე რატომ არ დაოჯახდით?**

— რთული კითხვა კია, მაგრამ მაინც გიპასუხებთ. ვინც მომწონდა, არ გამომყვა, ვისაც მე ვუნდოდი, მე არ მინდოდა. და ვარ ასე, თუმცა იმედი არ გადამიწურავს.

— **ერთიც და მოვრჩეთ. ალბათ, იცით, გაისად ავსტრალიაში ეგრეთ წოდებული ოსტატთა ოლიმპიადის ჩატარებას გეგმავენ, 40 წელს გადაცილებულ ყოფილ ჩემპიონებს იწვევენ საასპარეზოდ. ქართველ სპორტსმენებსაც რომ ერგოთ ეს პატივი, თქვენ თუ გექნებათ ხალიჩაზე გასვლის სურვილი?**

— სურვილი როგორ არ მექნება. ღმერთმა ისე არ წამახდინოს, ასეთი შანსი ხელიდან გავუშვა. მართალია, სხვა წონისა, მაგრამ მაინც ოლიმპიური მედალი ერქმევა და...

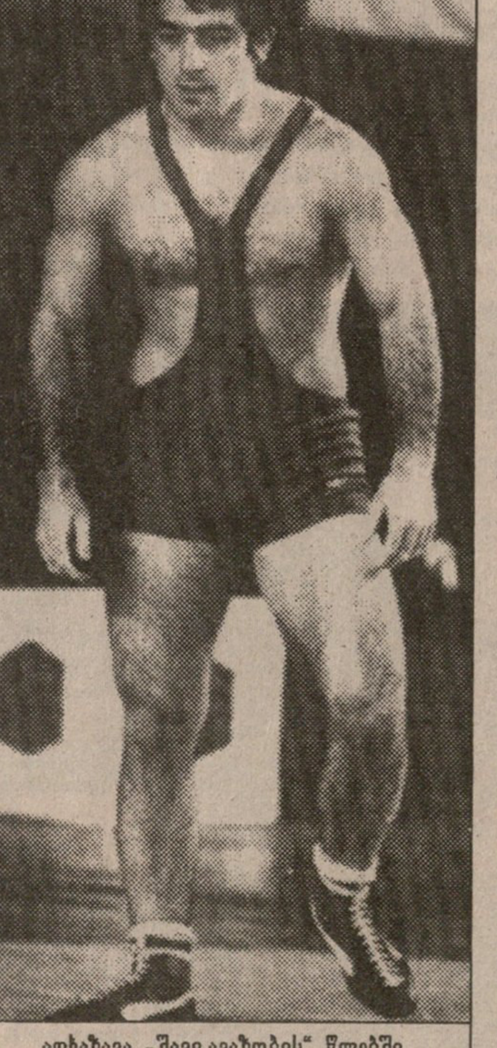

აფხაზავა „შავი ავაზობის" წლებში

იუზა ძაციტაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სამპრასს მეტოქეები შემოეცალა

1990 წელს 19 წლის პიტ სამპრასმა ყველასათვის მოულოდნელად ამერიკის ღია პირველობა მოიგო და საჩოგბურთო ელიტაში ხმამაღალი გამარჯვებით შეაბიჯა. ბერძნული წარმოშობის ვაშინგტონელმა მემარჯვენემ მსგავსი წარმატება ორი სეზონის განმავლობაში ველარ გაიმეორა, მაგრამ 1993 წლის უიმბლდონიდან მოყოლებული ლამის საჩოგბურთო ოლიმპის ერთპიროვნულ დიქტატორად იქცა — მის ანგარიშზე უკვე ოთხი უიმბლდონის, ოთხი ამერიკისა და ორიც ავსტრალიის ღია პირველობის, ასევე ოთხი მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტულებია. მაგრამ თუ აქამდე პიტს დიდი ჩოგბურთელები — ბორის ბეკერი, სტეფან ედბერგი, ანდრე აგასი, მიხაელ შტიხი (ერთადერთი, ვინც პირად შეხვედრებში აშკარად ჯაბნიდა) უწევდნენ მეტოქეობას, ახლა ზოგი უკვე დამსახურებულ პენსიაზე გავიდა, ზოგიც ქვედა ლიგების მესამეხარისხოვან ტურნირებშიღა ასპარეზობს, იქაც ცვალებადი წარმატებით. ასე რომ, ბურთი და მოედანი მარტო ამერიკელსღა დარჩა და სანამ ჩოგბურთის მამები მისთვის ღირსეული კონკურენციის ძებნაში არიან, იგი შესაშური გელმოდგინებით იგებს დიდ თუ პატარა პირველობებს. წლეულს სამპრასი ბოლო 25 წლის საუკეთესო მოთამაშედაც აღიარეს, თუმცა მისი კარიერის ერთადერთ ლაქად კვლავ თიხნარის კორტები რჩება — ამერიკელს როლან გაროსის მოგება ჯერაც ვერ მოუხერხებია და, თავისივე თქომით, პირველ ჩოგნობაზე მეტად სწორედ ამაზე ოცნებობს — მაშინ ხომ ყველა დროის საუკეთესო ჩოგბურთელის სახელის დადებაში წინ ველარაფერი დაუდგება.

1997 ჩოგბურთში მუდმივად პერსპექტიულთა წელი გამოდგა — საუკეთესოთა ათეულში ადგილი 24-25 წლის ერთ დროს იმედისმომცემმა, მერე კი ყველასგან ჩამოწერილმა ჩოგბურთელებმა — პატრიკ რაფტერმა, იონას ბიორკმანმა და გრეგ რუზეცკიმ მოიპოვეს.

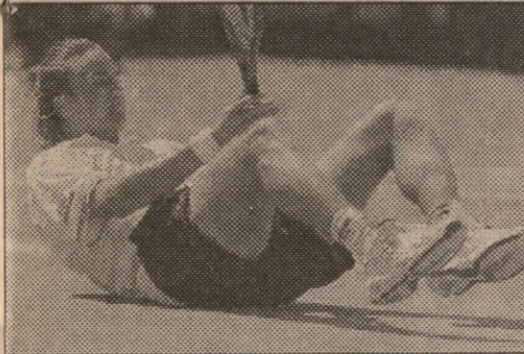

რაფტერი მორიგი ნახტომის შემდეგ

ამათგან ყველაზე დიდ წარმატებას, რაღა თქმა უნდა, მწვანე კონტინენტის (და არა მარტო მათი) მშვენიერთა სქესის გულთამპყრობელმა, კიკინიანმა ოზმა პატრიკ რაფტერმა მიაღწია. რაფტერი დიდი ხნის განმავლობაში იმყოფებოდა უფრო ცნობილი ავსტრალიელების ჩრდილში, რაც ხშირი ტრავმებითა და არცთუ მებრძოლი ხასიათით იყო გამოწვეული, მაგრამ როლან გაროსის ნახევარფინალმა მას საკუთარი თავის რწმენა და საუკეთესოთა ოცეულის ადგილი მოუპოვა, ამერიკის ღია პირველობაზე კი უკვე ნამდვილი ტრიუმფიც მოვიდა — დიდი სლემის ტურნირის მოგებაზე ოზი ადრე ოცნებასაც კი ვერ გაბედავდა. რაფტერის წარმატება მით უფრო დასაფასებელია, რომ მონოტონურ უკანახაზელთა და რეაქტიულ მომწოდებელთა ზღვაში ავსტრალიელი ერთადერთია, ვინც შედეგიანთან ერთად თვალსასეირო, ე.წ. „სერვ-ენდ-ვოლის“ სტილის ჩოგბურთს მისდევს, რაც მოწოდების მერე ბადესთან გასვლასა და ბურთის მიწაზე დაუშვებლად თამაშს გულისხმობს. ამიტომ ავსტრალიელს მთელ მსოფლიოში უამრავი გულშემატკივარი გაუჩნდა. ისიც უნდა ითქვას, რომ ეს სტილი რაფტერს რიგიანი მიმღებებისთვის იოლ საკბილოდ აქცევს. თანაც ავსტრალიელის აქილევსის ქუსლს — მიღებაზე თამაშს გაუმჯობესება აშკარად არ აწყენდა.

რაც შეეხება ახალბედებს, მათ შორის უპირველესად აღნიშვნის ღირსი, რაღა თქმა უნდა, ბრაზილიელი გუსტავო კერტენია. კლასიფიკაციის მეშვიდე ათეულში მყოფმა ძეალტყავა გუგამ როლან გაროსის ტრიუმფის გზაზე ოთხი ფავორიტი — უკრაინელი ანდრეი მედვედევი, 1995 წლის გამარჯვებული ტომას მუსტერი, 1996-ის გამარჯვებული ევგენი კაფელნიკოვი და 1993-94-ის ჩემპიონი სერხი ბრუგერა დაიბრიყვა და ხელის ერთი მოსმით საუკეთესოთა ოცეულში გადმობარგდა. სამხრეთაფრიკელმა ჰარდის ამერიკულ სეზონზეც რიგიანად იასპარეზა და კლასიფიკაციაში მეცხრე ადგილს უწია, მაგრამ ამის მერე მისი თამაში ძალზე გაუფერულდა და სწრაფ კორტებზე გამარჯვებების ნაცვლად მარცხიანი სერია აეწყო. დიდი სლემის ტურნირის მოგების მიუხედავად, ბრაზილიელი ჯერჯერობით მაინც გამოცანად რჩება და ახალ სეზონში მისი

მსოფლიოს პირველი ჩოგანი

ასპარეზობის პროგნოზირება მეტად როთული საქმეა.

გერმანულმა ჩოგბურთმა წლეულს ერთი შეხედვით აუნაზღაურებელი დანაკლისი განიცადა — ერთიმეორის მიყოლებით სპორტიდან წასასვლელად მიხაელ შტიხმა და ბორის ბეკერმა გამოიდეს თავი, მაგრამ ამავე დროს საუკეთესოთა რიგებში ორი იმედისმომცემი ახალგაზრდაც გამოჩნდა — 20 წლის ნიკოლას კიფერი და 19 წლის ტომი ჰაასი. კიფერმა ივლისში უიმბლდონის მეოთხედფინალს უწია, მერე კი თავისი პირველი სატურნირო გამარჯვებაც იზეიმა და ნოემბრიდან გერმანიის პირველი ჩოგნის ვაკანტური ადგილი დაიკავა. 19 წლის ჰაასს კი ჩოგბურთის ცნობილი სპეციალისტი ნიკ ბოლეტიერი თავის საუკეთესო მოწაფედ თვლის და დიდ მომავალს უწინასწარმეტყველებს. გაისად თავიანთ სიტყვას ალბათ სხვა ახალბედები — სლოვაკი დომინიკ ჰრბატი, შვედი მაგნუს ნორმანი და ესპანელი ხულიან ალონსოც იტყვიან.

რაც შეეხება 1997 წლის უიღბლოებს, მათ შორის უპირველესად ხორვატი გორან ივანიშევიჩი უნდა მოვიხსენიოთ, რომელმაც თავის ოცნებას — დიდი სლემის ტურნირის მოგებას კი არა, საუკეთესოთა ათეულში ადგილის შენარჩუნებას ვერ მოაბა თავი. მნიშვნელოვნად უკლეს თამაშს გასული წლების ელიტის მუდმივმა წარმომადგენლებმა — უეინ ფერეირამ და ტომას ენკვისტმა. ანდრე აგასიზე საუბარი კი ალბათ აღარც ღირს. ძნელია, უიღბლოთა სიაში მსოფლიოს მესამე ჩოგანი შეიტანო, მაგრამ, როგორც ეტყობა, მაიკლ ჩანგმაც მოჭამა თავისი და გაისიდან ადგილს, იმედია, უფრო ახალგაზრდებს დაუთმობს.

კითხვა კი კითხვად რჩება — გააჩერებს ვინმე პიტ სამპრასს?

ავთანდილ სვანიძე

1997 წლის ტურნირების გამარჯვებულები

30 დეკემბერი — 5 იანვარი. ყატარის ღია პირველობა. დოჰა. (ჰარდი)

ჯიმ კურიე — **ტიმ ჰენმანი 7:5, 6:7 (5:7), 6:2. 84 000 დოლარი**

6-12 იანვარი. „ბელსაუს ოუფენ“. ოკლენდი. ახალი ზელანდია (ჰარდი)

იონას ბიორკმანი — **კენეტ კარლსენი 7:6 (6:0), 6:0. 43 ათასი დოლარი**

12-26 იანვარი. ავსტრალიის ღია პირველობა. მელბურნი (რიბაუნდ ეისი)

პიტ სამპრასი — კარლოს მოია 6:2, 6:3, 6:3. 456 300 დოლარი

27 იანვარი — 2 თებერვალი. ხორვატიის ღია პირველობა. ზაგრები (ჰარდი)

გორან ივანიშევიჩი — **გრეგ რუზეცკი 7:6 (7:5), 4:6, 7:6 (8:6) 54 000 დოლარი**

10-16 თებერვალი. დუბაის ღია პირველობა. არაბეთის გაერთ. ემირატები (ჰარდი)

ტომას მუსტერი — **გორან ივანიშევიჩი 7:5, 7:6 (7:3) 142 000 დოლარი**

17-23 თებერვალი. ევროპის ჩემპიონატი. ანტვერპენი. ბელგია (ხალიჩა)

მარკ როსე — **ტიმ ჰენმანი 6:2, 7:5, 6:4 162 500 დოლარი**

17-23 თებერვალი. „კროგერ სენტ-ჯუდი“. მემფისი. აშშ (ჰარდი)

მაიკლ ჩანგი — **ტოდ ვუდბრიჯი 6:3, 6:4 120 000 დოლარი**

24 თებერვალი — 2 მარტი. იტალიის დარბაზის ჩემპიონატი. მილანი. (ხალიჩა)

გორან ივანიშევიჩი — **სერხი ბრუგერა 6:2, 6:2 128 000 დოლარი**

24 თებერვალი — 2 მარტი. ამერიკის დარბაზის ჩემპიონატი. ფილადელფია. (ხალიჩა)

პიტ სამპრასი — **პატრიკ რაფტერი 5:7, 7:6 (7:4), 6:3. 110 000 დოლარი**

3-9 მარტი. „ფრანკლინ ტემპლტონ კლასიკი“. სკოტსდეილი. აშშ. (ჰარდი)

მარკ ფილიპუსისი — **რიჩი რენებერგი 6:4, 7:6 (7:4). 101 500 დოლარი**

10-16 მარტი. „ჩემპიონთა თასი“. ინდიან უელსი. კალიფორნია. (ჰარდი)

მაიკლ ჩანგი — **ბოგდან ულირახი 4:6, 6:3, 6:4, 6:3. 337 000 დოლარი**

20-30 მარტი. ლიპტონის ჩემპიონატი. კი ბისკეინი. აშშ. (ჰარდი)

ტომას მუსტერი — **სერხი ბრუგერა 7:6 (8:6), 6:3, 6:1. 360 000 დოლარი**

7-13 აპრილი. ეშტორილის ღია პირველობა. პორტუგალია. (თიხნარი)

ალექს კორეჩა — **ფრანსისკო კლავეტი 6:3, 7:5. 84 000 დოლარი**

7-13 აპრილი. სალემის პირველობა. ჰონგ-კონგი (ჰარდი)

მაიკლ ჩანგი — **პატრიკ რაფტერი 6:3, 6:3. 43 000 დოლარი**

14-20 აპრილი. იაპონიის ღია პირველობა. ტოკიო. (ჰარდი)

რიჩარდ კრაიჩეკი — **ლიონელ რუ 6:2, 3:6, 6:1. 154 000 დოლარი**

14-21 აპრილი. „კონდე დე გოდო“. ბარსელონა. ესპანეთი (თიხნარი)

ალბერტ კოსტა — **ალბერტ პორტასი 7:5, 6:4, 6:4. 145 600 დოლარი**

21-27 აპრილი. მონტე კარლოს ღია პირველობა. მონაკო. (თიხნარი)

მარსელო რიოსი — **ალექს კორეჩა 6:4, 6:3, 6:3. 337 000 დოლარი**

28 აპრილი — 4 მაისი. „BMW ოუფენ“. მიუნხენი. გერმანია (თიხნარი)

მარკ ფილიპუსისი — **ალექს კორეჩა 7:6 (7:3), 1:6, 6:4. 57 000 დოლარი**

5-11 მაისი. გერმანიის ღია პირველობა. ჰამბურგი. (თიხნარი)

ანდრეი მედვედევი — **ფელიქს მანტია 6:0, 6:4, 6:2. 337 000 დოლარი**

12-18 მაისი. იტალიის ღია პირველობა. რომი. (თიხნარი)

ალექს კორეჩა — **მარსელო რიოსი 7:5, 7:5, 6:3. 325 000 დოლარი**

26 მაისი — 8 ივნისი. საფრანგეთის ღია პირველობა. პარიზი. (თიხნარი)

გუსტავო კერტენი — სერხი ბრუგერა 6:3, 6:4, 6:2. 644 006 დოლარი

9-15 ივნისი. „გერი ვებერის პირველობა“. ჰალე. გერმანია. (ბალახი)

ევგენი კაფელნიკოვი — **პეტერ კორდა 7:6 (7:2), 6:7 (5:7), 7:6 (9:7). 122 000 დოლარი**

9-15 ივნისი. „სტელა არტუაზის პირველობა“. ლონდონი. ინგლისი. (ბალახი)

მარკ ფილიპუსისი — **გორან ივანიშევიჩი 7:5, 6:3. 80 000 დოლარი**

16-22 ივნისი. „ჰაინეკენ ტროფი“. როზმალენი. ჰოლანდია. (ბალახი)

რიჩარდ კრაიჩეკი — **გიიომ რაუქსი 6:4, 7:6 (9:7). 66 400 დოლარი**

23 ივნისი — 6 ივლისი. უიმბლდონი. ლონდონი. ინგლისი. (ბალახი)

პიტ სამპრასი — სედრიკ პიოლინი 6:4, 6:2, 6:4. 702 471 დოლარი

7-13 ივლისი. შვედეთის ღია პირველობა. ბაშტადი (თიხნარი)

მაგნუს ნორმანი — **ხუან ანტონიო მარინი 7:5, 6:2. 43 000 დოლარი**

7-13 ივლისი. „დიდების დარბაზის პირველობა“. ნიუპორტი. აშშ. (ბალახი)

სარგის სარგსიანი — **ბრეტ სტივენი 7:6 (7:0), 4:6, 7:5. 36 2000 დოლარი**

14-20 ივლისი. „მერსედესის თასი“. შტუტგარტი. გერმანია. (თიხნარი)

ალექს კორეჩა — **კაროლ კუჩერა 6:2, 7:5. 157 000 დოლარი**

14-20 ივლისი. „ლეგ მეისონ კლასიკი“. ვაშინგტონი. აშშ. (ჰარდი)

მაიკლ ჩანგი — **პეტერ კორდა 5:7, 6:2, 6:1. 90 000 დოლარი**

21-27 ივლისი. ხორვატიის ღია პირველობა. უმაგი. (თიხნარი)

ფელიქს მანტია — **სერხი ბრუგერა 6:3, 7:5. 54 000 დოლარი**

28 ივლისი — 3 აგვისტო. „გროლშ ოუფენ“. ამსტერდამი. ჰოლანდია. (თიხნარი)

სლავა დოსედელი — **კარლოს მოია 7:6 (7:4), 7:6 (7:5), 6:7 (4:7), 6:2. 66 400 დოლარი**

28 ივლისი — 3 აგვისტო. „დიუ მორიე ოუფენ“. მონრეალი. კანადა. (ჰარდი)

კრის ვუდრაფი — **გუსტავო კერტენი 7:5, 4:6, 6:3. 337 000 დოლარი**

4-10 აგვისტო. ATP-ის ჩემპიონატი. ცინცინატი. აშშ. (ჰარდი)

პიტ სამპრასი — **ტომას მუსტერი 6:3, 6:4. 337 000 დოლარი**

11-17 აგვისტო. „პაილოტ პენ ინტერნეშენალ“. ნიუჰეივენი. აშშ. (ჰარდი

ევგენი კაფელნიკოვი — **პატრიკ რაფტერი 7:6 (7:4), 6:4. 150 000 დოლარი**

11-17 აგვისტო. RCA-ს ჩემპიონატი. ინდიანაპოლისი. აშშ. (ჰარდი)

იონას ბიორკმანი — **კარლოს მოია 6:3, 7:6 (7:3). 150 000 დოლარი**

17-24 აგვისტო. „ჰამლეტის თასი“. კომაკი. აშშ. (ჰარდი)

კარლოს მოია — **პატრიკ რაფტერი 6:4, 7:6 (7:1). 43 000 დოლარი**

25 აგვისტო — 7 სექტემბერი. ამერიკის ღია პირველობა. ნიუ-იორკი. (ჰარდი)

პატრიკ რაფტერი — გრეგ რუზეცკი 6:3, 6:2№ 4:6, 7:5. 650 000 დოლარი

8-14 სექტემბერი. პრეზიდენტის თასი. ტაშკენტი. უზბეკეთი. (ჰარდი)

ტიმ ჰენმანი — **მარკ როსე 7:6 (7:2), 6:4. 54 000 დოლარი**

22-28 სექტემბერი. ტულუზის გრანპრი. საფრანგეთი. (ჰარდი)

ნიკოლას კიფერი — **მარკ ფილიპუსისი 7:5, 5:7, 6:4. 54 000 დოლარი**

29 სექტემბერი — 5 ოქტომბერი. შვეიცარიის პირველობა. ბაზელი. (ჰარდი)

გრეგ რუზეცკი — **მარკ ფილიპუსისი 6:3, 7:6 (8:6), 7:6 (7:3). 137 000 დოლარი**

6-12 ოქტომბერი. „ჰაინეკენ ოუფენ“. სინგაპური. (ხალიჩა)

მაგნუს გუსტაფსონი — **ნიკოლას კიფერი 4:6, 6:3, 6:3. 102 000 დოლარი**

6-12 ოქტომბერი. „CA ტენის ტროფი“. ვენა. ავსტრია. (ხალიჩა)

გორან ივანიშევიჩი — **გრეგ რუზეცკი 3:6, 6:7 (4:7), 7:6 (7:4), 6:2, 6:3. 125 400 დოლარი**

13-19 ოქტომბერი. ჩეხეთის დარბაზის პირველობა. ოსტრავა. (ხალიჩა)

კაროლ კუჩერა — **მაგნუს ნორმანი 6:2 (ტრავმა). 137 000 დოლარი**

13-19 ოქტომბერი. ჩოგბურთის გრანპრი. ლიონი. საფრანგეთი. (ხალიჩა)

ფაბრის სანტორო — **ტომი ჰაასი 6:4, 6:4. 102 000 დოლარი**

20-26 ოქტომბერი. „იუროკარდ ოუფენ“. შტუტგარტი. გერმანია. (ხალიჩა)

პეტერ კორდა — **რიჩარდ კრაიჩეკი 7:6 (8:6), 6:2, 6:4. 350 000 დოლარი**

27 ოქტომბერი — 2 ნოემბერი. პარიზის ღია პირველობა. საფრანგეთი. (ხალიჩა)

პიტ სამპრასი — **იონას ბიორკმანი 6:3, 4:6, 6:3, 6:1. 393 000 დოლარი**

3-9 ნოემბერი. „კრემლის თასი“. მოსკოვი. რუსეთი. (ხალიჩა)

ევგენი კაფელნიკოვი — **პეტერ კორდა 7:6 (7:2), 6:4. 157 400 დოლარი**

3-9 ნოემბერი. სტოკჰოლმის ღია პირველობა. შვედეთი. (ჰარდი)

იონას ბიორკმანი — **იან სიმერინკი 3:6, 7:6 (7:2), 6:2, 6:4. 112 000 დოლარი**

10-16 ნოემბერი. ATP ტურის მსოფლიოს ჩემპიონატი. ჰანოვერი. გერმანია. (ჰარდი)

პიტ სამპრასი — **ევგენი კაფელნიკოვი 6:3, 6:2, 6:2. 1 340 000 დოლარი**

ამას გარდა, 1997-ში ტურნირები მოიგეს — ტოდ ვუდბრიჯმა ადელაიდაში, ტიმ ჰენმანმა სიდნეიში, ტომას ენკვისტმა მარსელში, რიჩარდ კრაიჩეკმა როტერდამსა და როზმალენში, მაიკლ ჩანგმა ორლანდოში, სედრიკ პიოლინმა პრაღაში, ფელიქს მანტიამ ბოლონიაში, გშტაადში, სან-მარინოსა და ბორნმუტში, მარსელო ფილიპინიმ ატლანტასა და ვენაში, გრეგ რუზეცკიმ ნოტინგემში, მაგნუს ნორმანმა ბაშტადში, ფილიპ დევულფმა კიცბუელში, ჯიმ კურიემ პეკინსა და ლოს-ანჯელესში, ფრანსისკო კლავეტმა მეხიკოსა და ბოგოტაში, ტომას იოჰანსონმა სანკტ-პეტერბურგსა და კოპენჰაგენში.

ATP-ის კლასიფიკაცია

1. პიტ სამპრასი (აშშ)	4547	3666	881	16
2. პატრიკ რაფტერი (ავსტრალია)	3210	2469	741	26
3. მაიკლ ჩანგი (აშშ)	3189	2443	746	22
4. იონას ბიორკმანი (შვედეთი)	2949	2217	732	26
5. ევგენი კაფელნიკოვი (რუსეთი)	2690	2133	557	27
6. გრეგ რუზეცკი (ინგლისი)	2617	1966	651	22
7. კარლოს მოია (ესპანეთი)	2508	1887	621	29
8. სერხი ბრუგერა (ესპანეთი)	2367	1749	618	25
9. ტომას მუსტერი (ავსტრია)	2353	1794	559	23
10. მარხელო რიოხი (ჩილე)	2317	1707	610	26
11. რიჩარდ კრაიჩეკი (ჰოლანდია)	2299	1694	605	22
12. ალექს კორეჩა (ესპანეთი)	2275	1677	598	26
13. პეტერ კორდა (ჩეხეთი)	2261	1704	557	24
14. გუსტავო კერტენი (ბრაზილია)	2215	1545	670	26
15. გორან ივანიშევიჩი (ხორვატია)	2176	1781	395	23
16. ფელიქს მანტია (ესპანეთი)	2110	1590	520	27
17. ტიმ ჰენმანი (ინგლისი)	1929	1363	566	26
18. მარკ ფილიპუსისი (ავსტრალია)	1809	1288	521	21
19. ალბერტ კოსტა (ესპანეთი)	1778	1276	502	22
20. ხედრიკ პიოლინი (საფრანგეთი)	1534	1188	346	25
21. ჯიმ კურიე (აშშ)	1528	1028	500	22
22. მაგნუს ნორმანი (შვედეთი)	1450	945	505	27
23. ალბერტო ბარასატეგი (ესპანეთი)	1425	1100	325	31
24. კაროლ კუჩერა (სლოვაკეთი)	1423	957	466	30
25. მაგნუს ლარსონი (შვედეთი)	1376	778	598	21
26. ტოდ ვუდბრიჯი (ავსტრალია)	1319	981	338	20
27. ანდრეი მედვედევი (უკრაინა)	1314	876	438	24
28. ტომას ენკვისტი (შვედეთი)	1312	1019	293	22
29. ფაბრის სანტორო (საფრანგეთი)	1294	878	416	29
30. კრის ვუდრაფი (აშშ)	1234	854	380	22
31. მარკ როსე (შვეიცარია)	1222	838	384	32
32. ნიკოლას კიფერი (გერმანია)	1209	841	368	20
33. ფრანსისკო კლავეტი (ესპანეთი)	1198	933	265	28
34. ბოგდან ულირახი (ჩეხეთი)	1143	809	334	29
35. ალბერტ პორტასი (ესპანეთი)	1082	766	316	26
36. ხულიან ალონსო (ესპანეთი)	1035	772	263	24
37. მაგნუს გუსტაფსონი (შვედეთი)	990	722	268	19
38. ტომას იოჰანსონი (შვედეთი)	956	791	168	29
39. ფილიპ დევულფი (ბელგია)	942	703	239	26
40. ტომი ჰაასი (გერმანია)	933	675	258	21

ვინ რამდენი $ იშოვა

1. პიტ სამპრასი	6 498 311
2. ევგენი კაფელნიკოვი	3 207 757
3. პატრიკ რაფტერი	2 923 519
4. მაიკლ ჩანგი	2 541 830
5. ტომას მუსტერი	2 166 590
6. იონას ბიორკმანი	1 950 375
7. გუსტავო კერტენი	1 586 753
8. პეტერ კორდა	1 515 483
9. გრეგ რუზეცკი	1 515 473
10. გორან ივანიშევიჩი	1 458 257
11. რიჩარდ გრაიჩეკი	1 434 564
12. მარხელო რიოხი	1 397 445
13. ტოდ ვუდბრიჯი	1 335 918
14. სერხი ბრუგერა	1 227 428
15. ალექს კორეჩა	1 182 807
16. მარკ ვუდფორდი	1 166 627
17. კარლოს მოია	1137 400
18. ფელიქს მანტია	1 105 593
19. სედრიკ პიოლინი	999 701
20. მარკ ფილიპუსისი	904 211
21. ალბერტ კოსტა	864 684
22. პოლ ჰაარჰიუსი	834 450
23. ტიმ ჰენმანი	802 746
24. დანიელ ვაცეკი (ჩეხეთი)	786 705
25. ანდრეი მედვედევი	731 068
26. ბორის ბეკერი (გერმანია)	674 245
27. კრის ვუდრაფი	631 646
28. ფაბრის სანტორო	626 434
29. ალექს ობრაიენი (აშშ)	616 828
30. ალბერტო ბარასატეგი	597 985
31. ჯიმ კურიე	588 084
32. მარკ როსე	584 879
33. იაკო ელტინგი (ჰოლანდია)	572 266
34. ტომას ენკვისტი	566 615
35. ხავიერ სანჩესი (ესპანეთი)	562 048
36. ჯონათან სტარკი (აშშ)	550 298
37. მაგნუს ნორმანი	541 933
38. მარტინ დამი (ჩეხეთი)	526 568
39. ბოგდან ულირახი	526 454
40. მაგნუს ლარსონი	415 772

საკლასიფიკაციო მონაცემებში მეორე გრაფა უჩვენებს ტურნირების შემდეგ წრეებში გასვლით მოპოვებულ ქულებს, მესამე გრაფა ამ პროცესში სხვადასხვა სიძლიერის მეტოქეთა დამარცხებისათვის მინიჭებულ ქულებს (ათეულის წარმომადგენელი — 48, ოცეულის — 24 და ა.შ.) — ე.წ. „ბონუსებს“, მეოთხე გრაფა კი ნათამაშევი ტურნირების რაოდენობას.

მაიკლ ჯერკოვიჩის რჩეული საკრივო ფურცლები

ფურცელი მესამე

უფლისწული ნასიმ ჰამედი, შხამიანი სულთანი ვესტმინსტერიდან

რა ქნას კაცმა?

ახლა კრივი ტელევიზიას უპყრია. თუ კრივი გიყვარს, ფასეულ ორთაბრძოლას ტყუილად ეძებ შენი ქალაქის სპორტულ ადგილებში. კედლებზე აფიშები არ არის. იმისათვის, რომ ჩხუბს უყურო, ფული უნდა გადაიხადო. რა თქმა უნდა, ტელეკაბელი ისედაც უნდა გქონდეს სახლში, მაგრამ დიდი კრივი თუ გწყურია, თანხას უნდა გამოხვიდე, რათა დაუშიფრავი ტაისონ-ჰოლიფილდი მიიღო. ეიჩ-ბი-ოუ, შოუთაიმი და იესპიენი გულს არ დაგწყვეტენ.

კრივის მექა და მედინა დღეს ლას ვეგასი და ატლანტიკ სიტია. დიადი ბრძოლა ამ აფერადებული ქალაქ-სამორინეების პრეროგატივაა. კრივის ყველაზე დიდი ფული მძიმე წონაში ტრიალებს. კრივის აღიარების მთავარი მიწა ამერიკაა, თუ იქ არ გიჩხუბია, თუ იქ პრესტიჟული ვერსიის ქამარი არ შემოგირტყამს, თუ იქაურ მაყურებელს თავის ტელეარხზე არ უნახიხარ, იქაური მედია დუმს.

ა, გადაფურცლე ჟურნალი „რინგი", ნიუ იორკში რომ იბეჭდება აგერ უკვე 75 წელიწადია და კრივის „ბიბლიად" რომ არის სახელდებული. ამ ჟურნალში ბევრი რამ არის საინტერესო, მოკრივეთათვის კი მნიშვნელოვანი ერთია: რეიტინგების ფურცელი, რომელიც მათ ადგილს განსაზღვრავს საუკეთესოთა ათეულში. ადრე რეიტინგებს ძველი ოლრაში ნატ ფლეიშერი ადგენდა. ის თავის ჭკუაზე ალაგებდა სიას და მოკრივეებს თავის დაკრულზე აცეკვებდა. ახლა მათი შემდგენი რედაქტორი სტივ ფარჰუდია, მაგრამ ფლეიშერული კუდები მაინც დარჩენილა.

ამერიკის ელიტარული საკრივო მედია ცნობს მსოფლიო კრივის სამად-სამ დაწესებულებას: ფედერაციას (იბფ), ასოციაციას (ვბა) და საბჭოს (ვბკ). თუ უცხოქვეყნელი ამ სამ ვერსიაში არ ილეწის, ის გინდ მუჰამედ ალი და შუგარ რეი რობინსონი იყოს, კეთილ სიტყვას ვერ ეღირსება. თუ კაცს სამარადისო საკრივო სახელზე აქვს პრეტენზია, ესეც უნდა გაითვალისწინოს: სასურველია, მან ამერიკაში იჩხუბოს, ვეგასში, ატლანტიკ სიტიში, ან სულაც ბოლო ხანს წამოქაჩულ მედისონ სკვერში. იჩხუბოს; ეფექტურად იმარჯვოს და მისი გამარჯვება განთქმული კაბელებით გადაიცეს. სხვაგვარად, ამერიკული აღიარება არ მოვა.

ასეთია ნასიმის ქორეოგრაფია. ბილი ჰარდი სანოკაუტოდაა გახაზირებული

და რა ქნას კაცმა, რომელიც სულ 55 კილოგრამს იწონის, ამერიკაში ჯერაც არ უჩხუბია, თავი კი მსოფლიოს უძლიერეს მოკრივედ და ჩემპიონად მიაჩნია?

მან ამერიკა უნდა დაიპყროს. ოკეანე გადაცუროს და იქაც თქვას თავისი სიტყვა.

ნასიმ ჰამედიც ასე იქცევა.

პრინცი გისმენთ

მან თავად მოიგონა საკუთარი მეტსახელი. ერთ მშვენიერ დღეს გამოაცხადა: მე უფლისწული ვარო. იმ დღიდან მოყოლებული, ტელეფონის ზარს სხვაგვარად არც პასუხობს.

„პრინცი ნასიმი გისმენთ" — მედიდური ბიჭი ჩანს, არა?

თავმდაბლობას ყველას ვერ მოსთხოვ, მითუმეტეს, ერთ სიღარიბეში გაზრდილ ბიჭს, რომელმაც მუშტების ქნევით იშოვნა ფული.

ახლა ნასიმ ჰამედი (მეგობრებისთვის უბრალოდ ნაზი) ლონდონის არისტოკრატულ უბანში ცხოვრობს, მთელ საგვარეულო კლანს ინახავს და კისერი და თითები ოქროს სამკაულებით აქვს მორთული. დიდი ლიმუზინით დაბრძანდება და ძნელად რომ რამე ღონისძიებას გამოაკლდეს.

„მე ვარ პრინცი ნასიმ ჰამედი, უდაბნოს ქარიშხალი, საშიში ლეოპარდი, შხამიანი სულთანი, მე ვარ ანაკონდა" — ასე ამკობს საკუთარ თავს ნაზი — „ჩემი წაქცევა შეუძლებელია, ჩემი გაჩერება ორჯერ მეტად შეუძლებელი".

თაროებზე კი სქელი წიგნები აწყვია: „ნასიმ ჰამედის ცხოვრება და ბრძოლები", „პრინც ნასიმის თავგადასავალი", „ნასიმ ჰამედის ქარიშხლიანი დღეები და ა.შ.

აბა, სადღაა საწყალი იემენელი ემიგრანტის შვილის დუხჭირი ყოფა. იემენიდან საშოვარზე წამოსული ღარიბი კაცის უდიდესი წარმატება და სიხარული ის იყო, რომ მუდმივი სამუშაო ადგილი ჰქონდა. მეფოლადის შრომა ძნელი იყო, მაგრამ უფროს ჰამედს ცხრა შვილი უნდა გაეზარდა და დაეყენებინა გზაზე.

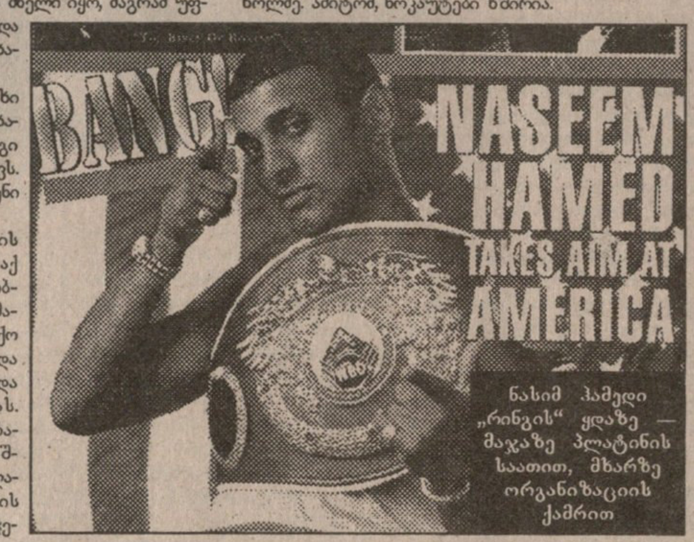

ნასიმ ჰამედი „რინგის" ყდაზე — მაჯაზე პლატინის საათით, მხარზე ორგანიზაციის ქამრით

„ჩემი ოთხი ძმა და ოთხი და კარგად ცხოვრობს" — უხარია ნაზს — „ყველას კარგი მანქანა და კარგი სახლი აქვს. ალაჰსა ვმადლობ, რომ ჩვენი ცხოვრება ასე აეწყო".

ნასიმ ჰამედი ბრიტანეთის სამეფოს ქვეშევრდომია, აქ არის გაზრდილი და სამშობლოდაც კუნძული უჩანს. მაგრამ ის არაბია, სამოქალაქო ომებით ტანჯული პატარა და საოცარი ქვეყნის შვილი და არასოდეს ივიწყებს ამას. უფრო მეტიც, ის მთელი არაბეთის სიამაყეა, მთელი მაშრიყი მისი ქომაგია. აი, ეს პლატინის მაჯის საათი ყატარის მეფის სახსოვარია, ეს ბეჭედი რომელიღაც შეიხმა წაიძრო თითიდან, იემენის პრეზიდენტი კი ყოველი ბრძოლის წინ ურეკავს და ამხნევებს. მან „მერსედესი" და ვილა აჩუქა ნაზს.

მოკლედ: „მე ვამაყობ, რომ არაბი ვარ და ბედნიერი ვარ, რომ ბრიტანელად მიცნობენ".

იცით, რას ყვებოდა ერთი ამერიკელი ჟურნალისტი? ნასიმ ჰამედთან ერთად რომ მივაბიჯებდი ლონდონის ქუჩაზე ისეთი შეგრძნება მქონდა, რომ 60-იანი წლები იყო და მე მიკ ჯაგერის, ან მაკარტნის გვერდით ვიყავი, ხალხი გასაქანს არ გვაძლევდა და მას გულიანად და სიყვარულით ესალმებოდაო.

ასე რომ, ნასიმ ჰამედი გმირია.

დღევანდელი ბრიტანეთი ვერ დაიკვეხნის დიდი მოკრივეებით. ხალხს ბრიტანელი მძიმეწონოსნები ძირითადად ჰორიზონტალურ მდგომარეობაში უნახავს (გამონაკლისი ლენოქს ლუისია), აქ კი უცებ ნასიმი, გამომშრალი ბუმბულისწონოსანი, რაც 126 ფუტს (ფ=454 გრ) გულისხმობს, რომლის მძლეველიც ამ პატარა წონაში არ მოიძებნება. უფრო მეტიც, ასეთი ქარაშოტი რინგზე ძალიან იშვიათად ყოფილა.

ბიჭი, რომელსაც „ადიდასის" შორტები აცვია. ოღონდ „ადიდასი" საგანგებო, პრინცის შესაფერისია — შორტი ლეოპარდის ტყავისგანაა შეკერილი.

ნასიმ ჰამედ — ვეფხისტყაოსანი.

რამ გადარია ბრიტანული პუბლიკა ამ წრიპა ჩემპიონზე?

ქორეოგრაფია

მაშ ასე, მან ჩაატარა 29 ბრძოლა პროფესიულ რინგზე და 29-ვე მოიგო. ამით მას ხვდა ამერიკელთათვის სრულიად არაფრისმთქმელი ორგანიზაციის (ვბო) ქამარი და წლეულს ტომ „ბუმ-ბუმ" ჯონსონის ძლევისთვის მიღებული ფედერაციის ქამარი. ეს ნორმალური მაჩვენებელია, მაგრამ კრივის მთავარი საზომი დროა. რამდენჯერ დაიცავ ტიტულს? რამდენ ხანს შეინარჩუნებ მოოქროვილ სარტყელს? საქმე ეს არის. 26 გამარჯვებიდან 24 ნოკაუტი. თავისთავად, ესეც დიდებული რამ არის, მაგრამ ქვეყნად დაიარება ასობით მოკრივე, რომლებსაც მასზე ათჯერ მეტი გამარჯვება აქეთ და ამათ შორის უმრავლესობა ნოკაუტით. თუმცა, ამათი სახელი არა კაცს არ გაუგია. ასეთი ვაიგლადიატორები თავიანთ „ჭე" კლასში ტრიალებენ და კეტჩისტთა დარად, მონიკელებული, შაურიანი ქვებით შემკულ ქამრებს ჯერდებიან.

აქ მთავარი დონეა.

პრინც ნასიმ ჰამედი კი ძალიან მაღალი დონის მოკრივეა.

შევეცადოთ ჰამედის კრივის აღწერას:

რინგზე ადგამს თუ არა ფეხს, პრინცი ათმაგად ამბიციური ხდება. წარმოგიდგენიათ მედიდური გრიგალი? ასეთი რამ ბუნებაში არ არსებობს. გრიგალს მედიდურობის დრო არა აქვს. სამაგიეროდ არსებობს რინგზე. ნასიმ ჰამედის ყოველი მოძრაობა რინგზე თითქოს სიდიადისკენ მავალ გზაზე დაკიდებული ბოქლომების მტვრევაა. მისი მოწინაალმდეგენი ისე ცვივიან ორმოში, თითქოს კვალიფიციური მოკრივენი კი არა, კეგლის მძიმე ბურთები იყვნენ.

შემდეგი — სტილია. ვის მიაკუთვნებენ კრივის ქომაგები დიადთა რიგებს? პირველ რიგში იმათ, ვისგანაც მოულოდნელს მოელიან. ესე იგი, ისეთ მოკრივეებს, რინგზე რომ წამიერ ჯადოქრობას ატრიალებენ. და პირიქით, როცა ვინმეზე იტყვიან მოუქნელიაო, თვლიან, რომ ასეთ კაცს დიდ კრივში არაფერი ესაქმება. მოუქნელებიც მოულოდნელობასთან წილნაყარი ხალხია, მაგრამ მათი კრივი ჯადოქრობას ვერა სწვდება.

ნასიმი მოუქნელი არ არის, მისი მანერა კი საკმაოდ ძნელად აღსაქმელია. მთელს დუნიაზე არ არის ასე ექსცენტრიულად, შეუჩვეველი თვალისთვის შოკისმომგვრელად მოკრივე კაცი. ეს კომპიუტერულ თამაშ „გალაქტიკას" ჰგავს, ეს ნამდვილი ავტომატის კაკანია.

შემოკრავენ თუ არა გონგს, ნასიმ ჰამედი კრაზანასავით სწრაფად და მოუსვენრად დასტრიალებს მოწინააღმდეგეს. უეცრად წინ გახტება და როცა გგონია, რომ წაიქცევა და კისერს მოიტეხსო, სწორედ ამ დროს დაბნეულ მეტოქეს უსწრაფესად დააყრის მუშტებს. შემდეგ უკან გახტება და კვლავ ზუზუნს იწყებს, კვლავ აწყდება რინგის კუთხეებს და უეცრად კვლავ მოახტება მსხვერპლს. ამგვარი რიტმი და ტემპი ძნელი გასაძლებია და ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, მეტოქეს ტვინსაც ულაყებს ხოლმე. ამიტომ, ნოკაუტები ხშირია.

ნასიმ ჰამედის მიერ დაჩოქებული კევინ კელი ამბობდა, ეგ მოკრივე კი არა, პროვოკატორია, დაცვა საერთოდ არა აქვსო. ეგებ ასეც იყოს, პრინცს დრო არ რჩება თავდასაცავად, რადგან ინიციატივა ყოველთვის მის ხელშია. თანაც, მისი მანერა თავისთავად გულისხმობს დაცვასაც. ისიც ფაქტია, რომ კელიმ გვარიანად აწვალა ნასიმი, ახლო შეტაკებაში პრინცს კარგა გვარიანად ხვდება, მაგრამ მისი ერთ-ერთი უძლიერესი იარაღი საშინელი კონტრშეტევაა.

როგორც თავად პრინცი ამბობს, არაფერია ერთდარტყმიან ნოკაუტზე უფრო ლამაზი და ცდება ის, ვისაც ჰგონია, რომ მისი საკრივო სტილი უცარი და სახელდახელოა.

„ყველაფერი, რასაც ვაკეთებ, დადგმულია. ეს ქორეოგრაფიაა" — გვიხსნის ნასიმ ჰამედი — ხალხი უყურებს ჩემს მოძრაობას. ეს არ არის კრივის სახელმძღვანელოებში ჩაწერილი მოძრაობები და ხალხი ფიქრობს, რომ მე ანგარიშმიუცემლად დავხტივარ. ეს ასე არ არის. თუ დამიჯერებთ, მე ზუსტად ვიცი, როდის რას ვაკეთებ. ყველა მოძრაობა წინასწარ არის განსაზღვრული. მე დღეში სამჯერ ვვარჯიშობ, კვირაში შვიდ დღეს".

მისი ამგვარად აგრესიული სტილი ეგებ იმის ბრალიც იყოს, რომ ბავშვობისას მექსიკელი და პუერტორიკოელი მოკრივეების ჩხუბის ცქერა უყვარდა. მაგრამ ნასიმი სხვას ფიქრობს, მას უნდა, რომ აგრესია და მოულოდნელობის ფაქტორი მანამდე არნახულ დონეზე აიყვანოს.

სიმაღლე 5 ფუტი და 3 ინჩი, გამხდარი სხეული, გარედან შეუმჩნეველი მუსკულატურა, ტაისონივით, ნერგის მსგავსი ფეხები... აბა, როგორ არ იტყვი, რომ ამ კაცს მოკრივისა ბევრი არაფერი სცხია?

და ჟურნალისტ ჯეი ლარკინის სიტყვები: „მე ვნახე წარმოუდგენელი რამ: მან იმ დროს ჩააგდო კაცი ნოკაუტში, როცა ცალ ფეხზე მდგომი უკან-უკან იხევდა".

ეს ფანტასტიკაა.

და პრინცი ნასიმიც ამბობს: „ჩემი იდეალი მუჰამედ ალია. მე მისი სტილის დღევანდელ ბრძოლაზე მორგებას ვცდილობ".

ალბათ, გასაგებია.

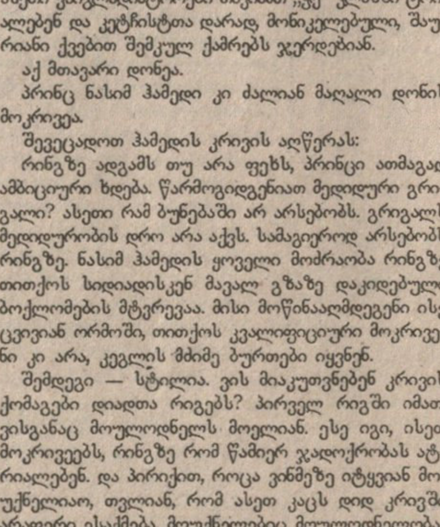

ლეოპარდი ჰგვემს ბუმ-ბუმ ჯონსონს, აქამდე ღირსეულ კაცსა და ჩემპიონს

მეფე ნიუ იორკში

ამერიკული საკრივო ელიტა როგორც არ უნდა იბღინძებოდეს, [illegible] — ნასიმს თავის წონაში ტოლი არა ჰყავს. ამ კაცზე საჭირო ფრომოუშენის შემთხვევაში დიდი ფული კეთდება. ამიტომაც სასურველი კაცია და მის ბედს [illegible] ებენ. ნასიმ ჰამედმა აიტეხა, „რინგის" ყდაზე თუ გინდათ ჩემი დახატვა, უეჭველად ორგანიზაციის ქამარი უნდა მქონდეს შემოგდებული მხარზეო.

„მე ვამაყობ ფედერაციის ჩემპიონობით, მაგრამ ორგანიზაციის ქამარი სულ სხვაგვარად მიყვარს. მე სულაც არ მაინტერესებს, ცნობს თუ არა თქვენი ჟურნალი ვბო-ს" — თქვა პრინცმა. და „რინგმაც" დახატა ჩემპიონი ორგანიზაციის ქამრით.

ნაზი ყოველნაირად სასურველი კაცია ამერიკული კრივისთვის, უფრო სწორად კი, საკვირო მედიისთვის. ტელეკაბელები ოცნებობენ ასეთ ხალხზე და რაც უნდა საკვირველად დაგვირჩეს, მოკრივის ფული ბევრწილად ჰკიდია ამერიკელის სახლში დადგმულ ტელევიზორზე. ჰონორარი ათმაგდება, თუკი შენი ჩხუბით რომელიმე ტელეურჩხული დაინტერესდება. ჩვენი შეფილდელი მეფოლადის ვაჟის საქმე კი ასე იყო: მას კონტრაქტი ინგლისურ „სქაისთან" ჰქონდა და ნასიმის ყოველი ჩხუბი, თუ ის ამერიკაში არ გაიმართებოდა, „სქაის" უნდა გადაეცა. ნასიმი ბრიტანეთს გარეთ არა ჩხუბობდა და რომც ეჩხუბა, ბრიტანულ ტელეეკრანზე მის ორთაბრძოლას უცხოური არხის ლოგოს გვერდით „სქაის" ლოგოც უნდა ჰქონოდა. პრობლემა ერთი იყო, რომელ საათზე უნდა ეკრივა ნასიმს ამერიკულ რინგზე, რომ ინგლისელ ქომაგებს პირდაპირ ეთერში ეშზირათ სასურველ დროს და არა დილის 4 საათზე?

აქ ფოსტის, ანუ ფულის საკითხი იდგა. ვინ გამოვიდოდა იმდენ ფულს, რომ „სქაი" გაჩუმებულიყო?

ამ შემოდგომაზე ნასიმ ჰამედმა ბევერლი-ჰილსში გაინავარდა. იქ აპარტამენტი აიღო და ამერიკელებს დაენახა, აქა ვარო. ტელეკაბელების აგენტები დაეხვივნენ და საქმეც გაიჩარხა.

უახლოეს ექვს ჩხუბს ნაზი ამერიკაში გამართავს და მისი გმირობები ეიჩ-ბი-ოუთი გადაიცემა. კრივის ფრომოუშენი იმგვარი საქმეა, რომ ერთი ხელის დაკვრით არ კეთდება და კაცს გვარიანი ჭკუის განძრევა სჭირდება, რომ მილიონები კარგად დაატრიალოს. ეიჩ-ბი-ოუს მთავარი გმირი ნასიმ ჰამედი უნდა იყოს, ამ ექვს ჩხუბში მისი მარცხი არავის სჭირდება.

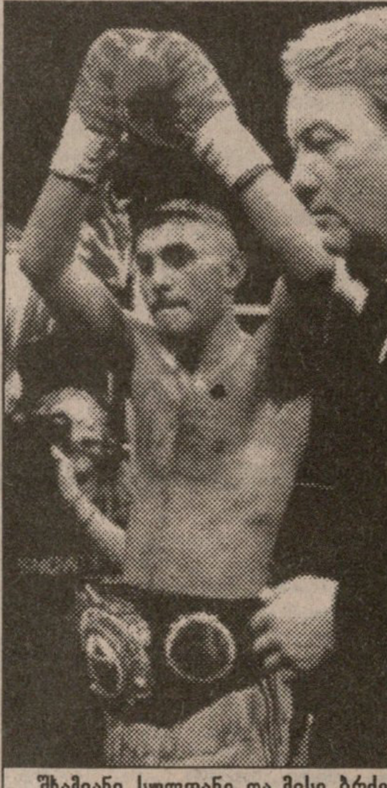

შხამიანი სულთანი და მისი ბრძენი მენეჯერი ფრენკ უორენი

თავად პრინცი კი ამბობს, რომ მისი დამარცხება წარმოუდგენელია, მაგრამ სიფრთხილეს, განსაკუთრებით ამერიკული პრემიერისას, თავი არ სტკივა.

ხომ გახსოვთ ციხიდან გამოსულ ტაისონთან საჩხუბრად გამოსული მაკნილი?

ეიჩ-ბი-ოუმ 12 მილიონი დოლარი მისცა ნასიმ ჰამედს ამ ჩხუბში, მილიონი კი რეკლამაში გახარჯა. ლინკოლნის გვირაბის მთელ სიგრძეზე ნასიმის პლაკატებია გაკრული. ტაიმსსკვერზე კი უშველებელი დაფა აღუმართავთ, რათა ნიუიორკელ კრივის ქომაგებს ბრიტანეთიდან მოვლინებული ქარბორბალა წარუდგინონ. ტელევიზორში და რადიოშიც ჰამედია...

ასე კეთდება საკრივო საქმე. სავარჯიშო დარბაზში პრინცთან მიდიან მაიკლ ჯექსონი და მსახიობი დენიელ დეი ლუისი.

„როგორ უნდა მოეგო ჩემთვის?" — უკვირს ჰამედს, როცა თავის პირველ მედისონ სკვერ გარდენულ ჩხუბში ძლეულ კელის იხსენებს — „ამერიკელებმა კრივი იციან, კელი ოდესღაც საბჭოს ჩემპიონიც იყო, მაგრამ რას გახდება უდაბნოს ქარიშხალთან? მე მომეწონა მედისონში ჩხუბი".

კელი ოდესღაც საბჭოს ჩემპიონი იყო. ის უბრალოდ კარგი მოკრივეა. ნასიმმა კი საქმე შეასრულა.

პრინც ნასიმ ჰამედი ჯერ მხოლოდ 23 წლისაა, ფილოსოფოსობას არ მისდევს, უბრალოდ, დიდი მოკრივეა და არის რაღაც ძალიან უცნაური მის უსაზღვრო საკრივო ნიჭში.

ასეა თუ ისე, მეფე ნიუ იორკშია.

უდაბნოს ქარიშხალი ამერიკას იპყრობს.

პრეზიდენტი ოლიმპიელია

წლის დამდეგს ბელარუსის ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტად აირჩიეს სახელმწიფოს მეთაური ალექსანდრ ლუკაშენკო.

საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის გენერალური მდივნის, გაზეთ „ოლიმპიელის" სარედაქციო კოლეგიის თავმჯდომარის ემზარ ზენაიშვილის მინსკში ამასწინანდელი მიელინების დროს ბელარუსის პრეზიდენტმა თანხმობა განაცხადა, ეპასუხა მის რამდენიმე შეკითხვაზე.

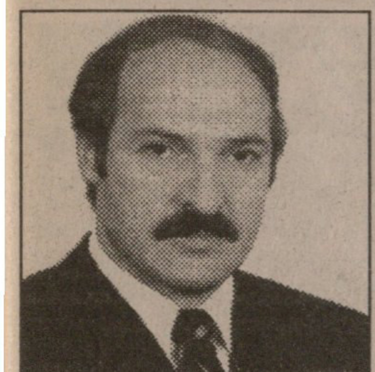

ალექსანდრ ლუკაშენკო, ბელარუსისა და ქვეყნის ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი

— ვიცით, რომ ზოგიერთი სახელმწიფოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტები შემდგომში თავიანთი ქვეყნის პრეზიდენტები გამხდარან, მაგრამ ქვეყნის პრეზიდენტი და მეთაური ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტად აირჩიოთ, უპრეცედენტო შემთხვევაა. მოგვიანებით გილოცავთ და ამასაც გკითხავთ — როგორი იყო თქვენი პირველი რეაქცია, როცა ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტობა შემოგთავაზეს?

— მადლობას მოგახსენებთ მილოცვისთვის. ეს სასიამოვნო იყო ჩემთვის. ამბობთ, არ არისო იმის ანალოგი მსოფლიოში, სახელმწიფოს მეთაური ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტად აერჩიათ. მართლაც არ არის. ბევრ რამეს არა აქვს ანალოგი ჩვენს რთულ დროში. მაგრამ დღესდღეობით ეს ფაქტია და ხალხისა და სპორტული საზოგადოებრიობის ნდობას გამართლება სჭირდება. როცა 150 ცნობილმა ბელარუსმა სპორტსმენმა-ოლიმპიელმა მომმართა თხოვნით, სათავეში ჩავდგომოდი ოლიმპიურ მოძრაობას, ცოტა არ იყოს, გამიჭირდა ასეთი უჩვეულო გადაწყვეტილების მიღება. ახლა ჩემი გადაწყვეტილება ცნობილია და იგი დაკავშირებულია იმასთან, რომ რესპუბლიკის ოლიმპიურ მოძრაობას გათიშვა ემუქრებოდა. ოლიმპიელი სპორტსმენები პროტესტს აცხადებდნენ მოხელეთა დიქტატის წინააღმდეგ, იმის წინააღმდეგ, რომ ერთი პიროვნება ითავსებდა ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტისა და სპორტისა და ტურიზმის მინისტრის თანამდებობებს. მითუმეტეს, რომ რესპუბლიკის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი ვერ ვითარდებოდა. ეს, შეიძლება ითქვას, იყო დეკორატიული ორგანიზაცია, რომელიც წარმომადგენლობით ფუნქციებს ასრულებდა და სუსტ გავლენას ახდენდა ოლიმპიური მოძრაობის განვითარებაზე, როგორც რესპუბლიკაშიც და მის ფარგლებს გარეთაც. გამოსავალი ერთი რჩებოდა: ახალი სიცოცხლე შთაგვებერა ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტისთვის. ამიტომ, გავითვალისწინე ჩემთვის პატივსაცემი სპორტსმენების აზრი, დავემყარე საკუთარ მოსაზრებასაც და დავთანხმდი, სათავეში ჩავდგომოდი რესპუბლიკის ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტს და სახელმწიფოს მეთაურის მოვალეობასთან შემეთავსებინა კიდევ ერთი არცთუ იოლი მოვალეობა.

— რა მოტივებით ხელმძღვანელობდით, როცა დათანხმდით ამას?

— უწინარესად, სურვილით, შემენარჩუნებინა ყოველივე ის საუკეთესო, რაც რესპუბლიკის სპორტშია შექმნილი საერთაშორისო ოლიმპიურ მოძრაობაში მისი მონაწილეობის წლებში, განმევითარებინა მისი მასობრიობა. ბელარუსის რესპუბლიკის ოლიმპიელთა შედეგები საყოველთაოდ ცნობილია. ოლიმპიურ ასპარეზობებში მონაწილეობის მანძილზე მათ 82 ოქროს მედალი მოიპოვეს. ბევრი ქვეყანა ვერ დაიტრაბახებს ოლიმპიადების ჩემპიონთა ასეთი სიმრავლით. რესპუბლიკაში შექმნილია სპორტული ობიექტების განვითარებული ქსელი. აქ არაერთხელ გამართულა მსოფლიოს და ევროპის ჩემპიონატები ბიატლონში, ჭიდაობაში, ფრენბურთში, ფარიკაობაში, იყო სხვა დიდი სპორტული ღონისძიებანიც.

რესპუბლიკას სულ მოსახლეზე სპორტულ ნაგებობათა რაოდენობის მიხედვით სსრ კავშირში მესამე ადგილი ეკავა. ფიზკულტურისა და სპორტის დარგში მასობრიობის მეოხებით კაჟდებოდა ერის ჯანმრთელობა, მატულობდა ადამიანთა სიცოცხლის ხანგრძლივობა.

ფიზიკური კულტურისა და სპორტის, განსაკუთრებით ბავშვთა სპორტის დარგში,მშთ-ს კომპლექსის მიხედვით მუშაობის, საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით მშრომელთა გაჯანსაღების საქმეში ჩვენს გამოცდილებას სწავლობდნენ და ავრცელებდნენ მთელ საბჭოთა კავშირში.

ამ დარგის შენარჩუნება-განვითარება, ხალხის ფიზიკურ და ზნეობრივ აღზრდაზე მისი გავლენის გაძლიერება გახლავთ ის მოტივები, რომლებმაც მიბიძგა, სათავეში ჩავდგომოდი ბელარუსის ოლიმპიურ მოძრაობას.

— შევნატრით ჩვენს ბელარუს კოლეგებს — ახლა თქვენი დახმარებით, თუნდაც ოლიმპიური მოძრაობის მეთაურად თქვენი არჩევის ფაქტის მეოხებით, ბევრი საკითხი უფრო ოპერატიულად და ხარისხიანად გადაწყდება. ეს, ერთი მხრივ, კარგია, მაგრამ, მეორე მხრივ — ხომ არ მოჰყვება თქვენს არჩევას გარკვეულწილად საპირისპირო ეფექტი? ექნება კი სახელმწიფოს მეთაურს დრო, ოპერატიულად უხელმძღვანელოს დინამიკურ ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტს? განსაზღვრული გაქვთ თუ არა ასეთი ხელმძღვანელობის მექანიზმი, ოლიმპიურ ოჯახთან მუდმივი ურთიერთობის სტრუქტურა?

— ეჭვი არ მეპარება, რომ ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარების პრობლემები არანაკლებ ოპერატიულად და ხარისხიანად გადაწყდება, ვიდრე წინათ. უთუოდ მივიღებ მონაწილეობას ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის აღმასკომის სხდომებში, ოლიმპიურ კრებებში, შეხვედრები ცნობილ სპორტსმენებს. ჰოდა, ასე მექნება მუდმივი ურთიერთობა ოლიმპიურ ოჯახთან.

გარდა ამისა, ოლიმპიური მოძრაობის სათავეში მყოფს, შესაძლებლობა მექნება, უფრო ღრმად ჩავწვდე სპორტული ცხოვრების პრობლემებს. ბუნებრივია, გაიზრდება მომთხოვნელობა ყველა ხელმძღვანელისადმი, რომლებიც პასუხს აგებენ ამ უმნიშვნელოვანეს გამაჯანსაღებელ დარგზე. ასე რომ, მაინცდამაინც ნუ შენატრით თქვენს ბელარუს კოლეგებს. დასანანია, რომ დღე-ღამეში მხოლოდ 24 საათია. სახელმწიფო ცხოვრების ორომტრიალში მომიწევს ამ მოვალეობისთვისაც გამოვძებნო დრო. მაგრამ მის შესრულებას მარტო როდი ვაპირებ. ყველა დარგში საკადრო პოლიტიკის განხორციელებისას უმთავრეს იმედს პროფესიონალებზე ვამყარებთ. ასე იქნება სპორტშიც. ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტში სამუშაოდ მივიზიდავთ ადამიანებს, რომლებსაც უყვართ და კარგად იციან თავიანთი საქმე. მნიშვნელოვნად შევცვლით ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის სტრუქტურას, გავაძლიერებთ აპარატს, ავამაღლებთ ამ ორგანიზაციის ავტორიტეტს, განვსაზღვრავთ მისი პერსპექტიული განვითარების კონცეფციას.

ამასწინათ შემოვიღეთ ფიზიკური კულტურის, სპორტისა და ტურიზმის განვითარების საკითხებში ბელარუსის რესპუბლიკის პრეზიდენტის თანაშემწის თანამდებობა, რომელზეც დაინიშნა ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ვიცე-პრეზიდენტი ანანიევი.

— განიხილეთ თუ არა ქვეყნის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტად თქვენი შესაძლო არჩევის საკითხი საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტთან, ბატონ სამარანჩთან ამასწინანდელი შეხვედრის დროს და როგორი იყო მისი რეაქცია?

— დიახ, განვიხილეთ. რეაქცია დადებითი იყო. გარდა ამისა, მე და საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი, ბატონი სამარანჩი შევთანხმდით, რომ შევქმნით რესპუბლიკაში ეროვნულ ოლიმპიურ მუზეუმს, ანტიდოპინგურ ლაბორატორიას, აგრეთვე უფრო მჭიდროდ ვითანამშრომლებთ ოლიმპიური მოძრაობის პროგრესის საკეთილდღეოდ.

სამარანჩი უაღრესად მომხიბლავი და ჭკვიანი, ოლიმპიური იდეალების უსაზღვროდ ერთგული კაცია.

— ვიცით, რომ როგორც ბელარუსის პრეზიდენტი, ძალზე დიდ ყურადღებას უთმობთ სპორტს. ახლა, როგორც ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი, კიდევ რის გაკეთებას აპირებთ თქვენი ქვეყნის სპორტისთვის?

— ამ კითხვაზე ნაწილობრივ უკვე გიპასუხეთ. მუშავდება ფიზიკური კულტურისა და სპორტის პერსპექტიული განვითარების სახელმწიფო პროგრამა, რომელსაც განვახორციელებთ. სადღეისოდ უმნიშვნელოვანეს პრობლემათა რიცხვს განეკუთვნება უდიდესი სპორტული ნაგებობების, კერძოდ, დედაქალაქის სტადიონების „დინამოს", „ტრაქტორის", სტაიკის, რაუბიჩის სპორტული ბაზების და სხვა ობიექტების რეკონსტრუქცია. ეს ობიექტები დავათვალიერე. იქ უკვე დაიწყო მუშაობა. სულ რესპუბლიკაში 287 სტადიონი, 4734 სპორტული დარბაზი, 222 საცურაო აუზი, 24 მანეჟი, თითქმის 2 ათასი ტირი და სხვა სპორტული ნაგებობაა. არც ერთი მათგანის პროფილი არ უნდა შეიცვალოს, ისინი უნდა შევინარჩუნოთ და ვამრავლოთ ერის ჯანმრთელობის საკეთილდღეოდ, მაღალი ოლიმპიური მიზნების განსახორციელებლად. კიდევ უფრო ეფექტიანი უნდა გავხადოთ სახელმწიფო ორგანოების და, უწინარეს ყოვლისა, სპორტისა და ტურიზმის სამინისტროს, მისი საოლქო, საქალაქო და რაიონული ქვეგანაყოფების მუშაობა ფიზკულტურული მოძრაობის განვითარებისთვის, სრულვყოთ მათი სტრუქტურა და მუშაობის სტილი. დღეს რესპუბლიკაში 16 ათასი მაღალკვალიფიციური სპეციალისტი შრომობს. ეს კადრები აუცილებლად უნდა შევინარჩუნოთ. არ შემიძლია წუხილით არ აღვნიშნო, რომ ბოლო წლებში 40-ზე მეტი სპეციალისტი წავიდა საზღვარგარეთ.

განსაკუთრებულ ყურადღებას დავუთმობთ საბავშვო და საყმაწვილო სპორტის, ერის მომავლის განვითარებას, მშრომელთა საცხოვრებელ ადგილებში მუშაობას, ჯანმრთელი ცხოვრების წესის, ოლიმპიური იდეალების პროპაგანდას.

— ბატონო პრეზიდენტო, კარგად მოგეხსენებათ, რომ დიდი სპორტი არა მარტო შეუნელებელ ყურადღებას, არამედ დიდ ფულსაც მოითხოვს. გამოინახება თუ არა საჭირო სახსრები ბელარუსის სახელმწიფო ხაზინაში? გათვალისწინებულია თუ არა რაიმე შეღავათები სპორტისა და ოლიმპიზმის დარგში?

— ფული არასოდეს არის სამყოფი. მაგრამ, ყველა სიძნელის მიუხედავად, გამოვნახავთ მას ფიზიკური კულტურისა და სპორტის საშუალებით ადამიანთა ჯანმრთელობის გასაუმჯობესებლად. მზადდება შესაბამისი დოკუმენტები. ყოველმხრივ შევუწყობთ ხელს აგრეთვე სპორტის არასაბიუჯეტო დაფინანსებას, სპონსორობის განვითარებას, იმ პროექტებისთვის შეღავათების დაწესებას, რომლებიც არ ეხება სახელმწიფოს ბიუჯეტს.

— როგორ გგონიათ, რა ადგილი ეთმობა მთლიანად სპორტს და კერძოდ ოლიმპიურ მოძრაობას ბელარუსის დღევანდელ ცხოვრებაში?

— საკმაოდ დიდი. ეს ბევრჯერ მითქვამს. სპორტი მოიცავს სახელმწიფოს ცხოვრების ბევრ სფეროს, არა მარტო იმ ინსტიტუტებს, რომლებსაც პირდაპირ თუ არაპირდაპირ ეხებათ ადამიანთა ჯანმრთელობა და ფიზიკური კულტურა.

— როგორია თქვენი დამოკიდებულება ცნობილი ფორმულისადმი „სპორტი პოლიტიკის გარეშე"?

— ამაზე ჩემი აზრი მაქვს. მეოცე საუკუნე გაჯერებულია პოლიტიკით. არ არის ადამიანის საქმიანობის არც ერთი სფერო, იგი რომ არ შეეხოს, მათ შორისაა სპორტიც. როცა სპორტსმენები სარბენ ბილიკებზე, ფეხბურთის მოედნებზე, სხვა სპორტულ მოედნებზე ეჯიბრებიან ერთმანეთს, იქ არ არის პოლიტიკა, აქ სპორტული ორთაბრძოლაა, [illegible] ეტი მთელს თავის [illegible] გამარჯვებას ახმარს. მაგრამ როცა გამარჯვებული ოლიმპიური ასპარეზობის თუ სხვა რომელიმე დიდი შეჯიბრების კვარცხლბეკზე ადის და მის პატივსაცემად აღიმართება მისი ქვეყნის სახელმწიფო დროშა და სრულდება სახელმწიფო ჰიმნი, აქ უკვე იწყება პოლიტიკა, რადგან მისი გამარჯვება პრესტიჟს მატებს ქვეყანას, რომელმაც მოამზადა ჩემპიონი. როცა 1960 წელს რომის ოლიმპიურ ასპარეზობაზე სსრ კავშირმა კვლავ აჯობა ამერიკის შეერთებულ შტატებს არაოფიციალურ ჩათვლაში, ამერიკის სენატში საგანგებოდ განიხილეს ეს საკითხი. შეერთებული შტატების მაშინდელმა პრეზიდენტმა ჯონ კენედიმ დაახლოებით ასეთი რამ განაცხადა: დღეს მსოფლიოში მნიშვნელობა აქვს რაკეტებსა და მედლებს. მოსკოვის ოლიმპიადის წინ, როცა სსრ კავშირმა ჯარები შეიყვანა ავღანეთში, ვაშინგტონში გამოიძახეს ამერიკის ელჩი სსრ კავშირში და პრეზიდენტ კარტერის კითხვაზე, რა გამოეყენებინათ სსრ კავშირის წინააღმდეგ — სავაჭრო სანქციები თუ ოლიმპიადის ბოიკოტი, მან უყოყმანოდ უპასუხა: რა თქმა უნდა, ბოიკოტიო. სუფთა სახით ბუნებაში არაფერი არსებობს, მათ შორის არც სპორტი პოლიტიკის გარეშე. მაგრამ ეს როდი ნიშნავს, რომ პოლიტიკოსი ლუკაშენკო, სათავეში ჩაუდგა რა ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტს, ოლიმპიური მოძრაობის პოლიტიზებას მოახდენს. ჩემი საქმიანობისას მკაცრად ვიხელმძღვანელებ ოლიმპიური ქარტიით, რათა ეს მოძრაობა ემსახურებოდეს ჰუმანურ მიზანს — ოლიმპიური დროშის ქვეშ მშვიდობისა და ხალხთა მეგობრობის განმტკიცებას, აერთიანებდეს ყველა ქვეყნისა და კონტინენტის სპორტსმენებს.

— ბატონო პრეზიდენტო, როგორ წარმოგიდგენიათ სპორტის დარგში ბელარუსისა და საქართველოს — დიდი ოლიმპიური ტრადიციების ქვეყნების ურთიერთობის განვითარება?

— უწინარეს ყოვლისა, უნდა დაიდოს ჩვენი ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტების გრძელვადიანი თანამშრომლობის ხელშეკრულება, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება სხვადასხვა სახეობაში შეჯიბრებების, შეკრებების, სამეცნიერო კონფერენციების, სიმპოზიუმების გამართვა.

— მრავალი ქვეყნის პრეზიდენტი გატაცებულია სპორტით არა მხოლოდ როგორც გულშემატკივარი. თქვენ კარგად და სიამოვნებით თამაშობთ ჩოგბურთს. სპორტის კიდევ რომელი სახეობები გიყვართ?

— მიყვარს ფეხბურთი. სპორტი პრეზიდენტის პოსტზე ჩემი შრომისუნარიანობის საფუძველია.

— რას უსურვებდით ქართველ სპორტსმენებსა და ჩვენი გაზეთის მკითხველებს?

— ყოველივე იმის შენარჩუნებასა და განვითარებას, რითაც განთქმულია ქართული სპორტი, კიდევ უფრო მაღალი შედეგების მიღწევას მსოფლიო პირველობებზე, ოლიმპიურ ასპარეზობებზე. ნიჭიერ ქართველ ხალხს ვუსურვებ ჯანმრთელობას, მშვიდობიან ცას, წარმატებებსა და ბედნიერებას.

ჰოკეი

NHL. რეგულარული ჩემპიონატი

ჩრდილო-აღმოსავლეთი

პიტსბურგი	37	18	8	11	100-88	44	+4	2
მონრეალი	39	19	5	15	113-97	43	+8	4
ოტავა	38	17	4	17	96-90	38	+7	6
ბოსტონი	37	16	5	15	93-96	38	+4	5
კაროლინა	37	13	5	19	94-104	31	-9	3
ბუფალო	35	12	6	17	84-96	30	-11	1

ატლანტიკა

ფილადელფია	37	21	7	9	105-80	49	+2	2
ნიუ ჯერსი	35	23	2	10	107-68	48	+5	3
ვაშინგტონი	37	16	8	13	104-99	40	+7	5
აილენდერსი	36	15	5	16	98-96	35	+3	6
რეინჯერსი	39	11	12	16	100-106	34	-9	4
ფლორიდა	37	12	5	20	90-111	29	-20	1
ტამპა	36	7	7	22	65-111	21	-8	7

ცენტრი

დალასი	38	25	4	9	121-78	54	+7	1
დეტროიტი	38	22	7	9	125-94	51	+5	2
სენტ ლუისი	39	22	5	12	114-90	49	+13	4
ფინიქსი	37	14	7	16	99-104	35	-1	3
ტორონტო	35	13	5	17	83-97	31	+3	6
ჩიკაგო	36	11	7	18	77-87	29	-3	5

წყნარი ოკეანე

კოლორადო	38	19	11	8	115-94	49	-2	1
ლოს ანჯელესი	36	15	6	15	103-102	36	+6	7
სან ხოსე	36	14	4	18	91-100	32	+2	6
ანაჰაიმი	37	13	6	18	87-112	32	+1	5
ედმონტონი	38	11	9	18	90-111	31	-3	2
კალგარი	39	10	8	21	96-118	28	-3	4
ვანკუვერი	37	11	5	21	104-125	27	-8	3

ცხრილის ბოლო ორ სვეტში მოცემულია სხვაობა გუნდების მიერ წელს და შარშან დაგროვებულ ქულებს შორის და ადგილი, რომელიც მათ დაიკავეს 1996-97 წლების ჩემპიონატში.

აშკარაა ისეთი კლუბების რეგრესი, რომლებიც შემოქმედებით სტილს ღალატობენ. წელს ვერც დაცვის მიმდევრები კაროლინა, ბუფალო, ტამპა და ულიმღამო ფლორიდა ხეირობენ. ასევე გასაკვირია ფინანსურად მძლავრი გუნდების — რეინჯერსისა და ვანკუვერის დაქვეითება.

აღსანიშნავია კანადური კლუბების — მონრეალისა და ოტავას წინსვლა, თანაც თუ გავიხსენებთ, რომ მათ შარშან სწორედ ჩემპიონატის მეორე ნახევარში მოუმატეს, შესაძლოა, ანგარიშგასაწევ ძალადაც იქცნენ.

კიდევ ერთი ფაქტორია ყურადსაღები: ლიგაში გამოიკვეთა სალიდერო ჯგუფი: აღმოსავლეთში — ფილადელფია და ნიუ ჯერსი, დასავლეთში — დეტროიტი და დალასი. ეს გუნდები, აგერ უკვე მერამდენე სეზონია, სტაბილური და მაღალი კლასის ჰოკეის თამაშობენ და წამყვანი პოზიციების დათმობას არ აპირებენ. განსაკუთრებით დალასმა მიაღწია ბევრს — მწვრთნელ კენ ჰიჩკოკის გონივრული საკადრო პოლიტიკის წყალობით „ვარსკვლავები" საშუალო გუნდიდან ლიგის ერთ-ერთ გრანდად იქცნენ.

თუ ქულათა რაოდენობის მატებით ვიმსჯელებთ, აქ ერთპიროვნული ლიდერი სენტ ლუისი გახლავთ, მაგრამ „ბლუზმენთა" ფავორიტად დასახელება ჯერჯერობით უპრიანად არ მიგვაჩნია, რადგან სენტლუისელებს ხშირად ბედი წყალობთ ან გოლკიპერ გრანტ ფიურის საუცხოო თამაში შველით.

ბომბარდირები: ფორსბერგი (კოლორადო) 48 (15+33), ბურე (ვანკუვერი) 45 (23+22), ლეკლერი (ფილადელფია) 44 (26+18), საკიკი (კოლორადო) 43 (17+26), სელიანე (ანაჰაიმი) 42 (30+12), ლინდროსი (ფილადელფია) და ლაფონტენი (რეინჯერსი) 42 (16+26), იაგრი (პიტსბურგი) 39 (16+23), რექი 38 (17+21), კორსონი (ორივე — მონრეალი) 38 (13+25), მოდანო (დალასი) 38 (15+23), ფრენსისი (პიტსბურგი) 38 (11+27), ბონდრა (ვაშინგტონი) 37 (22+15), რაიხელი (აილენდერსი) 37 (15+22), ტკაჩუკი (ფინიქსი) 35 (19+16), ჰოლიკი (ნიუ ჯერსი) 35 (17+18), იაშინი (ოტავა) 35 (16+19)

სნაიპერები: სელიანე 30, ლეკლერი 26, ბურე 23, ბონდრა 22, ტკაჩუკი 19, პალფი (აილენდერსი) 18, ჰოლიკი, საკიკი, რექი, ნუინდაიკი, ლანგებრუნერი, ჰალი (სენტ ლუისი) და პერო (ლოს ანჯელესი) 17

ასისტენტები: ფორსბერგი 33, ფრენსისი, ოუთსი (ვაშინგტონი) და ზუბოვი (დალასი) 27, საკიკი, ლაფონტენი, ლინდროსი, კოივუ (მონრეალი) 26, კორსონი, გრეცკი (რეინჯერსი) და ჯენი (ფინიქსი) 25

მცველები: ზუბოვი 32 (5+27), ლიდსტრიომი (დეტროიტი) 30 (14+16), ნიდერმაიერი (ნიუ-ჯერსი) 28 (7+21), დიუშენი (სენტ ლუისი) 28 (5+23), მერფი (დეტროიტი) 27(4+23), ბერარი (აილენდერსი) 23 (10+13), მირონოვი (ანაჰაიმი) 23 (5+18), ჰაუსლი (ვაშინგტონი) 23 (3+20), ბურკი (ბოსტონი) 22 (8+14)

გოლკიპერები: ბროდო (ნიუ ჯერსი) 1,77 გოლი ერთ მატჩში, ბელფორი (დალასი) 1,80, ტაგნატი (ოტავა) 1,88, ჰექსტოლი (ფილადელფია) 1,97, ბარასი (პიტსბურგი) 2,12, ფიური (სენტ ლუისი) 2,20, ოსგუდი (დეტროიტი) 2,21, ტერერი (ჩიკაგო) 2,22

თხილამურობა

მგ თქვენი ტომბა სიაფანდიაო

ყველაფერი ჩაიშალა. ზოგი რამის გამართვა კიდევ მოხერხდება, მაგრამ ზოგს აღარაფერი ეშველება.

მსოფლიო თასზე ორშაბათს, 22 დეკემბერს, შობამდელი ბოლო ეტაპი იყო დანიშნული — იტალიის დაბა მადონა-დიკამპილიოს საიუბილეო, 30-ე სლალომი. 31 წლის ალბერტო ტომბას იქ აქამდე ოთხჯერ გაემარჯვა, ახლა კი უკანასკნელად უნდა ესრიალა, რადგან სეზონის ბოლოს პენსიაში გადის. ,,ლა ბომბა" ახლო-მახლო მილანიდან და ბრეშადან ქომაგთა მოზღვავებას ელოდა, მაგრამ სულ ტყუილად. შეჯიბრი დათბობის გამო ჩაიშალა.

მასპინძლებმა ცდა არ დააკლეს, გამლღვარ თოვლს ქიმიკატებიც დააფრქვიეს, მაგრამ თხილამურობის საერთაშორისო ფედერაციის (ფის) შეჯიბრებათა დირექტორი, ავსტრიელი გიუნტერ ჰუიარა შეუვალი დარჩა: ბრძანა, ასეთ ტრასაზე ასპარეზობა მოთხილამურეთათვის სახიფათო იქნებაო და ეტაპი სამომავლოდ გადაადებინა.

ამას დიდი აურზაური მოჰყვა. ,,მირამონტის" სარბიელთან გამოთხოვება ტომბას წელსვე სურდა, მაგრამ ჰუიარამ დაიჟინა, შეჯიბრს მსოფლიო თასი ქვია, ხალხი მასში მთელი მსოფლიოდან მონაწილეობს და საშობაოდ შინ წასვლას ვერ დავუშლით; რაკი კალენდრით ბოლო შობამდელი ეტაპი 22-ში დავთქვით, 23-ში ასპარეზობას ვერავის დავაძალებთო.

მერე ჰუიარა ტომბას გადაწვდა და იგი სიაფანდიად (შოუმენ) მოიხსენია. ალბერტოს წილისყრით მესამე სასტარტო ნომერი რომ ერგო, თავი ამად გამოიდო, თორემ მე-20 რომ ყოფილიყო, სლალომის ჩაშლას თავად ეცდებოდაო, — ბრძანა დირექტორმა.

იტალიელი ჟურნალისტები ამაზე რომ გაბრაზდნენ, გიუნტერმა ახლა მათ დააბრალა ორპირობა,

ესაო და ტომბა ამერიკაში რომ ჩარჩენილიყო სათხილამუროდ, ფის-ს ქვეყანას შეუურიდით, ჩვენს ვარსკვლავს საშობაოდ შინ არ უშვებსო.

პრეს-კონფერენციაზე ატმოსფერო გვარიანად დაიძაბა. ჰუიარა ერთი პირობა დარბაზიდანაც გაიქცა, მაგრამ დიდი ხვეწნა-მუდარით უკანვე მიაბრუნეს. ბოლოს დიდ-მოხელე მედიას შეპირდა, ფედერაცია გამცდარი ეტაპების კალენდარში ჩასმაზე სერიოზულად იმუშავებს, ახლა კი დაიშალენით; ყველას ბედნიერ შობა — ახალ წელს გისურვებთო.

მადონელ გულშემატკივრებთან გამოთხოვება ხომ ჩაეშალა და ტომბამ ვერც ბოსნია-ჰერცეგოვინის დედაქალაქ სარაევოში გამართა ,,მშვიდობის სლალომი". მიზეზი ისევ და ისევ ამინდის ჭირვეულობა იყო. ვარსკვლავთა დასის ომით იავარქმნილ ქალაქში ჩაფრენა ალბერტოს იმავე 23 დეკემბრისთვის დაეგეგმა, მაგრამ საქველმოქმედო შოუმდე ერთი კვირით ადრე ბოსნიაში თოვლი საერთოდ არ იყო.

დახეთ ბუნების ვერაგობას: ის იყო, ტომბამ შეჯიბრის გადადება გამოაცხადა, რომ სარაევოში ხვავრიელად მოთოვა, მაგრამ ქოშის უკუ-ყრა უკვე გვიან იყო!

ირაკლი ნინუა

რაგბი

ახალი ზელანდიის ოლ ბლექსი

14.06	ოლბანი	11ლ	71: 5	ლ	— ფიჯი
21.06	ველინგტონი	14ლ	93: 8	ლ	— არგენტინა
28.06	ჰამილტონი	9ლ	62:10	ლ	— არგენტინა
5.07	კრაისტჩერჩი	4ლ	30:13	ლ	— ავსტრალია
19.07	იოჰანესბურგი	4ლ	35:32	2ლ	აფრიკა —
26.07	მელბურნი	3ლ	33:18	2ლ	ავსტრალია —
9.08	ოკლენდი	7ლ	55:35	5ლ	— აფრიკა
16.08	დანიდინი	3ლ	36:24	4ლ	— ავსტრალია
15.11	დუბლინი	7ლ	63:15	2ლ	ირლანდია —
22.11	მანჩესტერი	3ლ	25: 8	ლ	ინგლისი —
29.11	ლონდონი	5ლ	42: 7	ლ	უელსი —
6.12	ლონდონი	2ლ	26:26	3ლ	ინგლისი —
სულ	თ 12: მ 11. ფ 1				
		72ლ	571:201	24ლ	

ბეკები

* კრისტიან კალენი 15. მ 12 (12ლ, 3გ: 66 ქ); ჯეფ ვილსონი გ. ოტ 12 (10ლ); ტანა უმაგა გ. ველ 6 (5ლ); გლენ ოზბორნი გ. ჩნ 3 (2ლ); ჯონა ლომუ გ. კმ 3

ფრენკ ბანსი შ. ჩნ 12 (3ლ); ლი სტენსნესი შ. ოკლ 5 (2ლ); ალამა იერემაია შ. ველ 5 (2ლ); ვოლტერ ლიტლი შ. ჩნ 2 (ლ); კარლოს სპენსერი 10. ოკლ 7 (5ლ, 31გ, 20ს: 147 ქ); ენდრიუ მერტენსი 10. კენ 5 (2ლ,19გ, 14ს: 90 ქ)

ჯასტინ მარშალი (ვიცე კაპ) 9. კენ 12 (6ლ)

მორკინალები

ოლო ბრაუნი ბ. ოკლ 12 (2ლ); შონ ფიცპატრიკი (კაპ) კ. ოკლ 8 (ლ); კრეგ დაუდი ბ. ოკლ 11; მარკ ალენი ბ. მ 1 (ლ); ნორმ ჰიუიტი კ. ს 4

რობინ ბრუკი ll. ოკლ 12 (2ლ); იენ ჯოუნზი ll. ჩნ 12 (2ლ)

ტეინ რენდელი მ. ოტ 12 (5ლ); ჯოშ კრონფელდი მ. ოტ 11 (4ლ); ზინზან ბრუკი მ. ოკლ 11 (2ლ, ა: 13 ქ); მაიკლ ჯოუნზი მ. ოკლ 1 (ლ); ენდრიუ ბლაუერსი მ. ოკლ 1; ჩარლზ რაიკლმანი მ. ოკლ 0 (ლ)

გუნდის მონაგარში ერთი საჯარიმო ლელოცაა!

მჯობნის მჯობნი ნუ დაილევოდეს

რა წელი იყო! ტესტ-არენაზე ,,ოლ ბლექსმა" ლამის იყო უნიკალური რეკორდი დაამყარა: ჯერ სამხრეთ ნახევარსფეროში მოსრა ყოველი, მერე კი თითქმის სრულიად ჩრდილოეთსაც ბდღვირი ადინა.

და მაინც, ჯონ ჰარტის ბიჭებმა ბოლომდე ვერ იძალეს — ტვიკნემში წაუცდათ ფეხი. ამასობაში ზელანდიის უმთავრესმა მეტოქე ,,ჭურციკეთმა" ახალ მოძღვარ ნიკ მალიტის მეთაურობით აღლო აუღო თანამედროვე, სხარტ, ეშხიან რაგბს და სეზონი ,,უბადლოებზე" უკეთ დაასრულა, რითაც გულშემატკივართა ამქარს გაისად უკეთესი სეირის ხილვის იმედი ჩაუსახა.

სეზონის ბოლო საიმისო დროა, რომ რაგბის ქომაგებმა თავად დააჰაშნიკონ მსოფლიოს ორი უკეთესი გუნდის გამოწვლილვითი სტატისტიკა. მის შეკრებაში დაგვეხმარნენ ინტერნეტი და სტარ-ტი-ვი.

პროვინციები:

ველ ველინგტონი; კენ კენტებრი (კრაისტჩერჩი); კმ კაუნტიზ-მანუკაუ (პუკეკოე); მ მანავატუ (პალმერსტონ-ნორთი); ოკლ ოკლენდი; ოტ ოტაგო (დანიდინი); ს საუთლენდი (ინვერკარგილი); ჩნ ჩრდ. ნავსაყუდელი (ოლბანი)

გრ გრიკვალენდი (კიმბერლი); დკ დას. კონცხი (კეიპტაუნი); ლხ ლურჯი ხარები (ყოფილი ჩრდ. ტრანსვაალი; პრეტორია); ნ ნატალი (დურბანი); ნარ ნარინჯი (ბლუმფონტეინი); ს საზღვარი (ისტ-ლონდონი); პლ პაუტენპის ლომები (ექს-ტრანსვაალი; იოჰანესბურგი)

სამხრეთ აფრიკის ჭურციკები

10.06	კეიპტაუნი	12ლ	74:10	ლ	— ტონგა
21.06	კეიპტაუნი	2ლ	16:25	2ლ	— ბრიტანეთი
28.06	დურბანი	3ლ	15:18		— ბრიტანეთი
5.07	იოჰანესბურგი	4ლ	35:16	ლ	— ბრიტანეთი
19.07	იოჰანესბურგი	2ლ	32:35	4ლ	— ზელანდია
2.08	ბრისბენი	3ლ	20:32	4ლ	ავსტრალია —
9.08	ოკლენდი	5ლ	35:55	7ლ	ზელანდია —
23.08	პრეტორია	8ლ	61:22	3ლ	— ავსტრალია
8.11	ბოლონია	9ლ	62:31	3ლ	იტალია —
15.11	ლიონი	5ლ	36:32	3ლ	საფრანგეთი —
22.11	პარიზი	7ლ	52:10	ლ	საფრანგეთი —
29.11	ლონდონი	4ლ	29:11	ლ	ინგლისი —
6.12	ედინბურგი	10ლ	68:10	ლ	შოტლანდია —
სულ	თ 13: მ 8 - წ 5.				
		74ლ	535:307	31ლ	

ბეკები

* ანდრე უუბერი 15. ნ 4 (ლ); რასელ ბენეტი 15. ს 4 (2ლ); ჯასტინ სვარტი 15. დკ 1 (ლ); პერსივალ მონტგომერი შ, 15. დკ 10 (8ლ, 9გ: 58 ქ)

ჯეიმზ სმოლი გ. დკ 9 (7ლ); ანდრე სნაიმანი გ, შ. ლხ 13 (7ლ); პიტერ როსუ გ. დკ 9 (11ლ)

იაპი მულდერი შ. პლ 2; ედრიხ ლიუბე შ. გრ 2 (7გ, ს: 17 ქ); დანი ფანსხოლკვეიკი შ. ლხ 4; ჰენრი ჰონიბალი შ, 10. ნ 9 (ლ, 23გ, 5ს: 66 ქ); დიკ მიუირი შ. დკ 5 (2ლ); იანი დებეერი 10. ნარ 6 (2ლ, 15გ, 11ს, 2ა: 79 ქ); ფრანკო სმითი 10. გრ 0 (ლ)

იუსტ ფანდერვესტჰოიზენი 9. ლხ 10 (4ლ); ვერნერ სვონეპული 9. ნარ 3 (ლ)

მორკინალები

ოზ დიურანი ბ. ნარ 13 (3ლ); ნაკა დროცკე კ. ნარ 5 (2ლ); ჯეიმზ დოლტონი კ. პლ 8 (2ლ); ადრიან გარვი ბ. ნ 8 (3ლ); დოვი თერონი ბ. გრ 2; მარიუს ჰურტერი ბ. ლხ 3

ჰანეს სტრაიდომი ll. პლ 5; მარკ ენდრიუზი ll. ნ 11 (3ლ); კრაინაუ ოტო ll. ლხ 9; ფრიც ფანჰირდენი ll. დკ 1 (ლ)

რუბენ კრუგერი მ. ლხ 6 (3ლ); ანდრე ფენტერი მ. ნარ 12 (ლ); გარი ტაიხმანი (კაპ) მ. ნ 13 (3ლ); რასი ერაზმუსი მ. ნარ 6 (4ლ); ვორენ ბროსნიჰანი მ. პლ 1 (ლ); ენდრიუ ეიტკინი მ. დკ 1

ამპლუა: 15, 10, 9, 8 შესაბამისი ნომრებია; გ გარემარბი (14, 11), შ შუამარბი (13, 12), კ კვაჭი (2), ბ ბურჯი (1, 3), ll მეორეხაზელი (4, 5), მ მარბიელი (6, 7); (კაპ) კაპიტანი

* თითოეული მოთამაშის გამო მოგვაქვს სახელი გვარი ამპლუა. პროვინცია თხუთმეტეულში მოხვედრა (მონაგარი — ლელო, გარდასახვა, საჯარიმო, არეკნი: ქულა)

ქიცია & ქიცმაცური

სუმოც ძიუდოს გზას ადგას

რამდენადაა მსოფლიოში გავრცელებული სუმო? თუ არსებობს მასში წონითი კატეგორიები? პროფესიონალთა შეჯიბრებების გარდა თუ იმართება სხვა ტურნირებიც? — მკითხველთა ცხოველ ცნობის წადილს ნაწილობრივ თუ დააკმაყოფილებს საქართველოს სუმოს დარბაზის პასუხისმგებელი კომისრის, ბატონ ალექსი ჯიშიაშვილის ქვემორე მცირე ნარკვევი.

იაპონური ბლარძუნი ანუ სუმო მსოფლიოს იპყრობს. ამას თუნდაც ის მოწმობს, რომ სამოყვარულო სუმოს საერთაშორისო ფედერაციაში 78 ქვეყანა ირიცხება, ამ

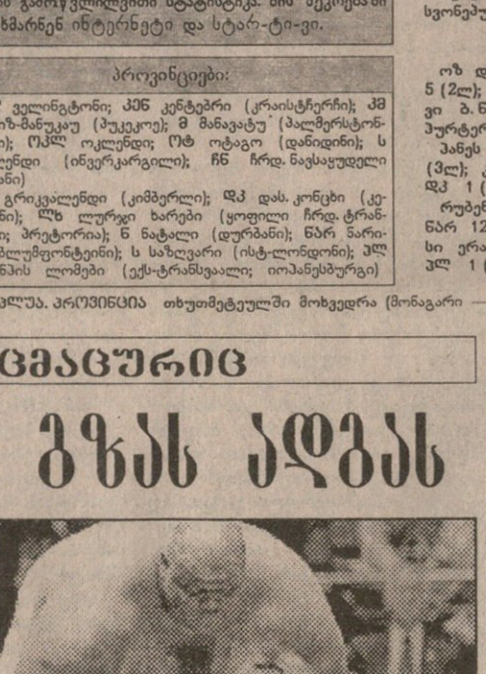

სამოყვარულო სუმო დავაჟკაცების პროცესში რომაა, პრობლემები არ აკლია. ერთი მათგანია მორკინალთა წონათა კატასტროფული სხვაობა. ამერიკელ ემანუილ იარბროსთან ჰონკონგელი ლაი-შინვანი ისე ჩანს, როგორც სპილოსთან ბაჭია

ასოშიეიტიდ პრესი ტოკიოდან

ორი კვირის წინ კი ტოკიოში მსოფლიოს VI პირველობა დასრულდა. მედლები გათამაშდა მსუბუქ, საშუალო და მძიმე წონაში და აბსოლუტურში. გაიმართა გუნდური პირველობაც.

ჩემპიონატში 37 ქვეყანა მონაწილეობდა — დაწყებული ესტონეთით და დამთავრებული სამოათი. მართალია, შარშანწინა და შარშან მონაწილეთა რიცხვი მეტი იყო — შესაბამისად 42 და 39, მაგრამ პროგრესი მაინც თვალშისაცემია, რადგან უცხოელი რიკიშები იაპონელებს უკვე სერიოზულად ეტოქებიან.

მსუბუქ წონაში გაიმარჯვა მონღოლმა სუხბათ აგვან-სამდანმა, საშუალოში — ტაცურო ტაკაჰამამ, მძიმეში — კეიძი ტამიუამ, აბსოლუტურში — ნაოჰიტო საიტომ (სამივე იაპონელია), გუნდური შეჯიბრის ფინალში კი იაპონიამ ფინეთი ძლია. ერთი სიტყვით, სუმოში დღესდღეობით ზუსტად ისეთი ვითარებაა, 1950-60-იანი წლების მიჯნაზე ძიუდოში რომ იყო: თავიდან არც იქ ყოფილა ბევრი წონითი კატეგორია, იაპონელებს კი ერთი-ორი ჰოლანდიელი და საბჭოელი თუ ერკინებოდა, როგორც სწორი სწორს.

სუმო ძიუდოს გზას მიყვება. 2008 წელს ზაფხულის ოლიმპიადაზე მოხვედრა სურს. ზამთრისაზე მისი დებიუტი გაისადვე შედგება ნაგანოში, ოღონდ არა სპორტული, არამედ სანახაობრივი ფორმით: გამოჩენილი იოკოძუნები და ოზეკები გახსნის წარმოდგენაზე გავლენ და ავ სულებს დააფრთხობენ.

სუმოს ფრიადი პერსპექტივა რომ აქვს, ამას საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის (სოკ) თავკაც ხუან-ანტონიო სამარანჩის ბოლო ჟესტიც მოწმობს. ამ მოღვაწემ მსოფლიო პირველობის იაპონელი სპონსორები შეაქო, აღტაცებული ვარ თქვენი ფხით — რარიგ გეხერხებათ ეროვნული საუნჯის წარმოჩინებაო.

საგულისხმოა ამერიკელთა მაგალითიც. მათ ძიუდოსა და სუმოს ნაკრებებს ერთი კაცი — იაპონელი იოშისადა იონეძუკა თავკაცობს. ტელევიზიაც არ აკლებს სუმოს პროპაგანდას, 1999 წლის მსოფლიო პირველობა კი პირველად გაიმართება იაპონიის გარეთ. შეჯიბრს გერმანია უმასპინძლებს.

PS ქართველ რიკიშებს ტოკიოში ბლარძუნი ალალად წაღდათ, მაგრამ გზის ფული ვერ იშოვეს.

მშენებლობა დიზაინი რეკლამა

აკაცია Acacia

ჰორიზონტალური და ვერტიკალური ჟალუზები
დამცავი ჟალუზები
მარკიზები

ფასები გაგაკვირვებთ

ყაზბეგის 42 ტელ 375281 294840

e-mail dato@acacia.postnet.ge

სარბიელი

სპორტული გაზეთი
გამოდის
ორშაბათობით, სამშაბათობით,
ხუთშაბათობითა და შაბათობით

მთავარი რედაქტორი
ზურაბ ფოცხვერია

რედაქტორი
თამაზ მიგრიაული

სარედაქციო კოლეგია:
ილია ბაბუნაშვილი
ვახტანგ ბზიკაძე
ზაალ გიგინეიშვილი
ზურაბ მექველია

ფეხბურთის განყოფილება:
ლაშა გოდუაძე, კობა ინასარიძე, მამუკა კვანტალიანი, მერაბ მამულაშვილი, ონისე შინჯიკაშვილი

სხვა სახეობათა განყოფილება:
ილია მხეიძე, ავთანდილ სვანიძე, ლევან ჯავახიშვილი

კორესპონდენტი ქუთაისში
იუზა კაციტაძე

კორესპონდენტი ლონდონში
დავით მჭედლიშვილი

ფოტორეპორტიორები:
გურამ დოლენჯაშვილი
ბადრი კეთილაძე

სტილისტები: მაია აბზიანიძე, ნათელა გიორგობიანი

კომპიუტერული ცენტრი:
ელენე გელუტაშვილი, ნინო დევაძე, სვეტა დევაძე, ლევან ჩხეიძე, გიორგი ხარატიშვილი, ბელა ხატიაშვილი, გურამ ხელაშვილი

გამომშვები ზურაბ ინაშვილი

დირექტორი
გიორგი ოქრომჭედლიძე

დამფუძნებელი: შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება — საგამომცემლო ფირმა „მარდი"

რედაქციის მისამართი: თბილისი, ალ. ყაზბეგის გამზირი 42, II კორპუსი, IV სართული. საფოსტო მისამართი: თბილისი - 79, საფოსტო ყუთი 208. ტელეფონი: 39 48 29